



Explanatio in Danielelem

<https://hdl.handle.net/1874/334048>



3

Aevum medium.
Scriptores ecclesiast.

No. 298

Capitulum

N. 13

98 (*Eccl. 298, antea 291h.*) Membr. 8°. 74 ff. Saec. XV.

S. Hieronymus, Explanatio in Danielelem.

Fol. 1a. Incipit prolegus Beati Jheronimi presbyteri in danielem prophetam.

Fol. 71a. Explicit commentum super Danielelem. Incipit de susanna.

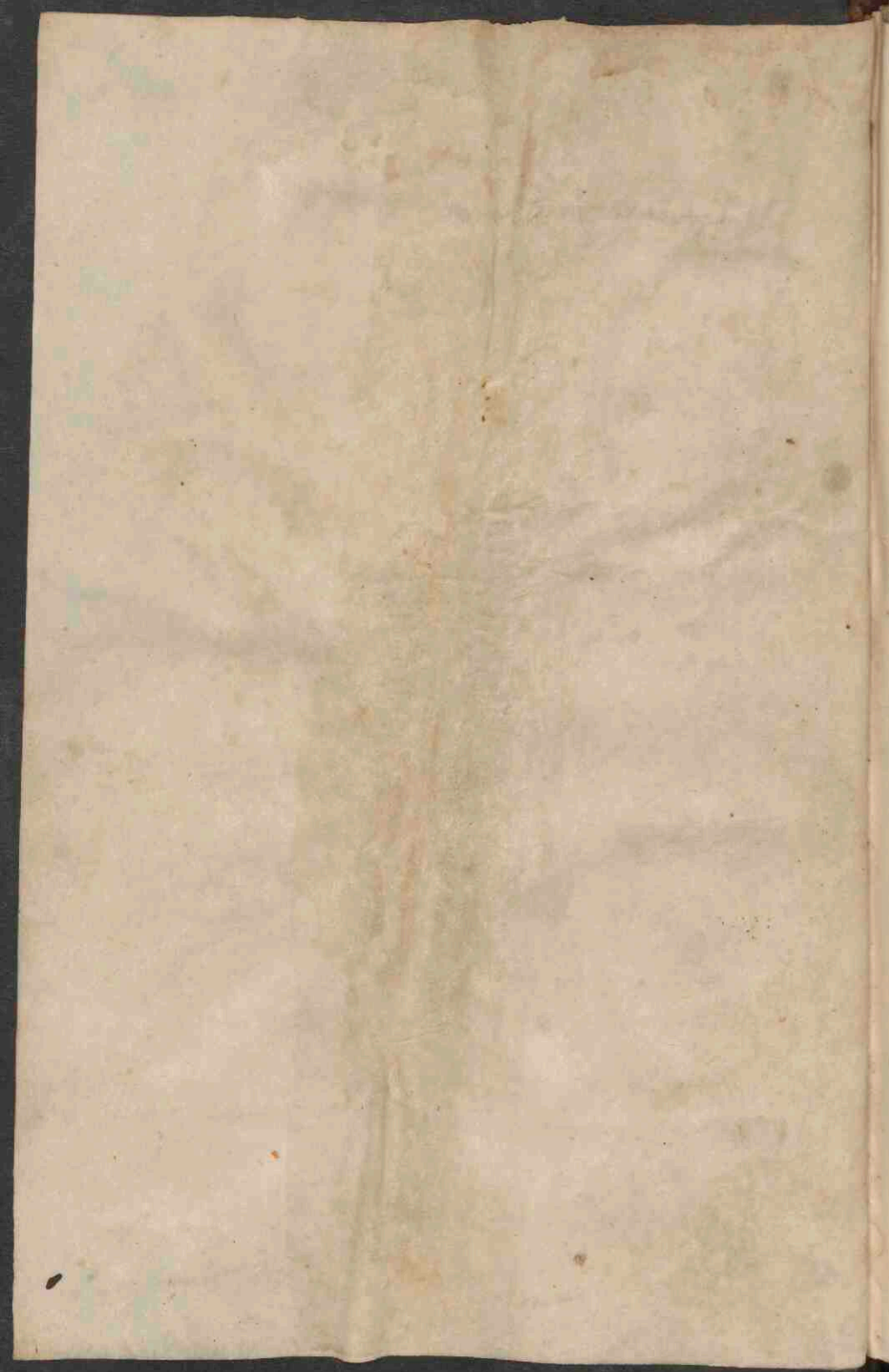
„Pertinet Regularibus in Traiecto.”

Hs.

4 H 13

4. H. 13

Ad Regulares In Tractato.



1850

1851

1852

1853

N^o 252. h.

N^o 291. A.

Inapit prologus *Beati Hieronimi pbr* In
danicls, pphetam



Contra danicls pph
tam duodecimū li
brū scribit porphur
us. nolens eū ab ip
so au inscriptus est
noīe esse cōpositū.
Sed a quodā qui tēpo
ribz anthiochi q ap
pellatus ē eppha

nes fuit i iudea nō tā danicls dūisse ventu
ra q illū narrasse p tēta. Veni q qd vsq
ad anthiochū dūent verā hystoria continere.
si qd aut vlt opinatus sit q futura nesciat.
esse mentū. Cui sollertissie viderūt. Euse
bius cesariensis epus. tribus volumibz. Octa
uodetio et nonodecā et dicesio. Appollinais
q vno grandi libro. hoc ē dicesio sexto. Et an
hos ex pte methodius. Verū q nob ppositū
est nō aduersarij calūpnys viderē q longo
sermone indigent s ea q a ppheta dicta sūt.
nostris differere idz xpianis. illud pfatione
omoneo nullū pphetarū tā apte dūisse de xpo.
Non enī solū scribit eū ex venturū qd est tō
mure tū cetis. s quo tēpore venturū sit doret.



Et reges p ordine dixerit. ut a nos enunciat.
et manifesta signa pnuat. Que qz vidit
porphirus omnia completa et insarta negad
no poteat. Superatus hystorie veritate. i hac
pcepit calupnia. ut ea q in asumatōe mundi
de antixpo futā dunt. pte gestoz i qbusda
silitudine sub anthiocho epphane qplata ee
cōtendit. Cui ipugnatio testimoniu veritatis e.
Lanta eni doctorū fides fuit. ut pphante du
lis homibz no videat futura pdicere. sed nar
tasse pteita. Et tñ sicut in explanatōe solius
eius de de deit calupnie illi occasione. strati
videre conabor. et philosophie actibz pmo ma
liac sciam p qua subūtere nititur veritate. et
qbusda prestigis clarū doctorū lumē auferre.
explanatōe simplici cōtraue. Itaqz obsecro
vos p amathi philoma testate et mercella
vnicū rome sātatis exemplar. iuctos fide et
sanguie ut conatus meos orombz adiunctis
ut dñs atqz saluator. p causa sua. suo sensu
meo ore vndeat. q loqtur ad ppham. Aperi
obtinū et implebo illud. Si eni cū apphensi
fucimqz au iudices et tribunalia monet ne
cogitem qd vndere debeam. qñ tomagf qñ
adufarios blasphemates. sua potest bella
bellare. et in seruis suis vincere. Vnde et

psalmi plurimi illud hebraicum quod in titulis
 ponitur lamana ssa. p quo septuaginta instu-
 lerunt. in fine magis victoria continetur. Aquila
 enim interpretatus est somnium hoc et ei qui perbat
 victoria. Symachus epiphon. quod per tri-
 umphum palmamque significat. Sed et hoc nosse
 debemus in cetera porphirum in daniel nob
 libro obire. idcirco illi apparere quod factum non habet
 apud hebreos sed greci symonis esse commentum.
 quia in susane fabula quod dicitur dicere daniel.
 ad psalmos. a potu salinis salise. id est poru primi
 puse. quia etiam in solo quod magis greco symoni
 ouenire quod hebreo. Cum et eusebius et appolli-
 naris pari sententia viderent susane belis quod
 ac draconis fabulas non contineri in hebraico.
 si per te esse prophetie abacuc filii ihu de tribu le-
 ui. sicut in septuaginta interpretas in titulo a
 de belis fabule ponit. Ho quidam erat sacerdos
 nomine daniel filius abday conuina regis babilo-
 nis. cum daniel et tres pueros de tribu iuda
 fuisse scriptura sancta testat. Vnde et nos cum ante
 annos plurimos vertentem daniel. has visio-
 nes obelo prenotauimus. significantes eas in he-
 braico non haberi. Et miror quod da me lapsi mo-
 rois indignari in. quasi ego decurtaueri libro
 cum et origenes et eusebius et appollinaris ali

MEFUOI
 905

usq[ue] ecclesiasticu[m] b[er] et doctores grece. has ut
 dixi visiones no[n] habet ap[ud] hebreos fateant[ur].
 nec se debere responde[re] porphiro p[ro] his q[ui] nul
 la scriptur[ar]u[m] sc[ri]ptura auctoritate p[ro]beat. Illud q[ue] lectore
 amoneo. danielle no[n] iuxta septuaginta interpre
 tes s[ed] iuxta theodotione[m] lege[re] et has. q[ui] p[ro]p[ter] q[ui]
 aduetu[m] xpi in aedulus fuit. haec q[ui]dam dicit
 eu[angel]ionica[m] qui altero gen[er]e uideus e[st]. Et
 origenes de theodotionis ap[ud] in editione bl
 gata asteriscos posuit docens de fuisse q[ui] addi
 ta sut. Et u[er]u[m] quosda[m] u[er]sus obelis p[ro]notant
 sup[er]flua queq[ue] designat. Cui[us] om[n]is xpi eccle
 tam grecor[um] q[ue] latinor[um] syror[um]q[ue] et egyptior[um] hac
 sub asteriscis et obelis editione legat. ignoscit
 inidi labori meo. q[ui] uolu[m] habere nos q[uo]d greci in
 aquile et theodotionis et symachi editionib[us] lec
 titat. Et si illi tantis diuicijs doctrinar[um] no[n] co
 tepnunt studia ho[m]i[n]u[m] iudeoru[m]! an latina paupertas
 despiciat xpianu[m]! Cui[us] ut opus displicat. ite
 uoluntas recipienda e[st]. Veru[m] in temp[or]e e[st] ut ip[s]ius
 p[ro]ph[et]e uerba teram no[n] iuxta consuetudine[m] n[ost]ra[m] po
 nentes oia. et oia differetes. ut i[n] duodeci[m] p[ro]p[ter]
 fecim[us]. s[ed] becunt et p[ro] inuallata q[ui] obscura sut
 tantu[m] explanantes. ne libror[um] inuicibilu[m] magni
 tudo lectoru[m] fastidiu[m] faciat. Ad itelligendas aut
 extrema[s] p[ar]tes danielis. in p[ro]p[ter] grecor[um] his

tona nra est. Sutoru. videlicet. Callitini. Dio-
 dori. Herodori. Polibi. Possidoni. Claudii.
 Menonis et andronia cognometo alipii. qe
 et porphirius secuti se ee dicat. Josephi qe t
 eoz quos iosephus ponit. Papue qe nri liuij
 et pompey trogi atq iustini. qui deo extime
 msiors narrat historia. et p alexandru vsq
 ad cesare augustu. syrie et egypti idz seleuci
 anthiochi et tholomeoz bella describit. et
 si qn rogam. hancu selaru recordari. et aliq ex
 hys dice q olim omisim. no nre e voluntatis.
 Futura dica gnuisse nritatis. ut p b m ea q
 a sas pphetis an sciam mta p dca. st. tu groy
 q latinoy et aliaz gentiu las gneri.

Explicat prologus. Impit explan a. theo!

In danieli pphiaz ca. i.



Anno tuo regni Joachi regis
 iude. venit nabuchodonosor
 rex babilonis iherlm et obse-
 dit ea. Joachi filij Josie au-
 terno deus ano pphete ex-
 orsus e hieremias. ipe e q
 a honore appellatus est he-
 liachi. sub quo etia hoda mulier pphetavit.
 et regnavit sup tribu iuda et iherlm annis bn-
 dea. cui successit i regnu filij eius Joachim.
 cognometo hechomias qui tuo mese igni sui

Die decima captus ē a duobus nabuchodonoso
 sor ductusq; in babilone. et i loco ei' cōstitu-
 tus ē zedechias filius ioseph patris eius. cuius
 anno undecimo iherlm capta atq; sruerfae. De
 mo igit' paret eundē in daniel pncipio et
 iochim qm ezechielis exordio iochim scribit.
 Istermī extrema sillaz ihm habz. ille ihm. Et
 ob hāc causa in euāgelio scdm matheū vna
 videt deesse gnatio. qz scda tessere decas i Jo-
 achim desinit filiu ioseph. et tertia incipit ex
 iochim filio iochim. Ad ignoras porphuri-
 us calūpnia stant ecclie suā ondens impe-
 ritia. dū in euāgelista matheo arguere nū-
 tur falsitate. Et tradidit dñs i manu ei' No-
 achim regē iude. et parte basorū domus dei.
 Ad qz traditus scribit iochim mōstrat nō adu-
 saroz fuisse fortitudis victoria. s' dñi volūtat'.
Et pte basorū dom' dei. et a sportabat ea in
tra sennaar i domū dei sui. Terra sennaar locus ē ba-
 bilonis. i quo fuit capus duran. et turris qua
 vsq; ad celū hī qui ab oriente mouerat pedes
 suos edificāe conati sūt. Vñ et a g'fusione lingua
 rī locus nome accepit babilon. q' in lingua nūc
 tūssert confusio. Simulq; aiaditendū scdm a-
 nagege qd rex babilonis nō potuit vniūsa baba-
 dei tūssere et i p'dolo qd sibi finxerat tollorare.

4
1.
Ex parte vasorum templi dei quod intelligenda sunt dogmata
veritatis. Si enim certos philosophos involuas liberos,
necesse est ut in his reperias aliqua parte vasorum
dei, et apud platonem fabricatorem mundi deum.
Ut apud zenonem stoicorum principem, inferos et
mortales animas et unum bonum honestate. Quod quia
iungunt medicum veritati, et nature bonum perdit
intra malis, ideo parte vasorum dei, et non omnia vasa
integra atque perfecta accepisse memorant. **E**t ait
rex affanes proposito eunuchorum suorum, ut intenda
ret de filiis israel et de semine regio et tyrannorum
pueros in quibus nulla esset macula. **P** affanes
in edicto vulgata ab eorum descriptu reperit, et
propter hominum quod theodosius posuit, septuagi
ta et aquila lectos transulerunt, symachus pa
tuos pro verbo nomine gentis intelliges, quod nos in
ditione hebreorum quekata akpibria legitur in
tyrannos utimur, maxime quod perdit de semine re
gio. **U**n et arbitrantur hebrei danielem ananiam
et misael et azariam fuisse eunuchos, impleta il
la prophetia quod est ezechia per ysaia prophetam dicit,
et de semine tuo tollent et facient eunuchos in do
mo regis. **S**i autem de semine regio, nulli dubium quod
de genere sunt dauid nisi forte huius sensu sit con
trarium illud quod sequitur, pueros sive iuvenes in quibus
nulla esset macula, ut doceret eos leas et lingua chal
deorum. **P**hilo arbitrat, lingua hebreorum ipsa

ee caldaica. q̄a abrahā de caldeis fuit. **Q**uod si
 recipiam. ḡendū est q̄mō nūc hebrei pueri
 lingua quā nō nouerat docti uibeant. n̄ forte
 iux̄ quorū dā opinione duas abrahā linguas
 et hebreorū et caldeorū sasse ditam. **E**t ip̄o
 sut eis p̄positus eunuchorū noīa. Danieli Baltha
zar. et ananie s̄drach. misaheli misach. et a
zarie abdenago. **N**ō solum p̄positi eunuchorū
 sue magister ut alij t̄nstrulerūt archieunuchū
 s̄as imutat noīa. **S**ed pharao ioseph̄ i egipto
 appellauit somthophaneth. **D**oletes eos i tra
 captitatis uocabula habē iudee. **D**ñs i p̄pha
 diat i psalmo. **Q**uō cātābim̄ cantāu dñi i
 tra aliena. **P**orro dñs i bonā pte noīa mutat
 antiq̄. et ex rebe ip̄onit v̄tūū uōbula. ut a
 beam appellat abrahā. et sarary saram. **I**n
 euāgelio q̄ quondā symō petri nome accepit.
 et filij zebedi appellati sūt filij tonitru. q̄
 nō ut pleriq̄ putat boanerges s̄ emedatus
 legit banere hem. **N**ō sūt aut daniel i cor
 de suo ne polluat̄ de mesa regis. neq̄ de bino
 potus ei. **Q**uid mesa regis et bino potus
 ei nō v̄lt cōedere ne polluat̄. **U**tq̄ si sapiam
 atq̄ doctrīa babilonis sciret ee p̄tām. nūq̄
 aq̄sc̄t̄ d̄sc̄e q̄ nō licebat. **D**iscit aut nō ut
 sequat̄. s̄ ut iudicet atq̄ cōiunat̄. **Q**uō si
 q̄sp̄nā ad usq̄ mathematicos velit scribē ip̄e

ritus mathematicus. et superateat. et adusu
 phos disputas. si ignoret dogmata phoz. Dis
 aut ergo ea mente doctina caudata. q et moyses
 oes sapias egyptioz didiceat. **Dedit aut de**
Danieli gram et miaz i conspici pncipis eunu
choz. **¶** Qui ppt paa maioz ducta e i rapti
 utate ppt virtutu suaz magnitudies stati
 mcede accepit. **¶** Posucit ei in corde suo nepol
 lietur de mesa regis. et epulis regis pposue
 rat viles abos. idcirco graz et miaz i q spai pn
 apis eunuchoz accepit dno largiente. **¶** Et quo
 itelligim p naitate reru si qndo sa diligut ab
 ifidelibz dei ee miseric. no boitatis hoim puez
 foru. **¶** Teptanos obsecro seruos tuos diebz decet
 et dent nobis legumia ad vesendum et aq ad bi
 bendu. **¶** Incredibilis fidei mgnitudo. no solu si
 bi corpulentia pollicei esu vikozis abi h et tep
 qstare. Non e g. temeritat h fidei ob qua regias
 dapes contempserat. **¶** Pueni aut hys dedit de
 saaz et disciplina i omi libro et sapia. **Danieli**
aut dedit itelligentia oim visionu t sopnozu.
¶ No q deus dedit sas pueni saaz t disciplinaz
 sciaru learu i omi libro et sapia. p quo simachy
 mptatus e arte gmactia. ut aucta q legebant
 itelligent. et spu dei de chaldeoz sua iudicent.
Daniel aut hoc ext tres pueros habebat in sig
ne. qd visiones et sopnia q bz p simbola quoda

et enigmata fut^a monstrant. sagaci mente cer-
 nebat. ut qd aly videbat i fantasmate. hic
 oculis cordis aspiciet. **C**ōpletus itaqz diebz
 p^r quos dixerat rex ut int^rducent. itroduit eos
p^rpositus cum chor^o in cōspectu nabugo donosor.
Cōpletos dies trienu tepus itellige qd rex co-
 stituerat. ut enutriti tūbz anis postea starent
 i cōspectu regis. **E**t omo ūbū sapie et itellūs
 qd sasaratus ē ab eis rex inuit m eis decupliū
 sup cūctos magos et ariolos qerat i vniūso reg-
 no ei. **P**ro ariolis t magis. Wlgata editio so-
phistas et phos instulit. nō nix hāc phiam et
sophistica disciplina qua grecorū eruditio pol-
liet. s̄ doctūa gentis barbare qua vsqz hodie
caldei philosophant. **F**uit aut daniel vsqz
ad annū primū tyri regis. **Q**uem i cōseque-
 tūbz quomo q vsqz ad annū pmū tyri regis hic
 fuisse describit. p^rea tūo ano ei de tyri regis.
 et p^rmo dary fuisse meorat. **Capitū 5^o d^m.**
In ano sedo regni nabucho donosor. vidit nabu-
 cho donosor sōpniū t reliq. **S**i p^r tres anos pu-
 eri igrēssi sūt i cōspectu ei. ut ipe p^rceptat. qmo
 nuc sedo ano regni sui sōpniū vdisse narratur.
Quā ita solūnt hebrei. sedz hic annū dia igni ei
 omī gentiū barbarorū. nō indee tantū t caldeorū
 s̄ assyriorū qz et egyptiorū et moabitāriū et reliqz
 nationū q̄s dno gradente supāncat. **Q**n et iose

philus in deo antiquitatu scribit libro. p^{ri}mi se-
 cundu egyptio basitatis. rex nabuchodonosor
 vidit mirabile sopnu. Et coterit e spu. i sop-
nuu ei. fugit ab eo. Vidit rex ipius sopnu fa-
 toz. ut inptante sco qd videat. ds glificet. et
 captiuoz deoq i captiuate serueau. sic grande
 solatu. Hor idē de pharao legunt. No quo pha-
 rao et nabuchodonosor vide meruerunt. s qd io-
 sep et daniel digni extiterut. q inptatoe eoru
 omibz coterent. Prepit g rex ut conuocaret
arioli et magi et malefici et chaldei. Qs nos a-
riolos. reteri egyptiois inptati st. idz. iuantato
res. Ergo iuantatoes m vident ee. qui vobis re-
 pagut. magi q de singulis philo sophant. ma-
 lefici q sanguie vitut et butumis. et sepe stigut
 corpa mortuoz. Porro i chaldeis

significai puto qd volgus mathe-
 maticos vocat. Cosuetudo aut et sermo tois
 magos pro maleficiis accipit. q alit habent a-
 pud gente sua eo qd sint philo sophi chaldeoz.
 et ad artus hui sciam reges qz et pncipes ei de-
 getis oia faciut. Unde i natitate sm salua-
 tois ipi pmo ortu ei itellaxerut. et deientes
 i sciam bethleem adorauerut pueru stella desu-
 postendete. Et dixit ad eos rex. Vidi sopnu
u. et mete qfusus ignoro qd videri. Omibz
qda et ut ita dicit aura sopnu atqz vestigium

verum in a se in corde regis. ut referentibus alijs pos-
 sit remissa que videat. et nequaquam cum decipent meti-
 entes. ¶ Viderunt Chaldei regi somnare. ¶ Huc
 usque que dea sunt sermone narrant hebreo. ¶ Ab
 hoc loco usque ad visionem anni tercij regis baltha-
 ser quam daniel vidit i susis. hebraicis que de lit-
 teis. s. lingua scribitur chaldaica. quam hinc syria-
 ca vocat. ¶ Nisi iudicatis in somni et cogitu-
 ra ei. prohibitis vos et domum ve publicabitur et illic.
¶ Cominatus e pena pponit et premia. ut si potu-
 erit somnium dice consequetur tunc etiam hijs que in-
 certa sunt. h. e. quod significet somnium. Et si non potu-
 erit ea dice in quibus rex i plenusque usus poterat
 recordari. etiam fuit interpretatoris p danti fide. De-
 mag sequitur. ¶ Somnium dicitur in. ut sciam quod int-
 ptatoribus que vera in loqui. Et illi dixerunt. Ser-
 mo quem tu rex quis grauis e. n. regnetur quod quod
 id dicit illum in aspectu regis. exceptis diebus quorum non
 est aui hominibus queritur. ¶ Confitent magi confi-
 tent arioli. et omnis sua silaris creature p suam fu-
 tuorum non ee homin s dei. Ex quo pphas pbat
 dei spuloratos que fuita retinet. ¶ Quo audito
 rex i furore et ira magna precepit ut perirent
 omnes sapientes babilonis. Et egressa sum sapien-
 tes interficiebat. Querebat aut daniel et socij
 eius ut periret. ¶ Querunt hebrei cum daniel
 et tres pueri non sut igressi ad regem cum alijs sa-

pientibus. et plata sua iubeantur petere in ceteris.
Quod ita edisserunt ut eo tpe quo rex p^{ri}ma & dona
 et honore maximu p^{ro}mittēbat. ut nō luert. ne
 ipudenti dicitas et dignitate chaldaica videat^{ur}
 appetere. **A**ut ite ipi chaldei iudices glie eoz
 et sae. soli igressi st. qsi soli p^{ri}ma p^{ro}cepturi. et p^{ro}
 ea i p^{ri}mulo do luecūt habe q^octos. q^o i spe glie
 refutauerūt. **E**t interrogavit eu daniel quia
rege accipat p^{ro}ptate. qua ob causa tā crudel se
tentia a facie regis est egressa. **O**ctos chaldei
 q^o do capla sup autos ariolos et imagos q^o erat
 i dnuisa caldea daniel & tres pueri saperēt et
 itelligent. celauerūt eos itrogationez regis. ne
 p^{ro}ferrent sibi in itpretatōe sopni. et ob hanc
 causa itrogat daniel de crudelitate suie.
 q^o causa sui p^{ro}puli ne sciebat. **D**aniel igress
 sus rogavit rege. ut tepus sibi daret ad solu
 tionē idicandā regi. **T**epus postulat nō q^o
 titatōe et sagacitate nictis occulta p^{ro}quiret.
 s^{ed} quo occultoz dñz p^{ro}caret. **E**t ideo anania
 et misahels et azaria iungit ad p^{ro}es. ne solz
 de suo meito p^{ro}sumē videt. ut q^o tōe eāt dis
 crimē. rois eet oratio. **T**ūc danieli p^{ro} dicitōez
nocte misteriu reuelatu ē. **S**opniū regis
 suo disat sopnio. p^{ro}mo & sopniū et it^{er}preta
 tionē eius dei reuelatōe cognoscat. q^o d^o cones
 ignorabat. sapiētes scilicet scire nō potant. **D**ū

et apli misterium qd cunctis retro gnationibus fue-
 rat ignotum dno euclante agsant. Et Daniel bñ
dicit deo celi. Ad distinctione eoz q versant i
 tra et deo natis artibz atqz pfligibz trena delu-
 dit. Daniel deo celi bñ dicit. Dy eni q no fece-
rut celi et tra peribut. Ipse eni mutat tpa et
etates. tñssert regna atqz cōstituit. Nō g mi-
rem. si qñ cernim. et regibz reges. et regnis eg-
 na succede. que dñi gubernat. mutant. et fini-
 utur arbitrio. causasqz singulorū nouit ille. q
 conditor om̄ e. et sepe patit malos reges susa-
 teri. ut mali malos puniat. Dilqz subondit et
 gnali disputatōe parat auditoze. somnū qd
 vidit ee de mutatioe et successioe regnozu.
Dat disciplina sapienibz. et sciam itellige-
tibz disciplina. Qui illud qd scriptū e. audiet
sapiens et appon et sapiam. q eni habz dabit
ei. et aie que feruet amore sapie libent spū dei
ifundit. in pūsa aut aiam nō intibit sapientia.
Ipse reuelat p̄funda et abscondita. et nouit d
inibus cōstituta. et lux aieo e. Cui dō reuelat
p̄funda. et p̄t dice. Op̄fundu diuinaz sapie et
scie dei. iste hūante in se spū dei sanuat. enā p̄-
funda dei. et i p̄fundo aie sue fodit puteos altis-
sios. et oem tra egerit. que p̄fudas aq̄s op̄ire q
sueunt. seruatqz madatu dicitis. bibe aquas
de tuis vasis. et de puteoz tuoz fonte. Ad qz

sequitur. nouit in tñbris cōstituta. et lux cū eō ē.
 tñbre significat ignoratiā. lux suam atq; doct-
 nā. Itaq; dēū. ut p̄sa nō celat. ita recta am-
 bunt atq; arcū dant. **S**ūe ita int̄p̄tandū ē. q̄
 tñbrosa mistica queq; p̄funda significet. ut
 illud qd legim⁹ in p̄bub. itelligit q̄ pabolam
 et tñbrosū sermonē. **H**oc ipm significat qd ī
 psalmo legim⁹. tñbrosa aq̄ in nubib; acis. **C**
 cū ad excelsa cōscendit et itena deserens istar
 auiū tenuissimū aere et ethera queq; des̄ideat.
 iste nubes effiat. ad quā ueritas dei p̄uēit.
 et que sup scōs plueret asuenit. iplotus q̄ fac
 mltitudine habz mltas aq̄s ī cor de suo tñ-
 brosas et inuolutas caligine. quā solus moy-
 ses ingredit et loq̄tur cū deo facie ad facie de
 quo scriptū ē. posuit tñbras latibulū suū. **T**
ibi dō p̄m meorū cōfiteor te q̄ laudo. **D**e sui
 uideat menti qd ipetuit. refert ad p̄m ius-
 titiā et ad ueritatē dei. qui semis eorū etiā ī
 captiuitate miseret. **E**t nūc ondisti m̄ q̄ roga-
 uī te. **Q**uōd quorū rogant. vni ondit. ut et
 arrogantiā fugiat. ne sola ipetrasse uideat.
 et agat grās. q̄ mysteriū sēpnū sola audie-
 rat. **L**apientes babilonis ne p̄das. **I**mi-
 tat clementiā dñi. qui p̄ p̄secutorib; depra-
 tur. et nō uult eos peare p̄t q̄s fuerat ip̄e pe-
 ritur. **I**n uicū horem de filiis t̄is m̄gioris

inde. qui solutioez regi annuget. **¶** Dei gram
 ad sua refert idustria. et inesse se diat. cu
 daniel scripto optulcit. ut int ducet ad rege.
¶ In quo mos ondit nuacioz. qui cu bona nuuat
 sua videri volut. Qui aut solutioez sopny i
 pmittit. vtiqz an narrati e sopny. Et no
 qd de filijs iuda sit daniel no sacerdos. sicut i
 titulo belis fabula continet. **¶** Et dicit rex. Pu
 tasne ve potes in iduac sopny qd b dicit int
 ptatione ei? **¶** Seruat ordine qstionis. ut p
 mu sopny qd se magi ignorae inderut. et
 p ea qrat inptatioez sopny. ut cu sopny au
 dicit et que viderat recognouit. tuc credat et
 inptatioi qd varia rapit coiectura. **¶** In iste
 eu qd rex interrogat sapientes magi et arioli.
 et aruspices no queut in duac regi. **¶** P aris
 piabz qd nos vertim i hebraico gazai enos
 ht. qd solus somachus eugab inptatus est.
 et qz greca solent ppatos kopos appellare
 qui ex ta inspiciat. et ex hys futu p dicit. **¶** In
 teru aut vocans ordine sopny inelati ondit.
 qd hoi occultu e et ab hoibz ignorat. posse
 misteriu nucupari. Tollit qz regi mala suspi
 cione. ne huana estimet inueniri posse solle
 cia. qd dei solus noticie reseruat. **¶** Sed e ds
 in celo reuelans misteria. **¶** Frustra igit ab hoibz
 quis in tra. qd deus solus nouit in celo. et ocul

te extrahens eua mltorum deorum cultu ad vnu
 dei noticia dirigit. **¶ Qui idicabit rex na**
bagodonosor. q̄ vetura fut nouissis t̄pibus.
¶ Absq̄ adulationis vicio vitate sociata blan
 dit regi. q̄ illi a deo sint miseria reuelata q̄ no
 uissis fut vetura t̄pibz. Nouissimi at dies
 aut ex eo t̄pe fut nuādi quo danieli sopni
 ireuelatu ē. vsq̄ ad q̄sumatioez mundi. aut
 ite hoc sentiedū est. q̄ vniusa int̄ptatio sop
 ny tendat ad finē i quo ymago statue q̄
 cecinit cōterenda ē. **¶ Sopni tui & visioes**
capitis tui i tubiculo tuo h̄ tenoi st. **¶ Pro**
 dixit visioes oculoꝝ tuoz ne qd̄ putarem
 corporeū s̄ caput. Sapient̄ enī oculi i caput
 eius i p̄ncipali videlicet cordis. uix illud qd̄ in
 eu ā gelio legim̄. b̄ā mudo corde qm̄ ipi deū
 videbūt. et qd̄ cogitatis i cordibz vris. **¶ Ily ex**
 huius octoe capli cōtemonikon nō in corde. sed
 uix platonē i cerebro suspiciat. **¶ Turcē co**
gitaē cepisti i stratu tuo. qd̄ eet futm̄ p̄ her.
¶ Pro eo qd̄ est p̄ her soli septuagita dies no
 uissios cōstulerūt. Qd̄ sicut legit̄ sollicitus
 requiram̄ ubi dies nouissimi scripti st. et re
 darguam̄ eos. q̄ mūdū nō putant ee peritu
 m̄. **¶ Quq̄ enī dies appellaret̄ nouissimi. si mū**
 dus eet einus. **¶ Qd̄ dicit turcē cogitaē cepisti**
idicat causas sopny. qd̄ idico ei deus futuroꝝ

misteria reuelavit. q. ipse rex voluit scire vetera.
 et ut nabugodonosor dicitur inspirationis mereret
 gram non solum quod in somnio videt. sed an somni-
 um quod tacitus cogitavit. exponit. **Et quod reuelat**
misteria. ostendit quod vetera sunt. **Illud** quod in eu-
 gelio legitur. qui solis suum ortum facit super bonos
 et malos. etiam super nabugodonosor intelligitur esse com-
 pletum. **Tanta** enim clementia est omnipotentis dei. ut etiam
 nabugodonosor dispensatoris sue quam mundum vident
 misteria reuelaret. **Interrogem** eos qui diuisas as-
 serunt esse natus. cuius natus nabugo. intelligant
 bone an male. **Si** bone cur ipse dicitur. **Si** male
 ut certum est. cur malo atque teneo id est antiocho. sua
 de sacramenta monstrant. **Quia** quod non in sapientia quod
 est in me plus quam in cunctis diuinitatibus sciam hoc reue-
 latum est. **sed** ut interpretatio regi manifesta fiet. **et** co-
 gnationes mentis tue scies. **Putauit** rex no-
 tum futurorum solertia mentis humane posse compre-
 hendi. et ideo sapientes babilonis interficere iusserat.
Ergo daniel et eos excusat. quod dicit non potuerit.
 et inuidiam fugit. ne quis contemneret eum que dicitur est
 propter dixisse sapientia. **Causa** autem reuelatoris prophete
 regis est desiderium. quod voluit vetera agnosceret.
Ergo non orat regem qui propter illum suam sibi dicit
 a deo misteria reuelata. **Et** hoc quod desiderandum quod sapientia
 in quibus aliquid vetera signant. et quod pro nubilo.
 vitas demonstrat non patrat coniecturis et hu-

mane metis arbitrio. s. dei solius scie. **C**u
 rex videbas. et ecce q. statua vna grandis sta
 tua illa mag. et statua solum stabat q. te.
 et iuitus eius eat trib. lib. **H**uius statue cap.
 ex auro optio erat. pectus aut. et brachia de ar
 geto. porro venter et femora ex ere. tibie at fer
 ree. pedu q. da p. ferrea eat. q. da fictilis. **V**ide
 bas ita donec lapis abscisus e. de mote su ma
 nibz. et percussit statua i pedibz ei. ferreis t. fic
 tilibz. et minuit eos. **T**unc totita st. p. ferri
 testa es argenti et auri. et redacta q. si i fauilla
 est iue aree. et rapta st. vento. nullus q. locus
 inuentus e. eis. **L**apis aut. qui percussit statua
 faus e. mons magn. et impleuit vniuersa terra.
Pro statua idz. andriateca q. sola m. p. t. atz.
 e. symach. ceteri. ymagine t. iustulert. dolen
 tes hoc noie silitudiez on. de futorz. **O**e q. m.
 m. p. t. atz. z. p. p. h. etua et daniel. vba calcu
 lantes que ab illo breuit. d. ca. st. latus expo
 nam. **C**aput iquit aureu tu es rex. **P** q. d.
 ondit regnu p. mu babilonoz auro p. no sif
 sio opatu. **E**t p. te cosurget aliud regnu mi
 nus te. **A**gedoru videlicz et p. sacu. q. d. arge
 ti habz silitudiez. min. p. ore et mai. sequete.
Et regnu tuu aliud eneu q. d. impabit vni
 se tre. **A**lexandru significat et regnu mare
 donu successorz q. alexandru. q. d. ite eneu d.

in omnia enim metalla es vocalibus e. et reti-
 nitur clarus. et sonit. eius longe lateq. diffu-
 dit. ut non solum fama et potentia regni. sed et
 eloquentia greci sermois ostendit. **¶ Et regnum**
quartum est velut ferreum. **¶ Regnum quartum quod per**
 spiritus principum ad romanos ferreum est. quod communit
 et domat omnia. Sed pedes eius et digiti ex parte
 ferrei. et parte fictiles sunt. quod hoc tempore manifeste
 comprobatur. Dicit enim in principio nichil vo-
 mano impio fortius et durius fuit. ita in fi-
 ne rerum nichil imbecillius. quoniam et in bellis cui-
 libet et adversus diversas nationes aliarum gentium
 barbararum indigent auxilio. In fine autem
 horum omnium regnorum auri argentiq. eris et fer-
 ri. absatus est lapis dominus et salvator. sine ma-
 nibus autem. id est sine coitu et humano semine. de
 utero virginali. et contritus omnibus regnis. factus
 est mons magnus. et implevit universam terram.
¶ Sed iudei et ipsius porphyrius male ad populum
 referunt israhel. quem in fine seculorum voluit esse fortis-
 simum. et omnia regna conterere et regnare eternum.
**¶ Deus magnus ostendit regi quod vetera sunt post-
 tera.** **¶** Rursus in revelatione sompni non solum dicit
 meriti. sed ut interpretatio regi manifesta fiet
 et doceat regem. quod deus solus est colendus. **¶ Tunc**
rex nabugodonosor cecidit in faciem suam. et danielem
adoravit. et hostias et vitulum precepit ut sa-

iustificaret ei. **H**ac locū ita calūpniat por
 phiri. q̄ nūquā sup̄bissim⁹ rex captiuū ad
 orāe potuit. q̄ nō h̄cciones ob signoz mag
 nitudiez paulo et barnabe voluerit hosti
 as imolāe. **E**rror ḡ gentiliū q̄ omē qd sup̄
 se est. deos putat scripturē nō debz iputari.
 q̄ simpli refert vniūsa que gesta sūt. **D**z 7 h̄
 possū dice q̄ causas adorandi et imolatorū
 hostiarū et itēsi atq̄ sacrificij ip̄e expo sūt.
 dicens ad daniel. **V**ere d̄s v̄r deus deoz ē
 et d̄ns d̄n antiū. et euclans misticia. qm̄ po
 tuisti ap̄ire sacm̄ hoc. **E**rgo nō tā danielē
 qm̄ danielē adorat deū. q̄ misterū eucla
 uerit. **Q**d et alexandrū regē macedonū in poti
 fice iuda fuisse legim⁹. **Q**d si displicz h̄ d̄
 tendū est nabugo.⁹ signoz magnitudine et
 stupore cōfusu qd faceret ignorasse. ut q̄ verū
 deū nō itelligebat et d̄m regū serū ei adō
 raret. et illi adolēt itensū. **T**urcx danielē
 i babilime extulit 7 munera magna 7 multa de
 dit. et constituit eū p̄ncipe sup̄ oēs p̄ncias
 babilonis. et p̄fectū magistratū sup̄ cūtos sa
 pientes babilonis. **E**t in h̄ calūpnator et
 clāsie p̄pheta reprehendē nitat. q̄re nō itusa
 uit munera. et honore babilonū libenter
 suscepit. nō q̄ siderās ideo regē vidisse sop
 nū. et in p̄tationis misticia p̄ p̄uez euclata.

ut daniel crescit. et i loco captivitatis pnceps
 om̄ fiet caldeorum. et dei oipotētia nosceret.
 Ad q̄dem et ioseph apud pharaone et egyptu
 factu legim̄. et i mardocheo apud assueru. ut
 utraqz gente habent captiuu et peregrinates
 ex iudeis solatia. **Didites** hoīem gentis sue e
 giptioz ee pncepe ul caldeoz. **Daniel** aut
 postulauit a rege et constituit sup opa puīae ba
 bilonis sydrach misach et abdenago. **Ho** ob
 luisat eoz ai quibz dnm̄ deprecatur est. et q̄ sc̄i
 picitati fūant. Itaqz fecit eos iudices puī
 nari. ipse aut a regis late. nō rece dit. **Capitū**

N Abugodo sonoz rex **Tercium.**
 fecit statua aurea altitudiē cubitozū
 sexaginta latitudiē cubitozū sex. **De**
 lox obliuio veritatis. et q̄ didu fundu q̄si deu
 adoā ueiat. nūc statua sibi fieri iubet. ut ipse ado
 ret in statua. **Ad** aut aurea sit et i fūta po
 deis illud i causa ē. ut stupore videntibz creet.
 ut res ianimata adoret ut deus. **Dubn** q̄sqz
 sua cōseruat auaricia. **Dat** q̄ p occasioez cap
 tiuoz barbaris natioibz salutis occasio. ut
 qui p̄mū p daniel reuelatioez potētia agno
 uerat bñg dei. in tūm q̄ pueroz fortitudiē
 distat morte debē gtepm̄ et ydola nō toli.
Et statuit eam capō dura puīte babilois.
Deo durā theodozi douram. symachus

Doratū. septuaginta p̄p̄bolon t̄ntulerūt. q̄d
 nos ī b̄ridacū ul' cōclusū locū possum' d̄ice.
Causit ad aggregādos satrapas magistratus & iu-
 dices duces & tyrānos et p̄fectos om̄s q̄ p̄na-
 pes regionū. ¶ **E**xcellsa p̄ncip̄is suis stat. et a-
 tuis corruūt q̄ sublimia s̄t. P̄ncipes agregant
 ad adoranda statua. ut p̄ncipes seducant
 et gentes. Qui eī d̄mites s̄t et potetes. Du-
 timet carē d̄icys et potecia faali' sup̄latāt.
 Seductis aut̄ magistratibz s̄bditi p̄pli maiorū
 exēplo percut. ¶ **E**t p̄eco clamabat valentes.
Vobis d̄: p̄plis tribubz et lignis ī hora q̄ au-
 dieritis sonitū tube et fistule et cythare & sa-
 buce et psalterij et syphonie. et vniūsiq̄us
 musicozū cadētes adorete statua aurea q̄
 cōstituit nabugo² rex. Si q̄s aut̄ nō cecidit
 et nō adorauit. eadē hora mittet̄ in fornacē
 ignis ardentis. ¶ **I**do q̄ oēs p̄pli vniūsaq̄ ge-
 tū in cāpo durā potuerūt agregari. et ad eadē
 aureā statua. s̄ q̄ in p̄ncipibz t̄ictaz genū
 oēs gentes et p̄pli adorasse credat. Dem̄ s̄c̄
 tā s̄pturā m̄ete p̄currēns. ī v̄tū m̄e fallit
 obliuio. neq̄ q̄ reperio. q̄ s̄c̄oz q̄ s̄c̄oz d̄eu m̄
 d̄ens adorauit. s̄ q̄ t̄ūq̄ p̄dola et d̄eones et
 res illicitas adorauit cadens d̄e adorasse. ut
 ī p̄nti loco nō semel s̄ crebrius. ¶ **E**t ī euāge-
 lio dyabolū loq̄t̄ ad d̄m̄. hec orat̄ dabo. s̄

cadens adorauis me. **S**ed et hoc dicendum oēs
 hereticos q̄ fulgore eloquentie scilicet falsū dog
 ma componūt. aureā statuā facit. q̄ntū in se
 p̄p̄suasione appellē. ut cades adorēt ydolu
 falsitatis. **S**tati ut audierūt oēs ppli soni
 tū tube fistule et cythare. **E**odē sensu accipi
 endū quo sup. ut oēs p̄p̄os itelligam̄ in p̄i
 apibz. Neq̄ enī adesse siml' vniūse poterāt
 nationes. **S**tatiq̄ et i ip̄o tpe accēdēs vi
 ri ralsci. accusauerūt iudeos. **Q**uō p̄posito i
 babilone regis opibz iudēbat et offendebat
 peregrino cultu et aūfione ydolorū natti orta
 sicēz arminat ad rege. Demq̄ seq̄t. **S**ūt
 viri iudei q̄s cōstituiti sup epa regis babilo
 nie. **S**drach. misach et abdenago. q̄ cōtēpserūt
 secretū tuū. **E**t q̄dāmo sic loquit. **Q**uō p̄tu
 listi nob et captiuos at seruos p̄ncipes eē fe
 cisti. h̄y elati in sup̄bia. tua p̄cepta cōtēp̄nūt.
Deos tuos nō colūt. et statuā aureā quā
 crexisti nō adorāt. **Q**uōd in p̄ncipio hui' d̄i
 onis dixim'. hic manifestus p̄probat. alios
 eē deos nabugo. et alia eē statuā aureā quā
 i cultus sui venerationē iussit erigi. **N**ā et in cō
 sequētibz ip̄e rex loquitur. **D**eos meos nō colūt
 et statuā aureā quā cōstitui nō adorāt. **A**ly
 dicūt h̄c s̄pturē scē q̄ s̄ctudiez. ut ydolu
 m̄ appellēt plura h̄c. ut ē illud in xodo de bitu

lo. isti sunt dy tui isrl. qui te duxerunt de na
egypti. Et in regibolue iero boan ponēs di
tulu aureu in bethel y de la feasse narrat.
Et econtio mltā dēonia singulari nūo ap
pellat in ysaia. Inclinauit se et adorauit ill.
et votū faciens. dicit deus me³ es tu. **Poste**
rite vos et adorate statuā quā feci. Qd si nō
adorauitis. eadē hora mittēmi i fornacē ig
nīs ardētis. **¶** Et qm i furoe pcepit addna
pueros. tñ dat spaciū penitēdis. ut si recide
runt et adorauerūt. pōz culpa veniā qsequat.
sin autē adoracē gteperunt. p̄sens pena sit
fornacis ardētis. **¶** Et q̄s ē deus q̄ eripiat
vos de manu mea. **¶** Ille videlz aug seruu
dudu adorasti. que v̄e dēi deoz 7 d̄m̄j re
gū eē dixisti. **¶** Mabuchō. rex nō oportet
nos de hac re cōdere tibi. **¶** In hebreo nō habz
rege. ne adulari vident ip̄no a rege vocare.
qui ad iniqua cōpelleret. Qd si q̄s cōtenas q̄
rege q̄ legēt. dicam i eos nō p̄caat rege ad
effusionē sui sanguis. puoracē. s̄ ita reddere
regi debitū honorē. ut dei cultus nō ledat.
Qd aut aut nō oportz nos de hac re cōdere
tibi. ille ē sensus. Nō debes audire v̄ba. q̄n
ia rebz ip̄is p̄babis fortitudinē atqz cōstan
tiā. **¶** Ecce deus n̄r quā colim̄ p̄t nos eipe
de camino ignis ardētis et de manibz tuis

orex liberare. **¶** Unde se putauerat tres pueros
 inde tenuit i eis materia fortitudinis. nec in
 longu diffentes. s. pns sibi pollicet auxiliu
 dicetes. **¶** Ecce enim deus nr que colim? ipe nos
 et de eo qd minaris itensio et de tuis pt ma
 nibz liberare. **¶** Ad si noluit. **¶** Pulchre ad id
 qd dixerat pt eripe nos. no itulit totum sino
 potuit. s. si noluit. ut no possibilitatis dei s.
 voluntatis dei sit si perierit. **¶** Notu e sit rex
qz deos tuos no colim? et statuam auream qua
 erexisti no adoram? **¶** Eius statuam ut yma
gine sine ymagine auream ut terti tustule
bit. voluerim? lege. auctores dei ea adorare
no debet. Ergo iudices et principes sdi q impa
 toru statuas adorant et ymagine s. s. se face
 itelligat. qd tres pueri nolentes face placu
 erunt deo. Et non da pprietas. Deos cole. yma
 gine adorare dicunt. qd vtrug seruis dei non
 conuenit. **¶** Tunc naburho. replerit furore
et aspectus faciei illi commutatus e. **¶** In psal
 mis qbusda tituli pnotat in scriptio. p hys
 qui commutabunt. Sermo igit. commutatiois a
 biguus e. et de bono i malu. et de malo i bo
 nu. **¶** Neqz eni commutatio vltus naburho.
 bone parti potest coaptari. licet qda et in
 scriptioe psalmoz de bono ad malu referat.
 p hy qui nalis se buerat itellige deu. qtra

xpm et scos eius turbatioe metis et furore
mutati sut. **Et precepit ut succederet fornari**
septuplu q succedi cosueuat. **¶** Cui no poss
simplex et solitus ignis triu pueoz cosumere
corpa. **¶** S; furor r ira q insanie pxima e modu
terre no pt. et vlt eos multiplicas pene comiati
one terrere. q; patos videbat ad morte. **¶** Et co
festi diri illi dincti cu bracijs suis et thyrarib; r
calci amictis et vestib; missi sut i mediu forna
ris ignis ardentis. **¶** Pro bracijs q; symachus
anarchidas intpatus e aquila et theodoros
saraballa dixerut. et ut no corrupte legit sara
bara. **¶** Iguia aut chaldeozu saraballa crura
hoim vocat et tibie. et ononinos eia brate e
ozu q bus crura tegut et tibie. q; crurales et
tibiales appellati sut. **¶** Thyra aut verbu gre
cu est. et vsu versu in latinu. de quo r virgili
us sceptruq; sacerq; thyrara. **¶** Est aut genus
pilioli. quo psatu caldeozu q; gens dat. **¶** Por
ro viros illos q miserat sydrach misach et ab
denago it fecit flama ignis. **¶** Eos viros de q
bus sup dicitur. et viros fortissis de exatu suo
missit. ut ligatis manib; et pedib; sydrach mi
sach et abdenago mittent eos i fornara ignis
ardentis. **¶** No ergo fortuitos q; saiq; mistros p
didit nabucho. s; viros fortes. de toto exatu
suo et ad bella pmpatissios. ut no solu miraculo

ptimescēt. s̄ et exatus sui dāpna sentaret. **Q**
 ri aut̄ h̄y tres. id̄z s̄drach misach et abdenago
 raderūt i medio camini ignis ardetis colliga
 ti. **¶** Grande miraculū ligati mittūt i fornacē.
 et cadūt i mediu ignis ardetis. Ardet̄ b̄icula q̄bz
 ligati sūt. et bitozū corpa tumēs flama nō tagit.
 Hucusq̄ hebrei. legūt media q̄ sequit̄ usq̄ ad fi
 nē cātia tū pueozū i hebreo nō habent. De q̄bz.
 ne om̄ino p̄terisse videam. pauca dicenda sūt.
¶ **Q**uid cū es dñe deus p̄m̄ nrozū. et laudabile
 et glōsū nome tuū in sc̄la. q̄ iusti es i oibz q̄ fe
 cisti nob. et diuisa opa tua vera. et oēs vie tue
 recte. et oia iudicia tua vera. **I**udicia enī va fi
 cisti iuxta oia que id̄ur̄ isti sup̄ nob. **¶** **Q**uā diuis
 p̄m̄ agustus ex toto cordis hoc loqm̄ affat̄.
 et q̄qd̄ nob̄ accidēt iuste nos sustine fatcam.
 et r̄pleat in nob̄ illud qd̄ sc̄ptū est. **E**xulta
 uerūt et letate sūt filie iude i oibz iudicijs tu
 is dñe. **¶** **P**eccaui enī et inique egim̄ i cōcedes
 ate. et deliquim̄ i oibus. **¶** **E**t ceteres p̄uen nō
 peccauerat. nec ei etatis erat. qm̄ ducti sūt i cap
 tuitate. ut p̄t̄ sua vicia puniret. **E**rgo quo
 h̄y ex p̄sona p̄li loquūt. sic illud ap̄li lege dū
 ē. nō enī qd̄ volo hoc ago. s̄ qd̄ nolo ill̄ operor.
 et cetera q̄ i eode loco sc̄pta sūt. **¶** **Q**uo dñe imi
 nuti sum̄ plus q̄ om̄s gentes. et sum̄ h̄miles
 i diuisa tra hodie p̄t̄ p̄t̄nā. et nō est i tpe

hoc princeps et propheta et dux neq; holocaustu
neq; sacrificiu neq; oblatio neq; incensu neq; lo-
tus p miam cora te. ut possim inuere miam.

Hys officiu utendu e. si qn eam p pccata ppli
secoru ditoru et magroꝝ q in lege dei doctissi st.
sustinet penuria. et qn i psecutionibz no offert
sacrificiu et oblatio. **Q**da huc locu ad celeste re
ferunt iherlm. qd aie ad trena dilapse. et iloco la
tiaz et cofusionis posite plangant antiq de
lita. et terea q pphetalis sermo coplectit. s h.

Qu in aia cotrita et in spu
humilitatis suscipiam. **¶** Ex pnta loco et ex eo qd
seqtur. bndicite spūs et aie iustoz dno. et i psal
mo. sacrificiu deo spūs cotbulatq. cor cotritu et
humiliatu dō no despiciet. sūt q aliu spm velit
ē in hoie excepto spū scō. et alia aiam. si labo
randu ēt eis. quo absq carne et grā spūs scī
dne sstātne et duo itiores hoies i dno hoie
ē dicit.

Et no cessabat q miscent eos mistri
regis succende fornace naphtha et stupa et pice
et malleolis. ¶ Et salustius scribit i hystoria.
q naphit genus fomitis apud psab sit. quobl
maxie nutriant mēdia. Alij ossa oliuaz que
piant tū amurca arefā nappā appellai putat.
bñ et grece pircene dī ab eo q pirc. idz igne nu
triat. ¶ Angelus dñi aut descendit tū azania et
soyab ei in fornace. et excussit flama ignis de

fornate. et fecit mediu fornicis q̄si dentu rosis
 flante. et nō tetigit eos oīno ignis. neq̄ cotusta
 uit. nec quicq̄ molestie tulit. ¶ **Q**uilla p̄turba
 tioibz aīa et varijs molestijs occupata tū hom̄
 desperavit auxiliū. et tota ad dēu fuit mēte cō
 uersa. descendit ad eā angelus dñi. sc̄z s̄mo dñus.
 et exurit flāme estuātis ardore. ut neq̄q̄ ignita
 iacula iūmīa cordis nūi archana penetrēt. nec
 illi fornate claudam. ¶ **B**ndicite s̄a t̄ hūiles cor
 de dñi. ¶ **H**ūilitate cordis habē p̄ns v̄sīculus
 docet. et illud qd̄ i eū agēlio dī. dīstate a me q̄ mi
 tis sū et hūilis corde. et iūcietis regē aīalibz v̄sibz.
 Cordis aut̄ illa ē hūilitas. q̄ in alio loco paup̄
 tas sp̄us appellat. ut nō erigam. sup̄bia. n̄ fic
 tā glām hūilitate q̄ram. s̄ toto corde i chinem.
 ¶ **B**ndicite oīa opa dñi. ¶ **O**īa laudatōe
 p̄missa. q̄ oīs creatura debeat dēu laudāe i se
 q̄tibz p̄r partes singlas rohorat. anglos relos
 aq̄s atq̄ v̄tutes. solē et lunā. ymbre et rore. sp̄i
 ritū et ignē. frigus et estus et cetera q̄ longū ē
 t̄xē. ita ut fontes q̄ et maria et cetera et voluc̄s
 bestias q̄ et pecora ad laudē dei puocet et fi
 lios hom̄. et p̄ omē hom̄ genus israhel. et
 de ipo isrl̄ sacerdotes et suos dñi. sp̄s et aīas
 iustoz sc̄os et hūiles corde. et ad extremū a
 nanyā azarā. et misahel. q̄ ad laudē dei p̄e
 senti b̄n̄ficio puocant. Om̄s aut̄ creatura

no voce sed ope laudat deū. q̄ ex caturis cōse-
queter creator intelligit. et ī singul' opibus
atq; effectibz dei magnificētia demōstrat.

¶ Tūc nabucho. rex obstupuit. et surrexit p-
pere. et ait optimatibz suis. **¶** Hucusq; de the-
odoario interpretatōe pauca p̄strinxim' cōfē-
siois et laudu trū. p̄ueoz. que nō habent in
hebreo. exinde se q̄mur hebraica veritate. Et
surrexit p̄pere. et ait optimatibz suis. **¶** Nōne
tres viros misim' in fornacē ignis cōpeditos.

¶ Qui in dicitur. Vere rex. **¶** Danus p̄ncipibz
rex corripit. ut diues glificet deū. Interrogat
aut optimates suos. quoz accusator et o filio
tres p̄ueos ī igne fornacis miserat. ut ill' vñ
dentibz se misisse tres p̄ueos ī fornacē. ista e-
is nūciat et ondat. **¶** Ecce ego video viros q̄tu-
or solutos et ambulantes ī medio ignis. et nich-
il ī eis corruptiois ē. et spes q̄ti filii filioz dei.

¶ Rursū dicit. o qm sapiens ignis. q̄ ienarra-
bilis dei potētia. viculis struta s̄t corpa. vñt
vicula corpa nō vñtur. Speiē aut q̄ti que
filēm dicit filio dei. ul' angelū debem' accipe.
ut septuaginta instulerūt. ul' cte ut. pleriq; ar-
bitrat. dñm saluatore. **¶** In nescio quo rex im-
p̄ius dei filiū vide meatur. Ergo vix syma-
thū q̄ interpretatus ē. spem aut quarta similitudo
filioz nō dei sed deozū angli sentiendi sūt.

qui et dei et deorum vel dei filij sepissime nuncupa-
 tur. Hoc iuxta hanc historiam. Ceterum in typo p[ro]figat
 iste angelus sine fili dei d[omi]ni n[ost]ri ih[esu] xp[ist]i. q[ui]
 ad fornacem descendit in suu[m]. i[n] quo clausus est iux-
 toru[m] et p[ro]p[ri]o[rum] a[n]i[m]e t[ri]b[us]. ut absq[ue] exustione
 sua et noxa sui. eos q[ui] t[ri]b[us]ant i[n]clusi. morti vi-
 cibus liberaret. **T**uc accessit nabucho. ad of-
 tium fornacis ignis ardetis et ait. **P**auore p[ro]-
 titus no[n] p[ro] n[ost]ros q[ui]t a p[ro]p[ri]is. s[ed] ipe eos ex
 no[m]i[n]e vocat. seruos dei excelli appellans t[er] pe-
 tens ut ad se egrediat[ur]. q[ui]s p[ro]mptos i[n] fornacem
 miserat. **R**nductus deus s[ed] drach mysach et
 abdenago. q[ui] misit angelu[m] suu[m] et eripuit ser-
 uos suos. **Q**ue sup[er] filiu[m] dei. hic angelu[m] vo-
 cat. q[ui]m q[ui] in superiorib[us] silitudo dei filij. non
 veritas appellata sit. **R**ursu[m] g[er]o nabucho. dei
 confessio[n]es rapit. et d[omi]natis ydolis laudat.
 tres pueros q[ui] noluerunt s[er]uire et adorare o[mn]i-
 deu[m] excepto deo suo. et mirat[ur]. q[uo]d sc[ri]b[is] dei ignis
 tange[n]s no[n] potuit. **U**d aut[em] ait. **A**me p[ro]positu[m]
 e[st] hoc decretu[m]. et o[mn]i[bus] p[ro]p[ri]is t[ri]b[us] et lingue. q[ui]n-
 q[ui]s loquit[ur] fuit blasphem[ia] cont[ra] deu[m] s[ed] drach
 mysach et abdenago dispareat et dom[us] eius
 vastet. **R**egem i[n] deus alius q[ui] possit ita sal-
 uare. **U**d d[omi]n[u]s pessie ad dyabolu[m] referent. q[ui] i[n]
 co[n]sumatio[n]e[m] m[un]di ena[m] ipe rapiat notia[m] dei.
 et omnes ad penitentia[m] cohortet. et h[uius] volut ee

rege niniue. q̄ nouissime descendit de throno
 supbie. et hūilitatis p̄mia cōsecutus ē. **T**ac
 rex p̄mouit s̄p̄drach mysach et ab denago i
 puiaa bab̄lonis. **¶** Qui dicit sup tres pue
 ros nō iudices puiaarū s̄ p̄fectos operū sin
 guloz fuisse i babilone. hic volūt eos eā in
 dices puiaarū cōstitutos. **¶** Nabugo. rex oī
 bus gentibz et linguis q̄ habitat i uniuersa t
 ra. Pax vobis multiplicet. **¶** Ep̄la nabucho.
 in p̄phete volūte ponit ut nō fictus ab alio
 postea liber sicut s̄tophanta mentit. s̄ ip
 sus daniel esse credat. **Capit̄m Quartū.**

Eonabucho. q̄ etus era i domo me
 a. **¶** Historia q̄dem manifesta ē. et
 nō magna interpretatōe idiget. q̄ p
 offensa dei nabucho. versus i ametiā septe
 ānis iter beata maria vixit. et herbarū radi
 abyalitus sit. Ac postea mīa de vestitū i ig
 nū. laudauit et glificauit dei rege celi. q̄ oīa
 opa eius vera. et vīe ei iudicia. et ḡdiētes in
 supbia p̄t hūiliare. **¶** Qui volūt p̄ nabucho
 contīnā intelligi fortitudinē. de qua d̄ns loq̄
 tur i euāgēho. **¶** Videbā sathanā q̄ si fulgur de
 celo cadente. et ioh̄is apocalip̄s. q̄ draco cadens
 seū trā p̄te stellaz i terrā traxit. et p̄ saras q̄
 mō cecidit lucifer q̄ mane oriebat. asseruit neq̄ q̄
 potuisse fieri. ut fenō p̄ septe ānos desēt. hō qui
 nutrit ē in delictis. et septe ānis absq̄ vlla lac̄ea

aōe corpis sui int̄ bestias dix̄ erit. et quō tā pote
 tissimū regnū amētū hōi p̄ septē ānos ip̄erūq; i
 seruātū sit. et absq; rege tanto tpe fuit. āsi alius
 illi successit i regnū cui recordre estimādū sit ut
 cederet imperio. qd̄ tato tpe possidebat. p̄serti cū his
 torie chaldeorū nichil tale cōtinēat. nec potuisse
 fieri. ut qui de minorib; s̄p̄ fecerunt. maiora reti
 nerit. **H**erant oīa q̄ querūt et rephāt. ut cū
 hystoria nō steterit. p̄ nabucho. **S**ymbola sig
 fiet. qd̄ nos nequa q̄ recipim; ne oīa q̄ legi
 ombre et fabule videant. **Q**uō erant etes hō
 mīe nō cernāt instar brutorū aīantiū i agris
 vine. hōis q; siluestrib;. **E**t ut cūta p̄tercā
 cū mīta incredibilia et grece et romane hys
 torie accidisse hōib; p̄d̄derit. stalla q; i chi
 mēra hys diamatōz centaurōs. auēs et feras.
 flores et arbore s. stellas et lapides fīos et
 hōib; narrent fabule. qd̄ mirū ē si ad oīdē
 dā potentia dei. et hūlian dā regū sup̄biam.
 hoc dei iudicio sit paratū. **¶** **Q**uē et era i do
 mō mea et floren b; i pallatio mea. **¶** **S**ue in
 throno ut interpretat; ē theodōno. **¶** **D**omū aut
 dyaboli qui sensu sequit̄ contrā. mūdū istū
 itelligi volūt. de quo et i euāgelio ip̄e loq̄t
 ad saluatōre. **H**ec oīa m̄ tradita sūt. **E**t ap̄le
 iohēs dicit. mūdū i maligno positus ē. **¶** **D**ep
 nūdidi qd̄ p̄terit me. **¶** **K**ū deat quale sop
 nū videt̄ cōtraria fortitudo. i fortitudo oīe

qd in hoc mundo videt hie sepnu et umb est.

Et visiones capitibus mei conturbaverunt me.

No q nabucho. visiones no odoris s cordis. s capitibus noueit. q pti gloria feruor dei futuroz illi misteiar reuelant. Donet collega ingressus e in ospium meo daniel.

Excepit septuaginta mslatoribz. q her oia nescio q ra noe pterierut tres reliqui collega intptati st.

Un et iudicio magroz eate editio eoz i hoc voluine repudiata e et theodotionis vulgo legit. que et hebraico et ceteris mslatoribz congruit. **U**n et origenes i nono Stromatu libro asserit se que sequunt ab hoc loco i ppha danielis no iux septuaginta iterptes. qui mltu ad hebraica veritate discordat. s iux theodotionis differet editione.

Quirit spm scoz deoz in semetipso.

Pro eo qd hic dr deoz scoz. lingua caldea q scriptus e daniel. legimz etiam chaldeis. qd deos scoz. et no deu scm significat. ut theodotio intptatus e. **N**ec miru si erret nabucho. et qd sup se tenuit non no deu sed deos arbitret.

Deniq et i con sequetibz dicit.

Balthasar inq pnceps arioloz que ego scio. q spm deoz scoz habeas i te.

Balthasar pnceps arioloz sive itantatoz. ut alij intptati st. **N**o miru si pnceps omz ariolozu constitutus sit. q ad pceptu regis sapiam d dicitur caldeoz. et decuplu omz sapienoi

fuerat inuentus. Queramus ab his q̄ in hac visione
 non recipiunt historiam, q̄s sit iste nabuchodonosor q̄ sop
 niū vidit, et q̄s daniel q̄ sopniū ei edidit et
 et v̄tura p̄dicat, et quō hic ip̄e daniel q̄ v̄tūq̄
 v̄r eos sc̄a intelligēda ē fortitudo a nabuchodonosor.
 p̄ncip̄s ariolorū ei9 cōstituit et collega appel
 lat. **V**idebā et ecce arbor i medio tre. et alti
 tudo ei nimia magna arbor ē fortis. et p̄ci
 tas eius cōtingens celū asp̄tus illi erat vsq̄
 ad n̄os vniūse tre. **N**ō solū de rege nabuchodonosor
 rege chaldeo. s̄ de oibz impijs p̄ph̄a loq̄t. v̄dū
 impiū super altatū et eleuatū sicut cedros
 libani. Quinō v̄tū magnitudie. s̄ sua ele
 uat̄ supbia. et ideo excidūt et corruūt. **V**nde
 bonū est illis sc̄ta q̄ d̄n̄s docet i euāgelio.
Disate a me q̄ mitis sū et hūilis corde. **V**nde
 aut̄ v̄r theodosione cothinos. id ē alitudo
 eius. sive ethiria. ut postea ip̄e interpret̄ eū d̄
 d̄natio eius. pro quo nos vertim̄ asp̄tus ei9
 id ē p̄ptores historie calupniat̄. q̄d nequa q̄
 d̄natio nabuchodonosor orbē terrarū possidet. **N**e
 q̄ ei gre~~ce~~ et barbaris cūctisq̄ septem
 onis et octidētis natiōibz i perant. s̄ t̄m ori
 entis p̄uicias tenuit. id ē asia. nō europa et
 libia. **E**x quo intelligi voluit. ad dyabolū cūctā
 refēda. cū hec oia nos p̄p̄bolute d̄cā accipe de
 beam iob supbia regis impij. quō t̄m gl̄atur
 i ps̄a. ut celū se tene iactet. et orbē terrarū q̄si

nisū et oua volucū. **E**t ecce vigil et scūs de ce
 lo descendit. **V**igili theodōno thal dāuū vbid
 posuit hū qd p tres hās am iōth res scūbit. Signi
 ficut at angelos. q sp vigilet et ad deū perū sit
 pati. Vñ et nos crebris pnotatiōibz imitam offi
 na angloz. **E**t de dño dr. **N**ō dormitab. neq ob
 dormiet q custo d. isrl. **D**eniq et i oseqrabe lo
 gim. **I**n sūa vigiliū hoc ē angloz. Secretū est.
 et serō scōz et petiō. **C**ōsuetudo aut greca la
 tinūq sermois hūm vocat. que p mltū colozē ar
 cū ad iras descende dr. **T**ūc daniel cū nome
 balthasar cepit int semetipm tacitus cogitae
 qī vna hora. et cogitatioēs ei pturbabāt eū.
Rūdensq rex ait. **B**althasar sōpnū et intp̄ta
 tio eius nō cōturbet te. **T**anta itellex. sōpni
 ū ēē contra rege. et timore cordis pallore vlt
 sigbat. **D**olebatq pro eo qui ei honoib pluri
 cōtulerat. **E**one videtur israhē atq letai q
 rege. **D**eniq detestans illud qd itellige
 bat. loquit ad eū. **D**ne mi sōpnū. hoc sit hūc
 qui oderūt te. et intp̄tatio ei hostibz tuis sit.
Vidensq nabuchō. eū metie. ne sinistra qd.
 ā contrū cont rege dice videt. cohortat. ut si
 pliat et v̄e loquat qd itelligit. nec q̄p̄ metuat.
Arboze quā vidisti sublimē atq robustā. tu es
 rex. q magnificatq es et in altū. et magnitudo
 tua aruit et puenit usq ad celū. et p̄stā tua i tios

unius seire. **N** Absq̄ iuria regis explicat. Veritate
 ut nō eū sup̄bie s̄ potēcie videat arguē. **Q**
 aut rex dedit vigilē ac san̄ dñi dē de celo ⁊ dicit
 succidite arbore et dissipate illā. attamen ger
 me radicū ei⁹ i tra dimitte. Et vinciat ferro
 et ere in herbas floris. et rore celi cōspgat. et ai
 feris sit pabulū eius. donec septe tpa q̄mutet
 sup̄ eū. **E**t sup̄ siliter septuē. **Q**uerūt ḡ a no
 bis q̄ historie cōtradiciūt. quō i biculo ferro ⁊
 ere fuit nabutho. q̄ q̄s eū vincit et cōpedib⁹
 alligauit. cū p̄piciū sit om̄s furiosos. ne se p̄
 apitet. et alios iudant ferro cathenisq̄ ligat.
Hec ē int̄ptatio sn̄ie altissimi. q̄ venit sup̄
 dñm meū regē. **A**usteritate sn̄ie tpat uborū
 blandimētis. et cū dura p̄cesserit. mitiorib⁹ i
 p̄missis releuat aīm teriti. Deniq̄ infert.
Regnū tuū t̄ manebit postq̄ cognouis p̄tate
 eē celeste. **Q**ñ h̄y q̄ historie cōtradiciūt. et doluit
 dyabolo reddi p̄stinā dignitate in hoc loco ve
 rificat. q̄ p̄ tormēta. p̄ effeationē. p̄ herbarū
 et feri abos ⁊ septe añorū cūulos cōfueat. dēu.
 et sit q̄ p̄us fueat. **Q**uib⁹ cū dēi debz. **Q**uo aggra
 at ut angeli q̄ nūq̄ cōreuerūt. eū rur sū p̄ncipē
 habeat. q̄ p̄ penitētia sit euerfus. **Q**mo brē
 rex cōsilium meū placeat t̄. et p̄tātua c̄cosinis
 redime. et uq̄tates tuas i misericordis paup̄m.
 forsita ignoscat delictis tuis. **S**i p̄dicit sentē

aā dei que nō pōt imutai. quō hortat^r ad elemo
 sinas et miām paupm. ut dei snia cōmutetur.
Quo faale soluit^r zechie igis exēplo que ysaia
 dicit ee moriturū. et niniuarū. ad qō dī adhuc
 qōd gita dies et niniue subūtet. et tñ ad ptes e
 zechie et niniue dei snia cōmutata ē. nō vāta
 te iudicij. s. eoz cōiūsiōne q̄ mēuere i dūlgentiā.
 Alioqñ et i isēmia loq̄t deus semala minari sē
 gente. et si bona fecit. minas i dēmetiā gmutāe.
Rursū bona genti se asserit pollicei. et si mala fe
 cerit diat se suā mutāe sniaz. nō in hōies s. in
 opa que mutata st. **N**e q̄ ei deus hōibz sed di
 cyb iūsat. que cūm hōie nō fuerit. nequa qm
 punit qd mutatu ē. **D**uam^r et alit. fecit qdē na
 buchō. uir daniel q̄ filiu misēdias i pauperes.
 et idēo usq̄ ad mense duodeci^m. i cū ē dilata
 snia. **E**z q̄ postea ābulans i aula babilōis glā
 tue et diat. Quone h̄ ē babilon magna qua e
 go edificau i domū regni. i robore fortitudis
 mee et in glā noib mei. **H**omū misēdie p̄didit
 malo supbie. For sita ignoscit dilectis tuis.
Cū bāis daniel p̄stius futoz de snia dei du
 bitat. rem temeraria faciūt. q̄ audacter p̄tori
 be i dūlgentiā pollicet. **E**t tñ sciendū q̄ si na
 buchō. bona opa faciet i dema repmittit. mltā
 mag^r alij s. p̄mittit q̄ leuora peccauerūt. **L**egi
 m^r et i isēmia p̄ceptū p̄plo iudeoz. ut oret pro

S
no

babilonijs. q̄ in pace eorū sit pax captiuorū.

Cū adhuc eēt sermo i ore regis. vox de celo
vult. Tibi dī nabuchō. rex. regnū tuū inſitate.

Arrogas glatio ſtatū punit a dño. et ideo dif-
fert ſentētia. ne videat mīa i paupes mīne
p̄fuſſe. ſ̄ ſtatū vt locut⁹ ē p̄ ſupbia p̄didit reg-

nū. qđ ob elemoſinas fuerat reſeruatu. **D**o-
nec ſcias qđ dñatur ex celſus i regno hōm.

Magna miſerie coſolatio. qn̄ i tormēto poſit⁹
ſit p̄ſpera ſecutura. qđ qđ nabuchō. tantū fu-
roris ſit et amentie. ut malorū tpe bonorū q̄

ei d̄s p̄miſerat. nō ſunt i cordatus. **E**go nabu-
chō. oculos meos ad celū leuaui. et ſenſ⁹ me⁹

reddidit⁹ ē mī. **N**iſi oculos leuaſſe ad celū ſenſū
p̄ſtinū nō reapere. **C**ū autē dicit ſenſū ſibi
reddidit⁹ ond̄it nō forma amiſſe ſ̄ m̄entem.

Et regnū ei⁹ i gnatioe et gnatioe. **E**t ſi hō
qđ in ſcripturis d̄z i gnatioe et gnatioe. ſiphat
accipim⁹ p̄ eo qđ ē in oīa futū tpa nlla q̄ ſtio
ē. **D**ū autē uſ ſepe d̄im⁹. gnatio t̄ gnatio du-
as gnatioe et ſiphat. legis et euāgely. q̄ endū
ē quō nabuchō. q̄ i miſteria cognouit. **N**iſi for-
te hoc dicam⁹. qđ poſt qđ oculos leuaui. ad celū. tūc
recepit p̄ſtinū ſenſū et exaltauit. et b̄ndixit
deū viuētē in ſempiternū. eia h̄c cognouit.

Tūc uoluntate eū ſuam tū fecit in celo qđ in terra
et nō eſt qui iſtat manu ei⁹. et dicat. q̄re feci-
ti. **E**t hoc loq̄tur q̄ ſi hō ſcti. **D**o eū qđ uult h̄.

facit. s. qd bonu est. hoc vult deus. Nabucho.^{or}
 aut sic locutus e. ut dū potentia dei pdicat. iustia
 ei v' videat arguere q' imcito penas sustinu-
 erit. Et optimates mei et magraty mei regni
erūt me. et in regnum meū istatus sū. et magni
fretia a phor addita e m. Ergo iux eos q' his-
 torie q' tradunt omē angelice fortitudines
 regitūre s. dyabolū. et in tantā a' escet. poten-
 tiā q' qm d' adūs deū supbiat. ut maior fu-
 tur' sit. qm fuit an p' am. Qua oia opa ei v' va-
et v'c eius iudicia. et q' d'ictes i supbia p' hū-
lia e. Intellexit nabucho.^{or} q' septeny susti-
 nuit penas et idarco hūliatu se dicit. q' cont'q
 deū supbiat. ut maior fuis sit q' fuit p' am. Qua
oia opa eius vera et v'c eius iudicia. et q' d'ictes
in supbia p' hūliare. Intellexit nabucho.^{or}
 q' septeny sustinuit penas et idarco hūlia-
 tu se dicit q' cont' deū supbiat. **Caplm. v.**

Balthasar rex fecit grande conuiu op-
 timatibz suis mille. et vn' q' s' s' d' m' su-
 a bibebat etate. Saendū est no esse
 hūc filiū nabucho.^{or} ut v' lgo legentes ab hūi-
 tur. s. iux berosu qui caldea s' p' sit historia et
 iosephū. q' berosu seqtur. p' nabucho.^{or} q' reg-
 ut anis q' d' g'ra tribz successisse i regni eius
 filiū qui vocat' euilmerodach de q' et isemias
 scribit. q' i p' mo āno regni sui leuauit caput

ioachim regis iude. et eduxit eum de domo car-
 ceis. Refert idem iosephus. qd p morte euilme
 rodach i regnu pris successit filius eius negligar.
 p que eius filius eius laborfordoch. q moztuo
 balthasar filius eius regnu tenuit. que nunc scp
 tura gmedrat. q infecto a dario rege medoz.
 q tyri regis p sanu amiculo fuit. et cyro p se.
 que duo regna p sauas ascensore bige tameli
 et asini vocat. destructu est imperiu taldeoru.
Qd quide et xenopho in gri maioris d scribit
 ifancia et ppeius trogius. et nika aly qui bar
 baras scripserunt historias. huc daru igreas vo
 luntibus q sam astiage. aly astiagis filiu putat.
 alio apud eos noie appellari siathares. Unus
 qsq aut pncipu vocatoz iux sua bibebat eta
 te. Sine ut ceteri i terptes tustulerunt. bibebat
 ipe rex binu cora cunctis pncipibz qb vocauit.
Precepit ergo ia temulentus ut affereret da
 sa aurea et argentea. q asportauit nabucho.
 p eius de templo qd fuit in iherlm. ut bibent in
 eis rex et optimates eius. uxores qz ei et co
 cubine. **C**radunt hebrei h remori fabula vsq
 ad septuagesimu annu q iherias captiuitatem
 ppli iudeoz duxit ee solueda. de quo i pncipio
 volubis sui loqt. irrita putans dei pollicitatione
 balthasar falsu qz pmissu. vsus i gaudiu fer
 grande coiumu. vsultans qdamo spei iudeoz
 et vasis templi dei stati vltio co searta e. **C**at

De zacharias

balthasar is p̄m nabucho.⁹⁹ vocat. nō faciāt ei
 vore factibz sc̄e sc̄ptē q̄suetudinē. q̄ p̄res oēs
 pau et maioes vocāt. Et h̄. q̄sidandū q̄ sobus
 nō faciāt s̄ tenuletq. oblitq. p̄ene que nabugo
 donosoꝝ pauū illius consecuta est. **B**ibe
 bant v̄illum et. laudabant deos suos aureos
laudabat deos suos aureos et argenteos et creos
ferreos ligneos q̄ et lapideos. ¶ Quāta demētia
 i vasis aureis bibetes deos ligneos laudabat.
 atq. lapideos. Quā diu vasa fuerūt in p̄dolio
 babilonis nō ē iratus D̄ns. **V**idebant ei rem
 dei sc̄dm opinionē prauā quē de tamē d̄no cul
 tu cōsecraste. Postq̄m aut̄ hūanis v̄sibz d̄na
 cōtamiant statim pena p̄ saclegū cōsecuta est.
 Laudat aut̄ deos suos isultantes deo iudeoꝝ
 q̄ illis victoriā tribuētibz bibant i vasis et.
In tropologia hoc dicendū ē. q̄ oēs heretici et
 doctina contraria veritati q̄ assumit uba q̄ h̄ant et
 testimonijs d̄ne sc̄pture abutiūt ad sensū suū. et
 dicit bibē h̄is q̄s decipit. ut cū q̄bus forat̄ ē.
 tollat vasa repl̄ dei et iebriet̄ i eis. et nō deū
 tuū vasa s̄t. s̄ deos laudati aureos atq. arge
 reos et creos ferreos ligneosq. et lapideos.
 Aurei in vident̄ d̄y q̄ sc̄lari rone cōpositi sūt.
 Argētei q̄ habent eloquiū venustate et retho
 rica arte cōstructi s̄t. **Q**ui aut̄ i ferūt fabu
 las poetarū et vetustis v̄tūt̄ t̄ditioibz habe
 tes int̄ se mltā ul̄ elegātie ul̄ stultitię d̄ram.
 isti vocant̄ enei et ferrei. **Q**ui aut̄ penit̄ i septa

pponunt lignei appellantur et lapidei. quod omnes in
 duas partes deutronimium dividit scribens. Male
 dicitur quod facit sculptile atque conflatile opus manuum
 artificum. et ponit illud in abscondito. Abscondit
 enim omnes hereticos et operunt meditationem suorum dog-
 mata. ut sagittent in obscuro nos corde. **In**
eadem hora apparuerunt digiti. quasi manuum
scribentis in candelabrum in superficie parietis au-
le regie. et rex aspicebat articulos manuum scri-
bentis. **Pulchre dicitur in eadem hora. sicut et super**
legimus de nabucho. cum adhuc esset sermo in ore
regis vox de celo ruit. ne ob aliud sibi oblata
supplicia. si ob blasphemiam cognosceret. Videtur
autem digiti in pariete scribere contra candelabrum.
ne et manus et id quod scribebat. loquens a luce non
paret. Et scribitur in pariete aule regie. ut
intelligat rex ad se pertine quod scribitur. **Tunc regis**
facies immutata est. **Et hic non dum propter eos psal-**
mos qui habent titulos. prophetis qui commutabunt. quod
immutatio non solum sancti sed peccatoris quoque sit. Nam et
in consequentibus legimus. Rex balthasar satis tur-
batum est. et voluit illi immutatus est. **Ex-**
clamantur namque rex fortiter. ut inveniunt magos
caldeos et aruspices. **Quod blitus eorum que na-**
buchus. accidit autem antiqui et iohannem genti sue
sequitur errore. ut non de prophetis. si magos et
caldeos et aruspices vocet. **Purpura vestit**

et torquē aureā habebit i collo. **Rē** qdē fac
o r d i a n t a . ut in expone p p h a z de uboz gene
ribz q̄ signaticus disspute. s̄ q̄ a quodā nichil
s̄cente et oīa polluerente rep̄hen s̄ sū. au torquē
aureā genē feineo t̄n stuleri. breuit̄ anotabo.
q̄ acēo i maio torquē genē feineo. t̄tustū
masaulmo dixerit. **Et** t̄nus i regno meo erit.
¶ Del t̄nus p̄ me. v̄l vnus de t̄bus p̄ncipibz
q̄s alibi tr̄statae legim̄. **Regina** aut̄ pro re
que regi accideat et optimatibz eius domū
uini i gressa ē. et p̄loques aut̄. **Hac** ioseph
uina balthasaris et origenes m̄rem scribit.
v̄n̄t nouit p̄teita que rex ignorabat. **Euigi**
let ḡ. porphyrus. q̄ hanc balthasaris sopnia
uit vxore. et illud it̄ plus s̄are q̄ maritū. **¶**
Est vir i regno tuo qui sp̄m deozū scōz habet
habet i se. p̄ter symachū qui caldūcā veri
tate fecit. est. rezei sp̄m dei interceptati s̄. **¶ Et**
i diebz p̄is tui sapia et sc̄ia iuenta sūt i eo.
¶ **Pater** vocat nabucho. ut sup̄ dixim̄. pa
uū ei s̄ sedm̄ q̄suetudine septuag. **Miranda**
aut̄ ē s̄a dūri. et int̄ barbaros q̄satio ut re
gis auia ul̄ mat̄. p̄ vtutū magnitudie tant̄
cū laudibz eleuet. **¶ Ad** que r̄ndens daniel.
corā rege ait. **Municatua** t̄ sint. et dona do
mus tue alterda. **¶** **Septurā** aut̄ legā tibi rex.
et int̄pretatioez eius ondā t̄ o rex. **¶** **Emu**
lemur danielē / regis dignitatē et munera

q̄ceptente. qui absq̄ p̄as p̄ferens ueritate.
 illo tpe p̄ceptū euāgelicū seq̄bat. gratis acce-
 pistis. gratis date. Alio q̄n et tristitia nūciatē.
 iderens erat libens dona suscipe. **Q̄s uolebt**
it̄ficiet̄ q̄s uolebt̄ p̄t̄iebat. q̄s uolebat exal-
 tabat. et quos uolebat hūliabat. **¶ Nabucho.**
 pau ponit ex emph. ut et de uisua doce-
 at. et p̄t̄ supbia etiā p̄ncipote sustine s̄i h̄a tō
 firmet. Si aut̄ nabucho. q̄s uolebat int̄fici-
 ebat. et q̄s uolebat p̄t̄iebat. q̄s uolebt̄ exal-
 rabat. et q̄s uolebat hūliabat. i h̄oemodi
 honoribz et p̄uisionibz. exaltatōe et hūliati-
 oe. nō est dei p̄uidētia ul̄ p̄ceptū. s̄ eoz uo-
 lūtas q̄ p̄uiciūt q̄s uoluerit et exaltet. **Q̄d**
 tū ita sit. q̄rendū est quo sensu illud itelligat.
 cor regis i manu dei. quocūq̄ uoluit illud de-
 clinabit. n̄ forte dicam. s̄m queq̄ regē. au-
 nō regnat p̄t̄m i mōz h̄ corpe. et au. ideo s̄-
 uat cor. q̄ i manu dei ē. **Et quid aut̄ in ma-
 nu dei p̄is fuit. nullū potest rapē ex ea. et**
q̄cūq̄ captus fuerit itelligit̄ i manu d̄ni nō
fuisse. **¶ Quāq̄ filius ei balthasar. nō hūliat**
tu cor tuū. ac s̄ares h̄c oia. **¶ Dauid tūc. q̄**
denatū ē cor ei. et sp̄s illiq̄ obfirmat̄ est.
 ad supbia. deposito ē de solio regni sui. et gl̄a
 eius ablata ē. et reliq̄. **Et tu ign. tū h̄. de pa-**
rente agnouisses et s̄ares. q̄m deus sup̄bis
resistit. hūilibz aut̄ dat gram. nō debueras

ad ius dñatorē celi eleuāe cor tuū et i sul
 tate illius maieſtati. et face ea q̄ fecisti. **H**ūc
 locū q̄ Dam ad anti xpm referūt. q̄ imitans
 peis sui diaboli supbia. cont̄ Deū exēti sit.
Oz q̄rēndū ab eis est. q̄s sit Daniel. q̄ ei ſpi
 ritū dei int̄pretat. et qui medi et perse occi
 dentis et succedentes i regnū eius. **N**ulli em
 dubiū qm̄ post anti xpm ſa regituri ſint. **¶**
Hec ē ſcriptura q̄ digeſta eſt mane thethel.
 phares. **E**t hec ē int̄pretatio ſmois. mane
 nūciat deus dō regnū tuū ⁊ cōpleuit illud.
Thethel. appenſū eſt i ſtatera. et iuentū eſt.
 min⁹ habens. **P**hares. diuiſū ē regnū tuū ⁊
 datū eſt medi et parti. **¶** **T**ua tantū ūba
 ip̄ete ſipta ſiguerat. quoz p̄s nūm. ſcdm
 appenſionē. terciū diuiſionē ſonat. **N**ō ſo
 lū aut ſaone opus fuit. ſed et it̄pretatioe
 eoz que legebat ut it̄elligent. qd̄ hec ūba p̄
 dicent. **¶** **¶** ſz nūciat deus ignū ei⁹ atq; cō
 p̄leſſet et appenſi i ſtatera iudicij ſui. ut
 ante eū iugulaet gladius. q̄ nata diſſoluet.
 et imperiū ei⁹ i medos diuidetur et p̄ſas.
Cyrus em̄ ut ante iā dixim⁹ rex p̄ſaz nūto
 ſibi dario annūculo ſuo ſubūtū imperiū ml
 deozū. **¶** **T**ūc i mbente rege i ducus ē Daniel
 purpura. et cū data ē torques aurea circa
 collū ei⁹. et p̄dicatū eſt de eo. q̄ h̄et p̄tate
 terciū i regno ſine terciā p̄te regni. **¶** **A**lex.

autē inſigne regnū torquē aurēā et purpu
 rā. ut dario q̄ erat ſucceſſur⁹ i regnū fiet no
 tior. et p̄ noticiā honoratior. **¶** Deumz ſi bal
 thazar audiens triſtia ſoluet p̄miū qd̄ pollui
 tus ē. Aut em̄ longo p̄ tpe credidit v̄tura que
 dixerat. aut dū dei p̄pham honorat. ſperat ſe
 veniā coſecuturū. quā ſi nō ipetravit magis
 fuſſe credendū eſt ſacrilegiū in deū q̄ honore
 i hoīem. **¶** Eade nocte infectus ē balthazar
rex chaldeus et darius medus ſucceſſit i
regnū ānoſ natus ſexagita duob⁹. **¶** Joſe
 phus ſcribit in deo iudaeo antiq̄tatis lib.
 obſeſſa babilone a medis et p̄ ſis dario viz
 et cyro. itantā veniſſe balthazar regē ba
 bylonis obliuionē ſui. ut celebrerimū mi
 rex cōmuniū. et i vasis templi bibet. et obſeſ
 ſus vacaret epulis. Vñ poteſt ſtare h̄ſtoia.
 q̄ eade noctē ſit captus atq̄ iugulatus. dū oēs
 aut viſiois interpretatiois q̄ pauorē tuerent.
 aut occupati ſūt. feſtinitate et ebrietate cō
 muni. **¶** Qu aut vincte cyro rege p̄ ſarū et
 dario rege medorū. ſolus darius in regnum
 ſucceſſiſſe ſebit. ordo etatis et p̄iqtatis et
 regnū ē. Darius em̄ ſexagita duoz ānoſ
 erat. et manus regnū medorū q̄ p̄ ſarū legi
 m̄ ſet aūntul⁹ q̄ prior eāt iure natē ſucceſ
 ſor regni debuit nūari. Vñ et i viſioe que
 contra babilonē i p̄ ſara legit. p̄ m̄tia q̄

longū ē pone. hec fut²a narrant³. Ecce ego
 suscitabo sup eos medos q̄ argentū nō grant
 nec aurū delint. s̄ sagittis puulos interficiat. &
 lactetibus uteri nō misceant. Et ihemias. Gafi
 cate inqt̄ cōtra eā gētes reges medie duces
 et dñiū sos magistratus ei¹ cū tāq̄ trā ptat. ei¹.
 Et i cōsequentibz. Filia babilon q̄i areā temp¹
 tūture eius. adh¹ modū & beiet tepus messi
 onis ei¹. Quāt in cōiūio capta sit babilo
 quā hortat̄ ad pugnā. māifestus scribit p̄ saia.
 Babilon diltā mea facta ē in imia culū pone
 in esā. q̄ tep lare i specula comedētes & bibentes.
 Surgite p̄ncipes et arripite dipēū. **Capit¹ vi.**

Dlacuit dario. & cōstituit sup ignū suū
 centū viginti satrapas. ut centū i toto reg
 no suo. et sup eos p̄ncipes tres. ex qbz
 daniel vnus eat. **I**osephus de q̄ sup dixim¹
 hui¹ loci. scribens historiā ita loquit̄ ē. Dari
 us at q̄ babiloniorū destruxit imperiū unā
 te se et p̄ter dimicāte q̄ro p̄p̄quo suo. anū
 vite agebat sexagesimū scdm̄ qn̄ cepit babilo
 ne. Cātqz filiqz astyagis. q̄ altero ap¹ grecos
 vocat. nōie siachares. tulitqz scdm̄ daniēle
 p̄phetā. et adduxit i mediā. et fecit dñū det
 bus p̄ncipibz qui dñiūso regno ei¹ p̄erat. Ex
 quo itelligim¹ subūsa babilone darū reūso
 ad ignū suū i mediā scdm̄qz adduxisse dani

esse in eodem honore quo et balthasar puerctū
 accepit. **N**ec ambigū est audisse. eū signū
 atq; portentū qd balthasari accidit. et iter
 p̄tationē quā daniel exposuēat. et quo modo
 eū regnū atq; p̄sariū p̄duxit. **N**emo igitur turbet.
 quāt i regno dary. nūc i regno nri daniel fuisse
 dicat. **N** dario septuaginta annos exes in p̄tati
 sūt. **E**ū aut ordo p̄posterus ē. ut an sub dario
 narretur historia. q̄ sub balthasar. qd p̄ca lau
 ri sum. q̄ a dario infectus ē. illud in bidet
 in causa. q̄ statim historia historie copulauit.
In fine enī superioris visiois dixerat. et darius
 medius successit i regnū ānos natus sexagi
 ta duos. **S**ub hoc igitur dario q̄ infectat baltha
 sar hec gesta sūt q̄ dāri sum. **P**orro rex co
 gnitūerat cōstitūe eū sup omne regnū. **U**n p̄
 apes et sat̄pe q̄rebat occasione. ut inirent
 danieli ex late regis. **P**orro p̄ncipib; q̄s sy
 machus tr̄stulit. theodoro tacticos. aquila
 sinseticos in p̄tatus ē. **C**ūq; q̄re qui cent
 ista p̄ncipes tacti aut sinseti. i septuaginta
 edūse legi manifestus. q̄ dixerūt. et duos
 viros q̄s cōstituit cū eo. et sat̄pe centūviginti.
Digni. duob; p̄ncipib; int q̄s t̄ans ēat. hūc
 p̄mū face cognitū. iudie et isidiarū nata oc
 casio ē. **D**ixit enī occasione. ut inirent da
 nieli ex late regis. **E**t i hoc loco hebrei t̄e nes

no qd suspicant. **Latus regis regina est ul' cōcu-**
lina ei' ceterq; uxores que ex late dormiūt. qe
bat otdem i' rebu' h' cemoi. si i' smōe tactu nu-
tu. in nūcio possent accusare danielē. Nullā
inquit causā et suspitionē repere potuerūt. q' cun-
ctus erat. et eū iure supri argue nō potuerūt. 13^o
illi dixerūt. q' p' occasioēz dñi i' ubi logas solent
fabulas texe. Nos itē p'tem. simpliat. q' nullā
otdē aditus eū reppererūt i' q' regi obnoxius
fuit. eo q' fidelis eet. et oīs culpe suspitio nō ue-
niret in eo. P' suspitioē theodorō et aquila ovi-
blatilia itē p'tati st. q' caldāre dicit essai'cha.
aiq; ab hebreo q'rerē qd significat. in dicit dñi
ubi sonāe delear quā ille cebrā sine falnia.
hor ē errorē possum' dicit. Porro erupides i' co-
media amplachias per. p. nō per. b. et mamac-
tias. i' p'ta appellat. Dixerūt g' viri illi. Nō
inueniē' danieli aliquā otdem. n' forte i' lege
dei sui. Felix conuersatio. i' qua inuita nullā i'pe
ruit otdēz n' in lāmis dei. Tūc phapes et sa-
i'pe subrupuerūt regi. & sic locuti st. Pulchre
dux' s'rupuerūt. Nō enī locuti st qd age co-
gitabāt. s' p' honorē regis i' uico moliūt i' si-
diab. Nūc itaq; rex cōfirma suā. & scribe
secretū ut nō i'nutet qd statutū ē a mediis et
p'lis. P' spitiū fit qd sup' dixim' unū regnū
fuisse sub dario et cyro mēdoū atq; p' sarū.

Quod cum daniel conperisset. id est constituta lege
 ingressus est domum suam. et apertis fenestris in cena
 culo suo contra iherosolimitibus quibus in die flectebat
 genua sua. **D**e omni scriptura sancta ceteri memor
 a aggregandum est. ubi domata. que latine dicitur me
 nua vel testa sine follaria et anagia. id est cenacu
 la legi. **N**am et dominus noster pascha celebrabat in ce
 naculo. et in actibus apostolorum super tetra viginti annos
 credentium spiritus sanctus descendit in cenaculo. Et nunc
 daniel. regis iussa gratias agens. et in deo habens fidu
 ciam. non orat in humili loco sed in excelso. et fenestra
 aperit contra iherosolim. ubi erat visio patris. **O**rat
 autem secundum preceptum dei. dicitur salomo omnis. qui contra
 templum orandum esse memoravit. **T**ria autem tempora
 quibus deo flectenda sunt genua. tertia hora. et sexta
 et nona. ecclesiastica traditio intelligit. **D**enique des
 cendit tertia hora super apostolos spiritus sanctus. sexta ho
 lens petrus comedere ascendit ad orationem in cena
 culo. nona petrus et iohannes pergebant ad templum.
Divini illi curiosius inquirentes. invenit daniel
 orantem et obsecrantem deum suum. **E**t hoc loco
 discimus ne temere nos offeramus periculis. sed quantum
 in nobis est. insidias declinemus. **U**n daniel non in
 foro. non in plateis faciebat contra regis imperium.
 sed in abscondito. ut domini dei veri omnipotentis iussa
 non negliget. **R**ex non quod non constituit. ut omnis
 homo qui rogaret. que quod de deo et hominibus usque ad di

et triginta. in te rex. mittet in lacu leonum. ¶
Carent de Daniel noie. ut ai rex gualit se uis-
 sisse rñdeit. ubo suo teneat. ne alit sup danie-
 le faciat qj locuti e. Verus fmo iux decretu me-
 doru atqz pafay. qd puaitari no licet. ¶ **C**reber-
 us anotam. ubi ai qz d. regnu medoru atqz p-
 faru. ut solvam. Difficilliaz qstione. q nuc sub
 vario. nuc sub cyro Daniel fuisse meorat. ¶
Daniel de filijs captiuitatis in de. ¶ **U**t maior sit
 idignitas qtempnētis. eu qui iussa regis qtemp-
 nit. dicit ee captiuu. ¶ **Q**uod ubi ai audisset
 rex satis cotristat e. et p Daniele posuit cor ut
 libearet eu. ¶ **I**ntellex. se pp a rñsioe deceptu.
 et q causa isidiaru eet iudicia. Itaqz ne cont-
 sua lege age videat. no aucte regia. h ratioe
 atqz cōsilio vlt Danielo de discimie liberare
 et in tantu nitit et laborat. ut rex potetissimq
 vsq ad solis occasu abū no capiat. et illis fata
 imalo pñetia e. ut nec volutate regis moue-
 ant nec iuria. ¶ Qui aut illi itelligetes regē.
duxerūt ei. ¶ **S**ato rex q lex medoru e atqz p fay.
 ut omē decretu qd cōstatuit rex no liceat imitari.
 ¶ **S**icut rex itelligebat pñapes accusae ppter
 iudiciā. sic et illi itelligebat regis aim. q dellz
 Danielo de pñti morte euerē. ¶ **Q**n iux. legem
 medoru atqz p faru dicit regis iussa no posse
 irrita fieri. ¶ **Q**uitqz rex Danieli. Deus tuus

que colis semp. ipse liberabit te. **C**edit multitudo
 et consentientibus aduersarijs. morte amara non aude-
 re negare. **Q**uod quod ipse optine non potuit. deus ei dedit
 potestate. **N**ec ambigue loquitur. ut dicat si potuerit
 liberare te. sed audacter et confidenter. deus inquit tuus
 que colis ipse liberabit te. **A**udiat ei tres pue-
 ros qui inferioris gradus a danielle erat flamas in
 cense babilonias. et danieli multa misteria reue-
 lata. unde et diligebat eum. hominemque captiuum habe-
 bat in honore maximo. **A**llatusque est lapis unus et
 positus est super os laici. que ob signat rex anulo
 suo et anulo optimatum suorum. **O**bsignat anu-
 lo suo lapide quo os laici clauderetur. ne quod quod
 danielle moliantur iuramentum. **C**redit ei eum dei pote-
 state. et qui de leonibus securus est. de hominibus pertimescat.
Obsignat autem et anulo optimatum suorum. ne
 quod suspitionis eius contra eos habere videtur. **E**t
 abiit rex in domum suam et dormiuit. incensatus. abique
 non sunt allati coram eo. in super et sompnus recessit ab
 eo. **Q**uia regis benignolentia ut abum nec die
 nec nocte caperet. sompnus oculis non concederet. sed cum
 pichitante propter hanc ipse pendere affatu. **S**i autem
 rex nesciens deum hoc facit propter alios. que multa dis-
 crimine liberare. quanto magis nos propter peccatis propriis.
 inedia et vigiliis debemus deum ad clementiam flect-
 ere. **T**unc rex primo diluculo resurgens. festinus
 ad lacum pergit. lacum vocat septima in alium fo-

30

uea pl'arente aſternā in qua leones nutre
 bant. **F**eſtinus g. pmo diluculo pgit ad lacū
 are deus cū vnie. **L**acus latine aquar dultū
 tō grega. nū cupatur. ut lacus venatu & lacus
 et ceteri. quē greci annin idz stagnū vocant.
Uppiquas lacu danielē. voce lacmabili
 clamant. **C**ordis affectu lacmus idiat. et
 oblitus regie dignitatis. victor ad captiuū.
 dñs currit ad feruū **D**aniel feruē dei vnie
 tris **V**iuente vocat. ad diſtictionē deoz ge
 tiliu. q̄ ſimulachra ſt hoīm mortuoz. **D**eus
 tuus cui tu ſeruis ſemp. putasne valuit teli
 beare a leonibz. **N**on quo dubitet de dei po
 teaa. de quo ſup̄ ducēat. dñs tuus cui tu ſuis
 ſemp liberabit te. **E**z ambigua ſuam trāt.
 ut cū daniel ille ſus apparuit. q̄nto res i
 credibilior eſt. tanto aduſus p̄ncipes iuſti
 or idiḡtio ſit. **R**ex ietnū vnie. **H**onorat
 honorante. et ei vitā ip̄terat etnā **D**eus
 meus miſit angelū ſuū et cōcluſit ora leonū.
 et nō nocuerūt in. q̄ corā eo iuſticia iuenta
 ē in me. et corā te rex delictū nō feci. **N**ō le
 onū feritas imutata ē. ſi rictus eoz & rabies
 cōcluſa ē ab angelo. **E**t idito clauſa. q̄ p̄p̄he
 bona opa p̄ceſſerat. ut nō tā grā liberatiois ſit
 qm iuſtiae reſtitutio. **H**as aut voces ois vir
 ſcō pferat. qui eruit ē de ore leonū inſibili

ū et de lacu inferni. qz credidit i deū suū. **C**
Tūc darius rex sc̄psit vniūsis p̄pho tribubz
et lignis habitantibz i vniūsa tra. ¶ Sicut na
 bucco. sc̄bente lignis et gentibz qdā int̄p̄
 tatus ē in contrāas fortitudies. ita et dariū
 int̄pretat. qz oēs ad penitentiā puoret. Et
 qut vtrū hoc i isto mūdo futuz sit. an i alio.
 ul' ite p' alios mūdos. Que nos p' deluamē
 tis et cassis ducetis fabulis. hoc solū dicimz
 ideo signa fieri p' seruos dei apud barbaras
 nationes. ut vniūz dei cultus et religio p̄dicet.

Porro daniel p̄seuerauit. usqz ad regnum
 dary et regnū cyri p̄se. ¶ Ergo qd sup̄ p̄me
 legimz visiois. fuit aut daniel vsqz ad annū
 p̄mū cyri regis. nō vte illi tēpus accipies
 ē. Si qdō i vltia visiois hui' p̄te legimz a
 no t̄cio cyri regis p̄farū v bū reuelatū ē da
 nieli. cognomēto balthasar. S; hoc significat.
 qz vsqz ad p̄mū annū cyri regis qui caldeoꝝ des
 truxit imperiū. daniel potens fuit i caldea.
 postea vō a dario i medos t̄nslatus est.

Anno p̄mo balthasar regis **Capitulum vii.**
 babilonis. daniel somniū vidit. Hec
 pericope quam o canonam. exponē. et
 sequēs de q dary sumz p̄ores sūt iux̄ historia
 q̄ due sup̄iores. Ista enī et sequēs p̄mo t̄cio
 ano balthasar regis accidisse m̄orat. illa aut

q̄ante superiore lecta ē. nouissio āno ymo no
 uissio die regni balthasar scribit. Et hoc nō so
 lū in daniēle. s̄ in iheremia q̄ et i ezēchiele legi.
 sicut i loas ip̄is si uita comes fuit. docē potēim.
Oz in superiorib; hystorie ordo seqt. qd s̄ nabu
 tho. et balthasar et dario siue cyro mirabiliū sig
 noꝝ accidit. in hys deo narrant sopnia q̄ sin
 gul̄ uisa sūt ip̄ib;. quoz solus p̄ha cōsatus ē.
 et nullā hnt apud barbaros signi ul' reue
 latiois magnitudine. s̄ tm̄ scribit̄ ut apud
 posteros in cōria eoz q̄ uisa sūt p̄seuet. **U**
deba in uisio ē mea nocte. et ecce quoz ven
ti celi pugnant in mari magno. et quoz bes
tie grandes ascendebāt de mari diuise int se.
¶ Quoz uentos celi. quoz arbitroz āgelicas
 ptates. q̄bus p̄nāpalia regna cōmissa sūt. iux
 illud qd i deutronomio legim;. **¶** Unde debi
 altissim; gentes. qm̄ sepabat filios adā. **¶** Cōsti
 tuit tios pploz iux̄ num; angloꝝ dei. **¶** Ps aut
 dñi p̄plus eius. iacob funiculus hēditat̄ eius.
¶ Mare at̄ mūdū istū scdm; significat. falsis a
 marisq; fluctib; redūdante. sicut dñs i p̄abo
 la sagene misse i mare int̄ptat. **¶** Vn̄ et draco
 rex dicit̄ oīm q̄ in aquis sūt. et au; scdm; dauid
 i mari cōfigūt̄ capita. **¶** Et i amos legim;. **¶** Si des
 cendēt i p̄fundū maris. ibi mādabo draconī
 et mordebit̄ eū. **¶** Quoz aut̄ bestias q̄ ascēdēt

bant de mari. et erat diuise int se. angelo sul
 fente no sciam? Hec inq̄t quoz bestie magna
 q̄tuor regna sūt q̄ consurget de tra. **Et** quoz
 aut venti q̄ pugnabat i mari magno. angli
 ali eē dicūt. q̄ vn̄ q̄sq̄ angelus facit pro su
 o regno qd sibi eē creditū. **Et** hoc notandū.
 q̄ regnoz feitas atq̄ crudelitas bestiarū
 noie demonstrat. **Prima** q̄ leena x alas
 habebat aquile. **Aspicieba** donec euulset
 ale eius et sublata eē de tra. et sup pedes q̄
 si homo stetit. et cor eius datū eē ei. **Reg**
 nū babilonū p̄t seuitiā et crudelitāte. si
 ue p̄t luxuriā et vitā libidini fūente.
 nō leo s̄ leena appellat. **Aut** enī hy qui de
 bestiarū scripse naturis. leenas eē feoio
 res maxime si catulos nutriāt. et sp̄ gestie
 ad comū. **Et** aut habebat alas aquile sig
 ficat supbiā regni potētissimi. aū p̄nceps
 loquitur p̄ ysaia. **Dup** sidera reliponā thro
 numen. et ero filius altissio. **Vn̄ d̄** ad eum.
Si alte feraris ut aq̄la inde te detraha. **Alio**
 q̄n ut leo int bestias. ita aquila int aūes ig
 nū tenet. **Et** et hoc dicitū aquilā m̄to tpe
 uulie et regnū assyriorū m̄tis etatibz fuisse
 snatū. **Ed** aut auulset ale ei. idz leene
 siue aq̄le. refa regna significat q̄bus p̄us ipa
 bat. et volitabat i mūdo. **Et** sublata eē inq̄t

de ira. sub iusto sae i perio caldeorum. **Et** q; se
 q; tur. **Et** sup pedes q; homo stetit. et cor ei; da
 tu e. si denabugo. ^{or} intelligim; p; spicu
 a. postq; p; didit regnū et potētia ei; ablata ē.
 cuius in pristinū statū restitutus fit. et nō le
 ena sed hōiem se eē didicēit. et cor recepit
 qd amiserat. **Qu** aut; g; nali; de regno calde
 orū hoc sentiendū. q; in fecto balthasar. 4 me
 dis p; sil; i imperiū succedentib; baby lonij
 hōies hūilis fragilisq; nate eē se itellerēt.
Nō ordinē. **Qu** in p; imagine caput aureū di.
 h; leena appellat. **Et** ecce bestia alia filis vr
 so in pte stetit. et tres ordines erat i ore eius.
 et in dentib; eius. et sic ei dicebat. **Surge** cō
 mede carnes plimas. **B**estia feda filis vr
 so. ipa ē de q; in visioe statue legim;. **Pect**
 eius et brachia de argēto. **H**er obdurciā et
 feroatate vrso cōpatur. **R**igidū ei et p; tioris
 virtus i more late demoniorū. regnū fuit
 p; sarū. ita ut pro pulmēto sale vtet; et carda
 mo. **L**egim; cyri maioris i fantiā. **U**q; d; i
 pte vna stetit. hebrei intpretant;. nichil eos ad
 usū isrl; crudele gessisse. **U**n et i zachaia p; p; hā
 equi albi appellant. **T**res aut; ordines siue ver
 sus q; erant i ore eius et i dentib; ei;. q; dā sic
 int; ptatus ē. ut regnū p; sarū in tres p; napes di
 cet fuisse diuisū. sicut i pericope balthasar. 4

darū legimus. tres fuisse principes. quod centum viginti
 scriptis profuerunt. **Alyatis** reges per quos fuisse profari
 autumat. et que illis sunt nomina recitent. Nos vero
 cupit quod centum viginti annis regnavit. sciamus apud
 profas regnasse cambysen filium eius et fratres magos.
 et deinceps darū cum secundo anno edificari cepit
 tu est templum in iherosolymis. quintum xersen filium darū.
 sextum artabanum. septimum artaxerxen. quod machro-
 chier cognovit est. octavum xersen. nonum. soch-
 dianum. decimum darū cognomine notum. unde
 amum artaxerxen. quod appellatus est iuvenon. duo
 decimum alium artaxerxen. qui ipse cognovit est
 othus. trigesimum arsen othi filium. quod iudea
 darū arsam filium. qui ab alexandro macedo-
 num rege superatus est. quod tres reges profari dice-
 mus fuisse. nisi forte legamus alios secessivos quos ex
 historys reperire non possumus. Ergo tres ordines
 in ore regni profari et in dentibus eius tria regna
 debent accipere. babiloniorum. medorum atque profari.
 que in dominum redacta sunt regnum. Quod quod isert. et sic
 dicebat ei. surge comede carnes plimas. illud
 tempus significat. quoniam sub assuero que septuaginta
 vocat artaxerxen. ad suggestionem aman aga-
 gite. una die omnes iudei missi sunt trucidari. Et
 pulchre. non autem devorabit eos. sic dicebat ei.
 ut conatus tunc fuit. et nequaquam rei exitus consecutus.
Post hec aspicienda. et ecce alia quasi pardus et

alas habebat auis quatuor sup se. et quatuor capita
erat in bestia et potestas data e eis. ¶ **T**erciu ig
 nu in mare donu. de quo i statua legim. ventur
 et femora eius ex ere. par do bestie volocissio. et
 ormetike copat. que p raps fert. ad sangne. et
 saltu i morte ruit. Et alas habebat quatuor. Nichil ad
 alexandri victoria velotiq. fut. qui ab illicito
 et adriatico mari vsq. ad india oceanu
 et gangē fluuu. nō tā p hys q. victorijs p
 currit. et sex ānis euope pte et oēm sibi
 asiam sbingauit. Quatuor aut capita eo se
 diat duces ei. qui postea successores igni
 extiterūt. ptolomeū. philippū. seleuū. anti
 gonū. Quod addit et p tās data e ei. ondit
 nō alexandri fortitudis. s. dñi voluntat. fu
 isse. ¶ **P**ost hec aspiciē bā i visione mea noc
 te. et ecce bestia quarta. terribilis et fortis
 nimis. dentes ferreos habebat magnos. co
 medens atq. cominues. et reliq. pedibz suis
 calcans. ¶ **Q**uā qd nūc optinet orbem.
 imperii ronorū ē. de quo i statua dr. tabie
 ei ferret. pedū quedā pars ferrea. qdā ficti
 lis. Et tū ipi ferri ex pte nūc memit. detes
 eius magnos et ferreos ēē cōtestans. Satisq.
 miror. qd tū supra leenā et vsu et pardū in
 tribz regnis posueit. rōnū regnū nulli bestie
 copauit. n forte formidolosā faciet. bestia vo

tabulū tacuit. ut quicquid feroa cogitauim⁹ in
 bestijs. hoc rōnos itelligam⁹. Hebrei quōd hīc ta
 citū ē in psalmis dictū putat. vastabat eā
 aper de silua. et singularis ferus depastus ē
 eā. Pro quo i hebreo hētur oēs bestie laceaue
 rūt illā. Cū in vno impio rōnorū. oīa simul
 regna cognoscim⁹. cōiuncta quā prius fuerat se
 pata. Illud autē quōd sequitur comedēs atq; comi
 nēs et reliq; pedib; suis cōculcans. significat
 oēs nationēs ul' infectas ab eis. ul' tributo ul'
 seruituti subiugatas. **D**issilis autē inquit eēt
 ceteris bestijs quōs uiderā prius. **I**n porib; ei si
 gula. i hac oīa sūt. **E**t habebat cornua decē.
Porphiri⁹ duas porces bestias macedonū
 et rōnorū in uno macedonū regno ponit. et di
 uidit. **P**ardū uolens itelligi ipm alexādrū.
 bestia autē dissilem ceteris bestijs quātuor alexā
 dri successores. **E**t deīn ad anthiochū cogno
 mi eto ephiphane. decē reges enūat. quō fuerat
 feruissimū. ipos quō reges nō vni⁹ ponit regnū.
 vbi gra. macedonie. syrie. asie. et egipti. s;
 de diuisis regnis. vni⁹ effiat regnū. p ordine.
 ut videb; ea quō scripta sūt ob loquēs igentia. nō
 de antiocho. s; de anthiocho dicta uedi uideant.
Cōsiderabā cornua. et ecce cornu aliud pui
 lu ortū est de medio eorū. t tria de cornib; pri
 mis euulsa sūt a facie ei⁹. et ecce oculi quō orti

hoīs. erant ī cornu isto. et os loquēs ī gentia.
Ufrustra porphiri cornu puulu qđ p̄ dece
 cornua ortū est. ephiphane anthiochu sup
 p̄icat. et de dece cornibz tria euulsa cornua.
 sextū ptholomeū cognomēto philometore.
 et septimū eugeten ⁊ artaxian rege armēnie.
 qz p̄ores multo q̄ anthiochus nascat̄ mortu
 sūt. **C**ont̄ artaxian vō dimicasse qđe anthi
 ochū nouim⁹. si illū in regno p̄stino p̄māsis
 se. **E**rgo dicam⁹. q̄ oēs septores cāstia t̄di
 derūt. ī cōsumatiōe mudi. q̄ regnū destrue
 dū ē cōnorū. dece futos ē reges q̄ vrbe vō
 nū int̄ se diuidat. et vnde amū s̄cturū
 puula ē regē quites reges de dece regibz
 supatur⁹ sūt. idz egiptioꝝ affrice ethio pie.
 sicut in 9 septibz māfestus drem⁹. **Q**uibz
 infertis eā aly septē reges victori colla s̄
 mittent. **E**t ecce ait. oculi q̄ oculi hoīs erat
 ī cornu isto. **N**ec ā putem⁹ iux quozdā opi
 monē ul' dyabolū ē ul' demone. s̄ vnu de
 hoībz. ī quo tot⁹ sathanas hitatur⁹ ē corpa
 lit. **E**t os loquēs ī gentia. **E**st em̄ hō p̄m̄ fi
 liū p̄ditōis. ita ut in tēplo dei sede audeat.
 faciens se q̄ deū. **A**spicebā donet throni po
 siti sūt. et antiq̄ diez sedit. **E**t reliq̄. **D**ile
 qđdā ī ioh̄is apocalypsi legim⁹. **P**̄ hec statū
 fui ī spū. ⁊ ecce thron⁹ posit⁹ erat ī celo. et

sup̄ thronū sedens. Et qui sedebat filis erat
 aspectu lapidis iaspidis et sardij. et prius e-
 rat i carantuse sedis filis visioni smaragdino.
 et circa thronū alij throni viginti quatuor. et sup̄
 viginti quatuor thronos. viginti quatuor senes sede-
 tes. amicti vestibz candidis. et sup̄ capita eoz
 corone auree. Et de throno egrediebantur fulgu-
 ra et voce et tonitrua. et septe lapades ignis
 ardentis i conspectu throni q̄ sut septe spūs da.
 et i conspectu throni sicut mare vitreū sicut cristal-
 lo. ¶ Multi igit̄ throni q̄ s̄ dicit daniel. h̄y mi-
 thi eē dident. q̄ s̄ iohes i ip̄a reuelatioe viginti
 quatuor thronos nūciat. Vetustas aut̄ dierū
 ille ē. qui ap̄ iohem solus i throno sedz. filij
 q̄ hoīs q̄ venit ad vetustū dierū. ip̄e ē q̄ a-
 pud iohem leo dicit̄ de tribu iuda. radix dauid.
 et cetera h̄y s̄ filia. Nos thronos eē reor de quibz
 ap̄tus paulus loquitur. sicut throni sicut dñatōes.
 Et i euāgelio legim̄. Vos aut̄ sedebit̄ sup̄
 sedes duodecim. iudicātes duodecim tribz isrl̄.
 Sedens aut̄ et vetustū dierū dicit̄ deus. ut et
 ni iudias habitq̄ demōstrat. ¶ **D**estinctū ē
 q̄ sicut candidū. et capilli capitis ei q̄ sicut lana
 munda. ¶ Et saluator iussor̄tus i monte b̄ glo-
 riā dñe maiestatis assumēs. i candidis videt̄
 vestibz. Quia capilli eius lanae munda sicut copan-
 tur. p̄uon dicit̄ sicut cūq̄ iudicā. et nullā p̄sonā

iudicatio ipsaens. **S**edens q̄ describit̄. ut
 maturitas sine cop̄betur. **C**hronus et fla
 me ignis. **U**t patres tormentoꝝ magtu
 p̄tremescat. et iusti saluet̄. sic tu q̄ si p̄ igne.
Crote eius ignis acc̄sus. sine curus eius.
Et iezechiele. q̄ dūge sedens iduat̄ deus
 et oīa dei flāmea sut̄. de quo et alibi d̄r. **D**s
 n̄ ignis cōsumēs est. ut lignū fenū stipula
 arsurā i die iudicij noueris. **E**t i psalmis le
 gim̄. Ignis an̄ ipm̄ p̄det. et i flāmb. iac
 tūti inimicos eius. **F**luuius igneus rapi
 dus q̄ egr̄ d̄r. bat a fante ei. **U**t patres tra
 het̄ in gehēnā. **M**ilia milia m̄strabat̄ ei.
 et decies milies centena milia ass̄stebat̄ ei.
Uo quo iste n̄s m̄stroꝝ dei diffinit̄ sit.
 s̄ quo maiore m̄ltitudine h̄uānis sermo ex
 ph̄candō querit̄. **I**ta sūt milia et iste meria
 des. de q̄bus et i psalmis legim̄. **C**urru dei
 decē milibz m̄ltiplex milia letanā. d̄ns i us
Et i alio loco. **Q**ui facit̄ anglos suos sp̄s. et m̄
 tros suos igne v̄ente. **D**uplex aut̄ angloꝝ of
 ficiū ē. alioꝝ q̄ p̄mian̄stis tribnat̄. alioꝝ qui
 singul̄ presint̄ auctiatibz. **J**udiciū sedit̄ et li
 beri apti sut̄. **C**ons̄cie et opa singloꝝ i v̄t̄ p̄te
 ul̄ bona ul̄ mala oibz reuelatur. **N**on q̄ liber
 iste que sepe legim̄. liber v̄m̄cū. **M**alg liber
 q̄ in accusatois tenet̄ manu. q̄ est iūmicus et d̄n̄

ver. De quo et i apocalypsi legimus. accusator
 frim nroꝝ. **L**iber iste t'renus e. de q' p'pha dicit
 in terra scribat. **A**pprocha p'p' voce s'mo nu
 grandiu q's cornu illud loq'bat. **D**eu iudici
 u' venit p'p' h'uilanda sup'bia. idco ronu
 delebitur regnu. q' cornu illud loq' grandia.
Et iudicm i'fecta e bestia. et periss' corp' q'
 eius. et traditu eet ad comburendu igni. **A**liaru q'
 bestiaru ablata e ptas. et ipa vite co'stituta et
 sent' eis usq' ad tepus et tepus. **I**n vno rona
 impio p'p' anti'p'm blasphemante oia siml'
 regna deleta fut. et ne q'q' t'renu impu' eit. s'
 scoꝝ co'uersatio et aduetus filij dei triumphans.
 de quo dicit. **E**t ecce dicebat cu nubibz celi q'si
 fili' hois. **E**t in sepno nabucho. lapis scbit
 sine manibz absasus. et acuisse i monte mag
 nu et cominuisse testa ferru es. argentu x tauru.
 nuc sub p'sona filij hois itroduat'. et assuptio
 carnis huane sig'ficet' i filio dei. iux' illud qd' i
 actibz aploꝝ legim'. **D**ni galilei qd' statis aspi
 cietes i celu. hic ihus q' assupt' e a vob' in ce
 lu. sic dicit q' admodu vidistis eu c'ute i celu.
Et ius q' ad antiquu dicitu p'ueit. **T**otu qd'
 dicit oblatu' i'ipotentia deo. x accepisse ptate
 et honore et regnu. iux' illud apli acapies du
 est. q' cu i foꝝ dei eet. no rapina arbitrat' est
 ee se equale deo. s' semz ipm exinaniu'. foꝝm

serui accipiens. i. similitudine hoim factus. et huius
 iuentus ut ho. huiusmodi. semper ipm factus obedi-
 entibusq; ad morte. morte autem crucis. **Et oes**
ipitribus et lingue ipi seruet. **P**otestas eius
 ptas etna. q no aufetur. et regnu ei qd no cor-
 rumpetur. **H**oc au pt conuere hoim indeat
 porphur. aut qd iste ta potens sit. q corru p-
 uui que anthiochu interpretat. fregit atq; co-
 traxit. **D**icende it anthiochi pncipes a iuda
 machabeo fuisse supato s. doce debet q ad mo-
 du tu nubib; celi veiat q; filij hois. et offeant
 vetusto dieu. et detur ei ptas et regnu. et oes
 ipitrib; et lingue seruet ei. ptas ei; etna sit.
 q nullo fine daudat. **H**ec qtuor bestie mag-
 ne. qtuor regna co surget de tra. **S**usapient
 at regnu sa dei altissi. **Q**tuor regna de qbz
 sup dixim; fuere trena. **O**me ei qd de tra est.
 reuertet in tra. sa aut neq; q; habent trena ig-
 nu. s. celeste. **C**esset g. mille anoz fabula
Et obtinebut regnu vsq; in sela seloz. **S**i
 hoc de machabus itelligit. doceat q ista co-
 tendit. quod regnu eoz ppetuu sit. **Et fmoes**
cont; excelsu loqur. **S**ine ut inep taty e sy-
 machus fmoes q; deus loqur. **E**t q; dei assu-
 mit potentia. uba q; sine sibi vendicet po-
 testatis. **Et scos altissi co teret. et putabit. q**
possit mutae tpa et leges. **H**abit ei antipe

cont' scōs et sup'abit eos. et i tanta eliget' sup'
 bia. ut leges dei et ceremonias mutae tonet. et
 eleuet' sup' ome qd' deus e. et religio aucta fae' s' b'
 aet' p' tati. **E**t tradent' i man' eius usq' ad tēp'
 et q'ia et didu' tēpus. **T**ēpus anū significat' i t'pa
 iux' hebraica s'mois p'etate q' et ipi duale nu'
 meru' hnt' duos ānos p'figurat'. Dimidū at' t'p'is
 sex mēses. q'bus s'ā p' tati ant' xpi p'mittedi sūt.
 ut d'epnet' iudei. q' nō credētes v'itati suscepe
 rūt mē datū. De quo t'pe i saluator' i euāgelio
 loq'tur. Nisi abbreviati essent dies illi. nequa q'
 salua eēt vlla caro. Nō tōuēire h'ec t'pa i ant' h'io
 cho i x'tima visione dicem'. **E**t iudiciū sedeb'.
 ut auferat' potēcia. i cōterat' et dispercat' usq'
 i fine. **H**oc de ant' xpo. id' d' de reu' p'uulo qd'
 grandia loq'bat'. q' regnū eius destruedū sūt
 i p'petuū. Regnū aut' et p'tas et magitudo regni.
 que e' subter ome celū. **H**oc de xpi impio qd' se
 p'tnū est. hucusq' finis v'bi. **I**stius v'bi atq'
 s'mois que in i p'nti visione d'ns reuelauit.
 Ego daniel mltū cogitōib' meis tōturbabar.
 et facies mea mutata e in me. v'bu' aut' i corde
 meo suau'. **H**atten' liber daniel chaldaico
 syriaco q' s'mois cōscriptus e. cetera que sequūt' usq'
Ad fine volūis hebraice legim'.
 Anno tercio regni bal
 thasar regis visio apparuit in p' duos

ānos supioris iuelatiōis apparuit h' visio. Illa ei
 pmo āno balthasar. h' i tūo tenuit. vñ i fert. **¶**
id qd viderā in pncipio. vidi i visione mea cū esse
i susis castro. qd ē in elam regiōe. sive ut symach⁹
intptatus ē ciuitate. **¶** A qua etiā regio nomen
 accepit. ut a babilōne babilōni. et ab elam elā.
 mite p quo septuaginta elam p de regione int
 ptati sūt. **¶** Susis aut metropolis ē regiōis elami
 tarū. i qua daniel scdm historia iosephi. turrim
 extruxit. excelssā. et quadros edificatā marmore.
 tantēq; magnitudis ac pulchritudis. ut usq; i pns
 noua ee videat. In eaq; regū p sarū atq; medoy
 condūt reliquie. et custos sive edituus. ac sac
 dos eius de loca iudeus ē. **¶** Cū esse i susis cast⁹.
¶ Uro quo castri sit. vrbis ut dixim⁹ metropol
potētissia. s; quo tanta firmitate edificatā.
ut castri ee videat. **¶** Vidi aut i visione me
esse sup portā ulai. **¶** Pro quo aqla tñstulit
 sup ubal. ulai. theodozio sup ubal. symach⁹
 sup palude ulai. septuaginta iuxta portā ulai.
 Daendū ē aut. ulai ee nomē loci sive porte.
 ut i troia. scia porta. et apud rōnos carmē
 talis dī. hñtes singule x ppris causis origi
 nes nom. **¶** Et leuani oculos meos et vidi.
¶ Et in v'is'is videant que vident in
umbra videlicet et ymagine. tñne ipa qdē
vide possum⁹. sñ oculis eleuatis **¶** Et ecce

aries unus stabat an palude sine an porta qd
 hebraice dicitur ubal. hinc cornua excelsa. et hinc excel
 sus alteo atq; succresces. **I**dem et dicitur vocat a
 nutulu cyri. qui p^a astrage prem regnit i medis.
 Cornu aut hinc excelsus alteo atq; succresans.
 ipm cyru significat. qui p^a astrage au^m maternu
 in annulo dario que greca siatharem vocant.
 medis impavit et p^sis. **P**ostea vide arietē cor
 nibz ventilante cont^o occidentē et cont^o a glone
 et cont^o meridie. **N**on ipm arietē cyru videt
 ul dicitur h^o eiusdē regni arietē. idē dicitur alteru.
 qui vltim^o potēcie p^sise rex fuit. et que supauit
 alexand^o philippi filius rex macedonū. **O** autē
 dicitur iste rex potēti^o atq; ditissim^o fuerit.
 tā grece qm latine ac barbare narrat historie.
Et ego in q^o intelligeba. **E**x superioribz ei visio
 nibz i quibz scdm regnu p arietē et v^o significatū
 est. etiā nūc intelligit qd medoru atq; p^saru
 cornu imperii. **C**ere aut hircus capra vā
 ebatur ab occidente sup facie tot^o tre. et nō tange
 bat tra. **P**orro hircus hēbat cornu i igne int
 oculos suos. et vidit usq; ad arietē illū cornu
 tu que videtā stante an porta. **E**trauruit
 ad eū in impetu fortitudis sue. **C**ūq; qm in
 quasset ipe arietē. commisit suo cornua ei.
 et nō potēat aries resistere ei. **C**ūq; miss^o eu
 i terra. rotulcabat. et nōs quibat eū liberare

de manibz eius. **Hircus** at capraru magn⁹ fis e
 nimus. **Cuqz** creuiss⁹ fractu e cornu magnu. et
 orta st cornua qtuor sup illd p qtuor vetos celi.
Deno at ex hys egressu e cornu unu modicu⁹ t
 fin e grande. **De** qd me putet ppru sensum
 pone danielis exponetis visionē pphete vba
 dicam⁹. **Aries** inqt que vidisti habe cornua du
 o. rex medoru e atqz psaru. **Darius** vdeh⁹ filij
 aysami. i quo medoru atqz psaru regnu des
 tructu est. **Porro** hircus capraru q veniat ab
 oriente. et pti nimia velocitate. terra tange
 no videbat. **Alexand** est rex grecoru. q sub his
 thebis. in p⁹ sua arma corripuit. et apud gni
 tu fluviu into itamie dary dices supavit.
 et ad extremu ipm p⁹ tussit ariete. et duo ei⁹
 cofregit cornua. medos atqz psab. misitqz eu s⁹
 pedibus suis. et utruqz cornu suo s⁹ bingavit
 impio. **Cornu** at grande. ipe e rex p⁹ m⁹. alex
 and⁹. quo trecesimo scdo etatis sue ano mortuo
 i babilone. succederunt pro eo qtuor dices ei⁹.
 q sibi impm diuiserunt. **Egyptu** ei ptholomeus
 lagi filius tenuit. **macedonas** philippus qui t
 aridens fi alexandri syria et babilonia. **toia**
 regna orientis seleucus nicanoz. **asie** regnit anti
 gonus. **Et** no inqt i fortitudine eius. nullu em
 magnitudini alexandri potuit coequari. **Et**
 p⁹ m⁹ lta tpa syrie rex impudens facie. et itelli

gens. ppositioes cōsurget. antiochus ephi
 phaneus fili' seleuci. qui & philopater appella
 tus ē. Qui tū obses fuisse rome. & nefacte sena
 tu p dolum cepiss' imperiū cont' phtolomeū phi
 lometore dimitauit. hoc ē cont' meridiē et cō
 tra egyptios. Rursūq; ad orientē cont' eos qui
 res nouas i pside moliebāt. Ad extimū contra
 iudeos dimicās. capta iudea. ingress' est iherlm.
 et i tēplo dei simlathru iouis olimpy statuit.
 et usq; ad fortitudinē celi. idz filios isrl qui an
 gloriū vallabant auxilio erexit magnificentiā suā.
 ita ut de scīs plurimos ydolatrie subiect. et ve
 lit stellas celi cōculcaet pedibz suis. Atq; ita fat
 tu est. ut et meridiē et orientē. idz egyptū et psi
 dem suo retinet i perio. Qap aut et usq; ad pna
 pē fortitudis magnificat' ē. hoc significat q' erect'
 sit cont' deū et scōs illi'. psecut' tulit eulele
 thymon. idz iuge sacrificiū qd mane offebatur
 et vespe. et pollucit atq; ducit locū sacrificioris
 eius. et hoc nō sua vūte. s; ppi pāa ppli. Atq; ita
 fūm ē. ut vbitas p sternitur i terra iūta ydolorū
 floret. dei religio cōq'escet. **¶ Et audiuit vnu**
de scīs loquēte. et dixit vni' scīs altei nesao
auloqueti. ¶ Pro altero nesao quo symachus it
ptatus ē timote. quē et nos scanti sum' aq̄la
et theodocion et septuaginta phelmon ip̄s uer
bū hebraicū posuerit. ¶ Nomen angli tacens ge

neralit vnū q̄libet de angel induat. **U**sq̄
 usq̄ et iuge sacrificiū et p̄cām desolatiōis q̄ fra
 ct et sauarū et fortitudo cōturbabit. **U**ngan
 gelus interrogabat alterū angelū. usq̄ ad qd̄ tēp̄
 dei iudicis sub anthiocho rege syrie tēplū futurū
 sit desolatū. et simlā thēu ionis staturū i tēplō dei.
 Et dixit ei. **U**sq̄ ad vesp̄am et mane dies duo mi
 lia trecenti. et mūdabitur sauarū. **L**egam̄ ma
 chabeoz libros et iosephi hystoria. ibiq̄ septū
 reperiem̄. cētesio q̄dragesio t̄o ano a seleuco
 q̄ p̄im̄ ignau. in syria p̄ alexandriū. ingressū
 anthiochū i hēosolimā. vniūsa vastasse. reūsūq̄
 āne tertio. i tēplō posuisse statuā ionis. et vs
 q̄ ad iudā machabeū. idz usq̄ ad ānū cētesio
 q̄dragesimū octauū. p̄ ānos vastitatis iherlm̄
 sex. cōtaminatiōis aut tēpli tres. Duo milia tre
 centos dies et tres menses s̄c̄e p̄pletos. p̄ quos
 tēplū expurgatū est. **Q**uā p̄ duobz milibz tre
 centis. Duo milia ducetos legit. ne sex ānis tē
 menses sup̄esse videant. **H**ūc locū pleriq̄ nroz
 ad anti xpm̄ referūt. et qd̄ sub anthiocho i tipo
 factū ē. sub illo i veritate dicit ee cōplendū. **E**d
 at i fert mūdabit sauarū. inde machabeū signifi
 cat tēpora. q̄ de bito modū scribz ac p̄iq̄s secu
 ānū tentibz. et mltis de pp̄lo iudeozū anthiochi
 duces sup̄at. iux̄ emaub. q̄nūt nicopol dicit.
Ed audiens anthiochus q̄ cont. p̄ncipe p̄ncipi

Surrexat. id est dñm dñantū et regē regū. et limāde
 q̄ regio p̄sarū est septū dyane spoliāe cupies qd̄ ha
 bebat p̄iosa donaia. et ibi q̄ amisso exatu sū manu
 b̄ cotutus ē. id est iusticia et morbo perit. Despe at
 et mane successione diei noctis q̄ significat. **F**actū
 ē aut ut videre ego daniel visione et q̄ere itelli
 gentiā. **V**isione videbat p̄picturā et ymaginē.
 et illi i intelligentiā nesciebat. **N**ō ergo oīs q̄ videt
 itelligit. quō si scripturā scām legam q̄ oīul. et corde
 nō intelligam. **E**t stetit i consp̄cū meo q̄ sp̄s
 viri. **N**ō enī viri sūt angli. s̄ in sp̄e vident virorū.
 sicut abrahe ad quarū mābre tres viri v̄i s̄. q̄
 v̄aq̄ nō erant viri. e quibz̄ v̄i adorat ut dñs.
Vñ et saluator loq̄t̄ in euāgelio. abrahā vidit die
 meū et letatus ē. **E**t audiu voce viri iter v̄lai. &
 clamavit et ait. **G**abriel fac itellige istū visioz̄.
Vñ istū q̄ gabraeli p̄cipit. ut danielē faciat in
 tellige visione. iudei michaelē autumat. **C**onse
 quēter aut q̄ visio de p̄lys erat regū itamibus.
 p̄moregnorū successioibz̄. gabriel q̄ p̄positus p̄lys
 ē huius officio mācapat. **G**abriel enī i linguam
 nrām venit fortitudo ul' robustus dei. **V**ñ eo tpe
 quo cāt dñs nasatur. et i dicitur ub bellū demoi
 bus et trūphatur de mūdo gabriel dicit ad za
 thariā et mariā. **E**t postea in psalmis de dño le
 gum' trūphante. quis ē iste rex gl̄e. dñs fortis
 et potens dñs potens i p̄elio. ip̄e est rex gl̄e.

Ubique aut medicina ul' sanatio nra est. in
 phael mittit. qui interpretat' curatio ul' medicina
 dei. si cui tm placuit thobie libru' recipe. Porro ubi
 p'lo p'p'a p'mittit. et plasmos qd' nos et p'p'ia
 aone ul' expiatione possu' dice nra emythael
 dirigit. qui int'ptatur. quis ut deus. hoc videlz
 nois int'ptatioe signate. q' in deo sit vera medi
 ana. **Et ait ad me. Intellige fili hois. Et eze
 thiel et daniel et zachaias q' sepe int' se anglos
 ee tenuit. ne eleuet' in sup'bia et angelice vel
 nature ul' dignitatis ee se credant. amonetur
 fragilitatis sue et filij hoim n'cupant. ut hoies
 se esse nonerit.** **Et tetigit me et statuit me in
 gradum eo.** **Wheta q' pauore collapsus q'dru
 pes et p'mis iacebat in tra. attactu angli eigit.
 ut possit ab sq' formidie audie et itellige que
 dicit.** **Tu g' signa visione. q' p' mltos dies
 erit.** **Exposita gabriel angeli visioe. qua sup
 ut potuim' differuim'. ponit i fine. tu ergo sig
 na visione. q' p' dies mltos erit. ex ubo oste
 dens signaculi obscura ee que dicebat. et non
 patere mltor' auribz. nec posse an' itelligi. in
 rebz et opibus.** **Et ego daniel langui et e
 grotavi p' dies.** **Hoc e illud qd' i genesi de
 abrahā legim'. q' postq' audieit deu' loquete
 sibi. tra et anere ee se dixit. Ergo daniel ad
 visionis honore languisse et eg'tasse se dicit.**

et cū surrexiss̄ fecisse opa. que sibi a rege fuerāt
 impata. reddens oīb; oīa et euāgelicū il. scieb.
Redditē q̄ sūt res aris resari. et que dei sūt deo.
Et stupebā ad visionē. et nō erat q̄ int̄p̄ta
 retur. **S**i nō erat qui int̄p̄retāet. quo sup in
 terptatus ē angelus. **S**ed qd̄ dicit hoc ē. re
 ges audireat. et eorū noīa nesciebat. futūa cogno
 uerat. et quo futūa eēt t̄p̄e dubius fluctuabat.
Itaq; qd̄ solū face potat stupebat ad visionē.
 et dei cūcta scientie v̄liquebat. **Capitū. x.**

In anno p̄mo darij filij assueri. de se
 mine medorū. qui impauit sup v̄gnū
 chaldeorū. **H**ic darius q̄ cū tyro chal
 deos babiloniosq; supauit. ne putem̄ illū
 dariū cū scdō āno tēplū edificatū ē. qd̄ por
 p̄ huius suspicat. ut anos danielis extendat.
 ul' cū q̄ ab alexandro macedonū rege supat
 ē. **A**ddit ergo nomē p̄ris. additq; victoriā. q̄a
 p̄m̄ de semie medorū subūtat regnū chalde
 orū. ut afferat p̄p̄t̄ m̄ltitudinē noīb; laonis
 errore. **E**go daniel it̄llxi i libris nūm̄ āno
 rū. de q̄ f̄ais ē sermo ad is̄emīā p̄phētā. ut cō
 plerent̄ desolatiōis iher̄lm̄ septuagīta āni.
Et posui facie meā ad d̄m̄ deū rogāe et de
 precari. i ieiunijs sacro et cinere. **P**durēt̄ is̄e
 mias septuagīta ānos desolatiōis tēpli. post
 q̄s rursū p̄p̄s b̄erēt i iudeā et edificāret tēplū

et iherlm. Que res danielē nō fuit negligente.
 s̄ magis puorat ad rogandū. ut qd̄ d̄s p̄ suā
 p̄misit clemētiā. p̄ eū impleat p̄ces. ne q̄ neg
 ligentia et supbia pariat offensa. Deniq; i ge
 nesi legim; centū viginti ānos penitēcie cōstitu
 tos an̄ diluuiū. et q; tanto tpe hoc ē centū ānis.
 noluerūt age p̄niam. neq; q̄ exprat. ut viginti a
 lyāni cōplēt. s̄ infert. ante qd̄ postea fucat
 cōniatus. Et ihermie dr. ob duriciā cordis ppli
 iudeorū. ne ores p̄ p̄lo hoc. q; nō exaudiat te. Et
 ad samuel. usq; quo luges sup̄ saul. cū ego abie
 ceri eū. In cinere igit̄ et sacro postulat̄ ipleri qd̄
 p̄miserat d̄s. nō quo irredul; eet̄ futuro; s̄ ne se
 turitas negligētiā. et negligētiā pariet̄ offensa.
Dne d̄s magne et tribulis. **A**d iusū eos q̄ pre
 cepta tua ḡtepruit. **C**ustodieb; pactū et miā
 diligentib; te et custodietib; mādata tua. **N**ō
 ergo qd̄ pollicet̄ d̄s statū futū ē. s̄ in eos sua p̄
 missa cōplet. q̄ custodiūt mādata illi. **P**ecca
 uim; inique egim;. impie gessim;. **P**ecca ppli di
 nuat ex p̄sona sua. qd̄ et aplm̄ in eplā ad rōnos
 face legim;. **T**ibi d̄ne iusticia. **I**uste eū patim;
 qd̄ memur. **T**ibi d̄no deo n̄ro misericōdia et p̄pitiā
 tio. **D**e q̄ et sup̄ dicat̄ t̄. d̄ne iusticia n̄c. q; do
 min; nō solū iustus s̄ et misericōris ē. d̄iat. t̄ mi
 sericōdia. ut p̄t; suā iudicātis eū puoret ad
 clemētiā. **E**t stillauit sup̄ nos maledictio.

Non tota effudisti nos uia qua ferre non potamus.
 sed illa furoris tui. ut correpti i plaga ad te reuertem.
**Maledictio et detestatio que scripta est in libro moysi
 serui dei.** In deuteronomio maledictiones et benedictio-
 nes dei legimus. que postea deus fit in monte gar-
 zym et hebal super iustos et peccatores. Omne malum
 hoc uenit super nos. et non rogauimus faciem tuam do-
 deus noster. ut reuerteremur ab iniquitatibus nostris et co-
 gitarem ueritatem tuam. **Grandis duritia ut
 i plagis positi. Dominum non rogauerunt.** Et si non
 rogauerunt. quod non sunt reuersi ab iniquitatibus suis. re-
 uersio autem ab iniquitate. est cogitatio ueritatis dei.
**Et uigilauit dominus super malitiam et adduxit eam
 super nos.** Quia propter peccata correptum. uigilat super
 nos et uisitat nos. quia uo a deo deserimus. et non
 iudicamus. indigni quod sumus correptione dei. tunc dor-
 mire dicit. **Unde et in psalmis legimus.** Surrexit qui
 dormiens dominus. et quasi a pulsatibus a uino. **Malicia
 enim nostra turbat deum. que quoniam in nobis correperit. e
 uigilare dicit et de sua sobrietate surgere. ut nos
 peccato ebrios. uigilare faciat iusticie.** **Et nunc
 dominus deus qui eduxisti populum tuum de terra egypti.
 in manu forti.** **Memor est antiqui beneficii. ut
 ad similitudinem eius. domini clemencia. puoret.** **Et
 donec faciem tuam super sacrificium tuum quod desecratum est.
 Inclina deus meus aurem tuam et audime. aper-
 uos tuos et uide desolationem nostram et citate**

sup qua iuocatu est nome tuu. **Antropopato?**
 hec loquitur. ut qn exaudim. inclinare ds videt
 aure sua. qn vo auit facie sua. et ocul ei et
 auribz videam. idigni. **Ergo ut sup dixim**
 no ppli tm pta. s et sua replicat. qz vn e plo
 e. sine humiliter cu pta ipse no fecit. se iug.
 plo ptozi. ut ex humilitate venia cosequatur.
No qd hic dicit co fitei pta mea. In multis ei
 scē scripture locis confessio no pnam s laude so
 nat. **Adhuc me loquere i orone. ecce dicit gab**
 el que videra i visioe i principio. **Phapuo**
 tat pteita visione qua hoc seqt. **Et gradis oro**
 nis effcus qz e. impleta qz pmissio dñi q ait. ad
 huc te loquere. dicit ecce assu. **Videt aut gabra**
 el no angelus vl archangelus. s dicit. nequa qz
 sexu sed nome vtutis onde. **Et cito dolans**
tetigit me in tpe sacrificij vesptini. **Dolare dicit.**
 qui vt vir appuerat. et i tpe sacrificij vesptini.
 qz oro pphē a sacrificio matutino vsqz ad sacrificiu
 vesptinu p seuerabat. **Et ptea dei i se flexit**
 misericordia. **Et docuit me.** **Ca obscura obvisio**
ut ppha angeli doctrina idigeat. **Daniel nno**
egressu su ut doce te et intelliges. **Duc ad te**
missus su. et egressus a facie dñi. no q ab eo re
cedere. s ut ad te venire. **Exordio pti tuaz**
egressus e hmo. **Ut rogare cepisti statu ipetrasti**
misericordia dei. et egressa suia e. et ego docto missus su.

18.

ta et admirabilia totinet. que nunc differre longu
 e. nulliq; dubiu qn de aduetu xpi pdicatio sit.
 qui p^o septuagita ebdoas mudo appuit. p^o q^o
 consumata st delicta et sine accepit p^oam. et de
 leta e iniquitas et annuata iusticia septima. q le
 gis iustia vincet. et impleta e visio et pphia. qa
 lex et ppheta usq; ad iohem baptista. et vntus e
 scis scoz. Que oia p^ousq; xps huani corp^o assu
 miet. sperabat magis q tenebant. Diabat ipe
 angelo septuagita anoz ebdoas. idz anos q
 d^ogentos nonagita ab exitu smois. ut inde at
 et ut edificet iherlm vice simu artaxaras regis
 psaru anu habe pncipiu. **N**ecmias qpe h^o pi
 terna. sicut et in esdre libro legim rogauit regē.
 accepitq; insu. ut edificaret iherlm. **E**gressusq; e
 smo q extitit de urbis et arcudande muris da
 ret licentia. que usq; ad illud tepus vianaru
 gentu patebat iaur sibz. **E**iqdem qri regis i
 perio q volentibz reuti iherosolimā dedeat pta
 te. ihus pontifex et zorobabel. et p^oea esdras
 sacerdos et ceteri qui cu eis p^ofisa voluerat. te
 plu et urbe et muros eius edificae conati st. p
 hibentibz i arantu nationibz. ne implet opus.
 q hoc rex no iussisset. **M**ansit itaq; ip fertu op^o
 usq; ad necmia. et vice si^o anu regis artaxerf.
Quo tpe regni psaru centu et qndeti anu fue
 rant euoluti. captiuitatis aut iherlm. centesim^o

octogesima quintus annus erat, et tunc primus artax-
 erxis iussit muros extrui in iherosolymis. Cuius operi profu-
 it neenias. Et edificata est platea et muri circum-
 diti. Et ex illo tempore si numerare velis septuaginta an-
 norum ebdomadas usque ad christum potes invenire. Odis-
 harum principium ab illo tempore noluerimus sumere, et quia
 non concordat, et nihil reperiemus contraria. Nam si
 a greco, et prima eius idulgencia, qua iudeorum est lava-
 ta captivitas, septuaginta numerant ebdomades, centum et
 eo amplius inveniemus annos, quam statutum septuaginta
 ebdomadarum excedat numerum, et multo plus, si ex qua
 die danieli locutus est angelus addit amphiorum numerus.
 Si captivitatis exordium volueris ebdomarum habere principium.
 Prima sit eius regnum persarum usque ad iuratum macedonum.
 annis ducentis triginta, et ipsi macedones regnave-
 runt annis trecentis, atque exinde usque ad annum quintum
 decimum tabery cesaris, in passibus christus numerantur
 anni sexaginta, qui si facti sunt annos quingentos nonaginta,
 ut autem centum super sunt anni. A vice vero autem anno ar-
 taxerxis regis usque ad christum, complent ebdomade septu-
 maginta iuxta lunarem hebreorum supputationem, quam me-
 ses non iuxta solis, sed iuxta lune cursu numerant. Nam a
 vice vero et quinto decimo regni persarum, quando artaxerxis
 rex est imperii vicesimum regni sui habebat annum,
 erat octogesima tunc olympiadis annus quintus,
 usque ad ducesimas secundas olympiade, et secundum eiusdem
 olympiadis annum, tabery cesaris annum quintum decimum.

colliguntur anni quod dicitur septuaginta quatuor. quod fa-
 ciunt annos hebraicos quod dicitur nonaginta sex
 lunares ut dicitur in menses. **S**ed in illorum supputati-
 one possunt fieri per singulos menses dies viginti no-
 ue semis. ita ut solis circuitus per annos quod dicitur
 nonaginta plus habeat dies trecentos sexagi-
 ta et quarta diei parte. et per duodecim menses singu-
 lorum annorum undecim dies et quarta diei pars amplius
 reperiat. **U**ngre et iudei per octo annos trium me-
 suum embolismos faciunt. **S**icut enim octies undecim et qua-
 rta diei parte volueris supputare. nonaginta dies.
 hoc est tres menses efficitur. et in quod dicitur septua-
 ginta quatuor annis octonarium reperietur annus. quinquaginta
 novem et menses tres. qui simul faciunt plus minusve
 annos quinquaginta. quod si quod dicitur. lxx annis addere volu-
 eris. septuaginta annorum facies ebdomadas. hoc est similes
 annos quod dicitur nonaginta. **H**ec affertur huius
 de verbis que expressim locutus est. **I**n seamus
 ad eusebium pampbili qui in octavo cyraicis per
 apodissios libro tale nescio quod suspicatur. **N**on in
 frustra videtur septuaginta ebdomadarum. facta divisio.
 ut primum dicentur septem. deinde sexaginta due. et ultimum
 addatur ebdomada una. quod et ipsa in duas partes facta est.
Septem enim. **S**acrisque et intelliges ab exitu primo
 mens ut in deat. et edificet iherosolimam usque ad christum du-
 ce. ebdomadas septem. et septuaginta due et per alia que
 narrat in medio. ponit in fine. et tunc fortabitur tes-

tamēti pluris ebdomadas vna. **H**ec nō frustra
 et absq̄ ispiratiōe dei angelū rēdisse manifestū
 ē. **Q**ue ob suatio cautā atq̄ sollicitā videt̄ expecte
 rōne ut hōi diligent̄ attendat. et causas disionis
 iquirat. **V**in aut̄ nate ē ut nos Duce q̄ sentim̄. iūc
 aliā exponē que ī p̄nti scōne versat̄. in eo q̄ ago
 lus aut ab exitu smōis ut rēdeat̄ et edificet̄ iher̄
 vsq̄ ad xpm̄ Duce. nō alios arbitram̄ q̄ p̄ncipes.
 qui p̄ h̄c p̄phiam et reuisionē de babilone iuda
 uo p̄plo p̄fuerūt. **H**oc archiheres et pontifices q̄
 xpo ab eo q̄ vcti sūt. scripturā agnomiati. q̄ p̄
 apes fuit ihus fili⁹ iosedech sacerdos magn⁹. et
 qui fuerūt usq̄ ad aduētū dñi saluatoris. **H**oc
 significat vaticiniū p̄phetale dicens. ab exitu s
 mois ut rēdeat̄ et edificet̄ iher̄m usq̄ ad xpm̄
 Duce ebdomades septē. et ebdomades sexaginta du
 e. id ē ut septē ebdomades et postea sexaginta due q̄
 faciūt ānos q̄ dūgentos octoginta tres a t̄p̄e nūent̄.
Ne videam̄. p̄tate tantū ferre smām. et nō p̄
 bare qd̄ dicim̄. nūem̄ eos qui p̄ ihm̄ filiū iose
 dech usq̄ ad aduētū saluatoris p̄plo p̄fuerūt xpi.
 id ē vcti ī pontificatū. p̄mus igit̄. ut an̄ iā dixi.
 p̄ daniel̄ p̄phetā que f̄a est sub cyro rege rege p̄
 q̄ de babilone reūsus ē p̄plus. ihus fili⁹ iosedech
 fuit sacerdos magn⁹ et zorobab̄l. filius zalathiel.
 qui tēpl̄i fūdāmetā iecerūt. ī peduōq̄ ap̄e a sa
 maritanis et alijs ī uicatu nationibz septē ebdomades

w.

anni cōpleti sūt q̄dragitanouē. q̄b̄ p̄fectū op̄
 tēpli fuit. et quas p̄phetia a reliq̄s sexaginta
 et duabz ebdōdibz separat. et de qua iudeorū
 natio loq̄t̄ ad dñm. q̄dragita et sex ānis edi
 ficatū ē tēplū hoc. et in tribz diebz suscitab̄
 illud. Tot enī sūt āni a p̄mo āno cyri regis
 qui lib̄tate dedit volentibz iudeis reūti ī pa
 triā. usq̄ ad septimū ānū dary regis. sub q̄
 tēplū opus om̄e cōpletū est. Porro iosephus
 et alios tres addidit in q̄b̄ p̄peribol̄ tēpli et
 quedā alia que remāserāt p̄f̄a sūt. q̄ additi
 q̄dragita sex ānis faciūt ānos q̄dragitanouē.
 103̄ septē ānoz ebdōdas. Reliq̄s aut̄ sexaginta
 duas ebdomas ab eiusdē dary septio āno
 enūat. quo tēpore ih̄us filius iosedech et zoro
 babel. iā maioris etatis p̄plo p̄erant. sub quibz
 p̄hauerūt aggeus et zacharias. P̄ quos esdras
 et neemias de babilone v̄erentes. muros vrbis
 extruxerūt. tenēte p̄t̄ficatū iochim filio ih̄u
 cognom̄eto iosedech. Post quē succēssit in sa
 cerdotiū helias. ac deīn ioiada. et postea iohes.
 p̄ quē iudas cui etate alexander rex macedo
 nū condidit alexādrīā. ut iosephus ī antiq̄ta
 tū libris loq̄tur. Deītq̄ ih̄e solimā. et in tēplo
 victimas imolant. Mortuo aut̄ alexādro cōte
 sūa tercia decia olympiade. āno ducetēsio t̄cesio
 sexto regni p̄sarū. qd̄ ceperat p̄mo āno q̄nq̄ge

sic ante olympiadis. quo tpe cyrus rex persarū
 babilonios caldeoꝝ supavit. et p^o morte iude
 sacerdotis. q̄ sub alexandro templo p̄fuit. suscepit po
 tificatū onias. quo tpe seleucus subiugata babilo
 nia. dyadema totius asie capiti suo iposuit. a
 no duodecimo mortis alexandri. i qd̄ tempus suppu
 tant oēs ani a tyri impio. ducti q̄draginta octo.
 ex qua etate scriptura machabeoꝝ regnū grecoꝝ
 enūat. P^onia p̄fuit iudeis pontifex eleazar.
 quo tpe septuaginta interpretes scripturas sc̄as alex
 andrie i grecū dicit̄ utisse. P^oque alter onias.
 cui successit symon. quo regēte ppli. ihs filius
 syrach scripsit librū q̄ grece panareton appellat̄.
 et a plerisq̄ salomōis falso dicit̄. Cui successit
 i pontificatū alius onias. quo tpe anthiochus
 iudeos dijs gentiū imolāe cogebat. Quo mor
 tuo iudas machabeus purgavit templū et y
 solozū simulach^o. cōtrivit. Cui successit fr̄ eius
 ionathan. et p^o eū rexit pplm symon fr̄ vni^osq̄.
 i cui^o morte ducte sim^o sep̄gesim^o septim^o reg
 ni syrie impletus ē annis. Et usq̄ ad hoc tempus.
 machabeoꝝ p̄mus liber hystoria cōtinz. sup
 putatq̄ a p̄mo ano regni cyri regis persarū usq̄
 ad finē p̄mi machabeoꝝ volū. t̄ morte sy
 monis potificis ani q̄dringēti viginti q̄sq̄. P^o
 que iohes tenuit potificatū anis viginti no
 ue. Quo mortuo aristobolus p̄fuit p̄lo ano

alicuius quoque nequaquam iuxta legem moysi mortui
 is parentibus tenebat libere s. alienis. nisi ipse multo
 tempore ob gratiam et pacem digne legis iussa contempneret.
Ponit et aliam idem eusebius explanationem quam si
 voluerim in latinum simonem verte libri exte demus
 magnitudine. **H**ec ergo interpretatio eius sententia est.
A sexto anno dary qui primus gura et cambisen filium eius
 regnavit in persis. quando templi opera consummata sunt usque
 usque ad herodem et cesarem augustum. nunciat ebdomada
 septem et sexaginta duas. que faciunt annos quodvigintis
 octoginta tres. quando christus id est hircanus novissimus
 pontifex de genere machabeorum ab herode iugulatus est.
Et cessavit iuxta legem pontificatus dei successio. utate que
 et ipsa in suam subversum vastavit. ronus exatus. sine
 ipse herodes qui per ambitionem in debitum in iudeos
 arripuit imperium. **E**demque infert. confirmabit aut
 partum multas ebdomadas una et in didia ebdomadis de
 fiet hostia et sacrificium. **S**ic interpretat. quod herodes
 regnate apud iudeam. et augustus apud romos.
 christus natus sit. qui tribus annis et sex mensibus iuxta
 euangelista iohannem euangelium predicavit. et consummavit
 veri dei cultum multas habuit dubium quam apostolis et crede
 tib. **Q**uoniam per passionem domini in didia cursu ebdomada
 defeat hostia et sacrificium. **Q**uid enim per ea in templo
 factum est. non fuit sacrificium dei. fluidus symboli. tunc
 in corde clamantibus. sanguis eius super nos. et super filios
 nostros. et non habemus regem nisi cesarem. **Q**uod locum in

chronica eiusdē eusebii. quā an̄ plimos ānos in
 latinā linguā vertim̄. diligēs hōr. plenus ⁊ di-
 fertor potit̄ iucere. Ad aut̄ ap̄fōne tēplū vsq̄
 ad decimū augusti impatoris ānū. qn̄ int̄fō
 h̄yrcano herodes iudeā optinuit. septē ⁊ sexa-
 gite due ebdomēdes. id̄z q̄drigenti et octogita-
 tres supputant̄ āni. sic possum̄ appbare. **S**exa-
 gesime sexte olympiadis p̄mo āno. hoc ē darq̄
 sexto. cōpleta ē tēplū edificatio. et ceteris vige-
 simis sexte. olympiadis āno t̄rio. id̄z augusti de-
 cimo. herodes in iudeos suscepit imperiū. qui fa-
 cuit ānos q̄dringētos octogita tres. p̄ singlas
 olympiades quadriēmo supputato. Quibus
 eusebius et aliā opinione quā ex pte nō rep-
 bat. q̄ pleriq; vnā ebdomadē ānorū i septua-
 gita ānos extendūt p̄ singulos ebdomēdis ānos
 decēmo supputato. et volūt a passioē xp̄i vsq̄
 ad neronis imperiū ānos eē t̄ginta q̄nq;. qui
 cont̄ iudeos rōna p̄mū arma cōmota st̄. ⁊ h̄ac
 eē dimidiā ebdomadā ānorū septuagita. **P**er
 vōa vespasiano et tytō et deinceps qn̄ iheroso-
 lima. tēplū reūsū ē usq; ad tiranū. alios eē
 ānos t̄gita q̄nq;. et hanc eē ebdomādā de q̄ ange-
 lus loq̄tur danieli. cōfirmabit aut̄ partū mlt̄
 ebdomōs vna. In totū enī orbe p̄ ap̄los euāgeliz-
 p̄dicatū ē. qui vsq; ad illud tēpus p̄seuerauerūt
 t̄sentib; eccl̄asticis historijs ioh̄em euāgelista

usq; ad tpa vixisse traiani. Sed nescio qmō sup̄ eos
 eb̄dōdas septe et sexagita duab; p̄ septenos ānos.
 et hanc vna p̄ denos idē septuagita ānos possu-
 m̄ accipe. **H**ec eusebius. **A**ppolitus at̄ de hysc
 eb̄domadib; ita opinat̄ ē. septe eb̄dōdas ān-
 reditū ppli supputat. et sexagita duab; possu-
 m̄ usq; ad natitātē xpi. quaz tpa oīno nō agruit.
Diq; dem regni p̄ sacū dicitur triginta suppu-
 tant āni. et macedonū trecenti. et p̄ illos usq;
 ad natitātē saluatois āni triginta. hoc est ab
 initio c̄ri regis p̄ sacū usq; ad aduentū saluato-
 ris āni quingenti sexagita. Nouissiaz q; eb̄dōda
 ponit i osūmationē mūdi. quā diuidit in helpe
 tpa et antixpi. ut tribus et semis ānis vltimē
 eb̄domadis. de noticia cōfirmet. de q̄ dictū ē.
 cōfirmabit pactū mltis eb̄domas vna. et trib;
 alijs s̄b antixpo definet hostia et sacrificiū. et
 aduēiente aut̄ xpo et iniquū spū oris sui infi-
 ciete. usq; ad osūmationē. et finē p̄fueret deso-
 latio. **A**ppollinaris laodicens̄ oīm p̄telitorū
 tepora se liberās q̄stione nota extēdit i futurū
 et piculose de incertis p̄fert finām. que si forte h̄
 qui p̄ nos futi sūt statuta tepora cōpleta nō vide-
 rit. alia solutionē q̄ere cōpellent. et magim̄ erroris
 argūe. Dicit ḡ. ut v̄bo ex v̄bo int̄pret. ne calūpni-
 ā videat face dūcti. In q̄dringētis et nonagita
 ānis p̄tā et oīa que ex p̄tāis orūt vicia cōp̄tā

postq̄ ventura sint bona. et recōsiliandū deū mū
do. i aduētū xp̄i filij eius. Ab exitu ei ubi q̄ xp̄s
de maria gñatus ē virgīe. usq̄ ad q̄dragesimū nonū
annū. idz̄ finē septē ebdomedarū isrlis expectā
tā. penitentiā. postea v̄o ab octauo claudij cesa
ris āno. cont̄ iudeos romana arma corēpta s̄t.
Excessio enī iux̄ euāgelistā lucā āno etatis sue
i carne cepit dñs euāgelium p̄dicāe. et iux̄ iohes
euāgelistā p̄ tria pascha duos postea impleuit
ānos. et deinde sex tiberij supputat. et quoz̄ quū.
cognomēto caligula. et quoz̄ claudij. idz̄ siml
am q̄dragesimā nouē. q̄ faciūt ebdomadā ānoz̄ sep
te. Cū aut̄ q̄dringeti t̄ginta quoz̄ āni p̄ h̄c fu
erūt euoluti. idz̄ sexaginta due ebdomades. et
ab helia. q̄ ueturus ē iux̄ simonē dñi saluato
ris. ut restituat corp̄is ad filios. In vltia eb
domada. edificandi iherlm̄ et teplū p̄ ānos tres se
mis. venturūq̄ anti xp̄m. et iux̄ ap̄tm̄ sessurū
in teplo dei. et m̄ficiendū sp̄m dñi saluatois
postq̄ cont̄ sc̄os dimittant. atq̄ ita fieri ut me
dia ebdomas cōfirmet testamētū dei cū sas. et
ruisū media cessatiōe victimariū p̄nuiciet sub
anti xp̄o. q̄ ponet abhoiatioez̄ desolatiois idz̄
idolū et statuā pp̄rij dei in teplo. et erit extina
vastitas et cōdēpnatio ppli iudeoz̄. q̄ sp̄reta ve
ritate xp̄i. receperūt anti xp̄i mēdātū. Assēt
aut̄ idē ap̄ollināis h̄ac se tepoz̄ cape cōter

turā. qz afflicta^s septor tpm cui^s sup^s expositi
 onē posui vltimā eb^s dō dā in fine mūdi ēē tel
 tet. nec posse fieri vt iūte diuidant^r etates. s
 oia sibi iux^s pphāmi danielē ēē tpa cōplēnda.
Clemens vir eruditissim^s pbr alexandrine
 ecclie p uipē dēns ānoz nūm a cōp^s p^s aū ēge
 vsqz ad vespasianū et tptū impatores rōnos
 septuagita. ānoz eb^s dō dās dicit ēē cōplētas.
 idz ānos q̄ dūgentos nonagita. additis i pō
 nūo duobz milibz trecentis diebz. de q̄bz sup^s.
 dixim^s. p^s aū qz et macedonū et cesarū tpa in
 hīs eb^s dō dāz enūa^s e conat. cū iux^s diligentis
 sumā supputationē a pmo āno cōri regis p^s aū
 atqz medorū. i quo impauit darius usqz ad
 vespasianū et cū sione templi supputant āni
 sexcenti trigita. **O**rigenes cū pposuiss^s h^s idē
 caplm. hortatus ē nos ut q̄ram^s qd nō intelli
 gum^s. Et qz locū nō habebat allegoria in q̄ li
 bera ē disputatio. hystorie veltate cōclusus
 her i deamo stromatū volūne bñt ānotauit.
 Studiosus reqrenda s^t tpa a pmo āno dary
 filij assueri vsqz ad aduētū xpi. q̄tāni sint. et
 que i eis gesta dūat. et videndū an ea possi^t
 aduētū dñi coaptare. **T**ercullian^s qd dicit
 ut ex libro ei^s que cont^r usdeos scripsit. nosse po
 teim^s. cū breuit^r ūba pōnēda s^t. Dñi igit^r oste
 dim^s. qz velt^r xpus int^r sexagita duas eb^s dō dās

nūc em a pmo ano darij. qm ipso tpe onduur
 danieli visio ipa. **D**icit eni ei. **I**ntellige t com
 te apphetatoe pmois inde me tibi her. **U**n a
 pmo ano darij debem' computare qm hac dicit
 visione daniel. **V**ideamus quo anu iplent usq
 ad aduentu xpi. **D**arius regnauit annis decet no
 ue artaxer ses qdragita. huc usq et grus annis
 vigiti qtuor. argus ano dno. aliud darius q et
 melas noiatus e. annis vigiti dno. alexand ma
 cedo. duodeci. deui p alexandru q et medis et
 psis impauit. qd deuicerat et i alexandria reg
 nu suu firmauit. qm nocte suo ea appellauit.
Post eu regnat illic i alexandria soter anos
 trigita qnq. cui successit phila delphus annis
 trigita octo. p huc euergetes reguit annis vi
 giti q. deui philapater annis decet et septe. p h
 ephphanes annis vigiti qtuor. **S**oter annis tgn
 ta octo. ptholomeus annis trigita septe. cleopatra
 annis vigiti. mē sibi qnq. **I**te cleopatra coregnauit
 augusto annis tredecā. p cleopatra augusti alys
 annis qdragita tribz impauit. na oes ani iperiy au
 gusti fuerut nūo qnqginta sex. **V**idem' aut qm i
 qdragesio et pmo ano iperiy augusti. q p morte cleo
 patre impauit. nascit xpus. et supuixit. ide augus
 tus ex q natus e xpus anos nūo quideci. **E**t erūt e
 liqua tpa anoz i die natitatis xpi i anu qdra
 gesimū pmi. p morte cleopatre anu qdringenti

triginta septē mēses quinq. un adiplent sexaginta du
 e ebdomades et dimidia. que efficiunt ānos q̄dūge
 tos triginta septē mēses sex i dionatitatis xpi.
Et manifestata iustitia etna. et vna i se s̄ s̄ōru.
 idz xpus. et signata ē visio et pphētia. et dimissa
 sūt p̄tā q̄ pro fide xpi oibz i eū ac dētabz t̄buūt.
Quod est aut qd̄ dicit siḡre visū et pphētia. **Q**uā
 oēs pphete nūciabat de ipo. q̄ eet v̄tury. et q̄
 pati habet. **I**git̄ qm̄ adiplēta ē pphētia p̄ aduē
 tū eius. p̄tā signac̄ visionē et pphētia dicitur.
Et qm̄ ip̄e ē siḡtū oim̄ pphaz. adiplens oīa q̄
 de eo retro pphete nūciabat. p̄ aduētū et passi
 onē eius. iā nō visio neq̄ pphētia que xpm̄ nū
 ciet eē v̄tury. **E**t p̄ paululū **V**ideam̄ iqt̄ a
 lie sex et dimidia ebdomades q̄ sūt s̄b̄ diuise in
 ab s̄sione porū ebdomadaz. i quo actu sūt im
 plete. **P**̄ augustū enī qui sup̄uixit p̄ natiuitatē
 āni q̄ dēā efficiūt. cui successit tyberius cesar.
 et ip̄erū habuit ānis viginti duobz mēsibz sep
 tē. diebz viginti octo. **H**ui⁹ q̄nto dēā ano ip̄erū
 baptizat xpus. ānos habens q̄i t̄ginta tres aīpa
 rēt. **T**re ḡaius cesar qui t̄ caligula ānis tribz mēsi
 bz octo. diebz t̄decā. ānis nero q̄tuor dēā. mēsi
 bus nouē. diebz t̄decā. **C**alba mēsi bz septē. diebz vi
 giti. **O**tto mēsi bz t̄bus. diebz quinq. **V**itellius mē
 sibz octo. diebz viginti octo. **V**espasian⁹ ano p̄mo
 ip̄erū sui debellauit iudeos. et fuit āni n̄o quinq

w.

gita duo mēses sex. **N**ā impavit ānis vndeā.
 atq; ita in die sue expugnationis iudei impleverunt
 eb dōdas septuagita pōtas a daniēle. **T**ertul
 lian⁹. Hebrei qd de hoc loco sentiāt breuifmōe
 pstrinxi. fide dutoz hys a quibz dicta st deli
 quēb. **D**icam⁹ igit^r perficiatū eos ut sensus ma
 nifestior fiat. **O** daniel sato. qd die q̄ tibi nūc
 loquor. erat ānis p̄mus dary q̄ occidit baltha
 sar et regnū caldeorū in p̄sas medosq; trātulit
 vsq; ad septuagesimā ānoz ebdomadē. h^o ē ānos
 q̄ dūgentos nonagita. hec p̄lo tuo p̄ p̄tes accidēt.
Omniū p̄ticiabit tibi deus quē nūc magnope de
 p̄ticiat. et delebit^r p̄ticiat et finē accipiet p̄uarita
 tio. **N**ūc enī v̄be deserta et templo vsq; ad funda
 mēta destructo. i luctu ē p̄plus cōstitut⁹. s̄ nō p̄
 grande tēpus i staurabit. **E**t nō solū hoc fiet in
 hys septuagita eb dōdibz ut edificet^r citas et tē
 plū i staurēt. s̄ nascet xps. idz iustitia septima
 et siḡbit^r bisio ac p̄phetia. ut neq; q̄ p̄ hā mēiat^r
 in isrl. et vngat^r s̄ais s̄cōz. de quo i p̄salteio legi
 m⁹. **P**̄tēa v̄nxit te deus deus tuus oleo exulta
 tiōis p̄re cōsorb⁹ tuis. **E**t in alio loco dicit de
 se. s̄citi estote. qz ego s̄ais s̄i. **E**ato igit^r qm̄ a die
 hac qua tibi nūc loqr. et dei fmōne p̄mitto. q̄ i
 utat^r p̄plus et iherl̄m i staurēt vsq; ad xpm̄ dūcē.
 et p̄petuā desolationē tēpli ebdomades nūent^r
 sexaginta due. nec nō et alie septē ebdomades.

in quibus iuxta ordinem suum due res fient. De quibus et ante
 iam dixi. quod reuertat populus. et edificet plateam a necem
 a et esdra. In fine quoque ebdomadae complebitur dei sancta
 in angustia temporum. quoniam rursus destruet templum et capiet
 aetas. Nam post sexaginta duas ebdomadas occidet
 christus. et non erit eius populus. qui eum negaturus est.
 sive ut illi dicitur. non se receturu. Et quod dicitur de christo
 occidendo. et populo penitendo descendendo auxilio dei. aut
 saluam et ciuitatem dissipatur. sit populus romanus cum
 dicitur venturo vespasiano. Quo mortuo tunc factis
 septem ebdomadis. id est annis quadraginta nouem helius
 adrianus a quo postea de ruinis iherosolymorum urbs helia
 condita est. rebellantes indeos quoniam iulio mario et
 atus pugnate superauit. et tunc defeat hostia et sa
 etiam. et usque ad consumationem mundi et fine perse
 ueabit desolatio. Nec vos inquit moueat. quod pri
 mu nuent septem ebdomades. et per ea sexaginta due.
 et rursus una quae in duas partes diuiditur. Est enim he
 ydus huiusmodi hebria. ut etiam huiusmodi latinum. ut ante more
 tet. et per ea maiore. *Ubi gra* Nos iuxta proprietate
 ligue nre nunc dicitur. abraham dixit annis centum
 sexaginta quibus. illi. vixit abraham annis quibus sexa
 ginta et centum. Non igitur ut legitur. ita impletur. fuit to
 tum piter supputat. ita fine accipit. Nec ignoam
 quodam illorum dicit. quod una ebdomas. de qua scriptum est.
 confirmabit pactum multas ebdomas una diuidat
 in vespasiano et adriano. quod iuxta historia ioseph

nam
 suppu

phi vespasian⁹ et titus. trib⁹ ānis et sex mēsi⁹
 pacē cū iudeis fecerit. tres autē āni et sex menses
 sub adriano reputet. qm̄ ihrlm̄ oīno subūsa ē. et
 iudeorū gens cateruati cesa. ita ut iudee q̄ fimbri⁹
 pellerent. Hec loquūt hebrei. nō magnope curā
 tes a pmo āno dary regis p̄sarū vsq; ad extrema
 cūsiōne ihrlm̄ q̄ sub adriano eis accidit supputai
 obīpīade cētesimā septuagesimā q̄tā. idz ānos
 sexcētōs nonagita sex. q̄ faciūt ebōdās hebitas no
 nagita nouē et ānos tres. qm̄ thorebas dux iudeorū
 oppress⁹. et iherosolima vsq; ad solū diruta est.

Ano tūo tyri regis. **Caplm. deca. 11**
 p̄sarū. v̄bū reuelatū est danieli cogno
 mēto balthasar. Et quo ī fine p̄mele
 gim̄ visionis fuit an̄ daniel vsq; ad ānū p̄mū
 tyri regis. fuisse ḡ eū apud caldeos ī pristina
 dignitate. p̄para bīssoz vestitū vsq; ad p̄mū
 ānū tyri regis itelligim⁹. qm̄ sbuertit calde
 os. et postea cepit eē cū dario filio assueri de
 semite medoz. q̄ impaūt sup regnū caldeorū.
 Aut ite iā dario mortuo tūo āno p̄mo septu
 agita ebōdōrū sacmēta cognouerat. nūc tūo ā
 no regis tyri hec v̄dīsse narrat. Et veni
 verbū et fortitudo maḡ. **Quē dei q̄ ista faciū**
 ē. siue p̄phete q̄ hec itellārus ē. **Iudiebz ill**
 ego daniel lugebā tūū ebōdō dary die bz pane
 desiderabile nō comedi. et caro ⁊ vinū nō itro

uerūt in os meū. Si neq; ungento dntus sū. do
net cōplent trū ebdo darū dies. ¶ Hoc docem?
 exēplo. tpe ieiunij abis delictis oib; abstine. q̄
 ego puto nūc dñi. panē desiderabile. n̄ carnes
 comedē. n̄ vinū bibē. insup et ungeta nō q̄re.
 qui mos apud p̄sas t̄ me dos hodie q̄ suat. ut
 pro balneis utant ungetis. Tres aut̄ uigil ebdo
 das affligens aīam suā. net̄i suoria et fortuna
 videat̄ depratio. S̄dm̄ anagoge vō h̄. dūendū.
 q̄ q̄ in luctu ē. et sponsi lūget absentia. nō come
 dit panē desiderabile. qui de celo descendit. neq;
 solū caput abū. qui itelligit̄ i carne. n̄ vinū
 bibit. qd̄ letificat cor hoīs. nec exhilarat facie in
 oleo. iux̄ illud qd̄ in psalmis legim̄. ut exhilaret
 facie i oleo. Hoc aut̄ ieiunū impet̄ b̄is facit la
 uinas. qm̄ sponsi fuit ablatu ab eo. Necte q̄ dani
 laudet dñm̄ deprari. q̄ iā ex pte p̄mo āno t̄ri
 regis iudeorū fiat laxata captitas. ¶ Et iux̄ flu
me magnū qui ē tigris. ¶ Et ezechiel iux̄ flamen
thobar. uidit uisionē magnā. et dño saluatori. at
baptiste iohāni sup̄ fluenta iordanis aperuit
reli. ¶ Et eleuauit oculos meos et uidi. ¶ Eleuatio ē
opus ē oculoꝝ. ut uisionē mistura terne ualeam.
 ¶ Et ecce uir unus uestitus lineis. ¶ Ulineis qd̄
int̄ptatus ē aqla theodocio baddin posuit sep
tuagita bissina. aqla excepta id̄ p̄apua. Deo
aut̄ q̄ nos iux̄ hebraicū v̄tim̄. ecce uir. symach̄

.f.

Et renes eius amicti auro obriso.
 posuit q̄si vir. **N**o eni vir erat s̄ viri habebat sili-
 tudine. **P**ro quo i hebreo legit̄ ophar. qd̄ aq̄
 lauta interpretatus ē. et lūbi eius amicti erant
 colore ophar. **E**t corp̄ eius q̄i crisolita. **N**o ai-
 solito q̄ vn̄ ē de duodeca lapidibz q̄ ponit̄
 i logio pontificalibz. i hebreo h̄t tharsis. qd̄ the-
 odoas et symachus eodē ubo interpretati s̄t. lxx̄.
 v̄o mare appellauerūt iux̄ illud qd̄ in psalmis
 legit̄. in sp̄u diuolento cōfringes naues tharsis.
 idz̄ maris. **E**t ionas fugere cupiebat nō in thar-
 sū vr̄be aliae. ut pleriq̄ estimat̄ h̄am ponentes
 pro h̄a. ul̄ in die regione. ut putat iosephus. s̄
 absolute i pelagus. **V**idi aut̄ ego daniel sol̄
 visionē. viri aut̄ qui erant mecum nō viderūt. s̄
terror nimius irruit sup̄ eos. et fugerūt in ab-
sconditu. **E**t ap̄lus paul̄s sile qd̄ i actibz ap̄loz̄
 passus ē. ut ceteris nō acceneti de visionē sol̄ aspi-
 cet. **E**t ecce man̄ tetigit me. **I**n hoīs figurā
 videt̄ angel̄s et h̄uānā ad p̄phetā iacentē mit̄
 manū. ut sui ḡn̄s corpus aspiciēs. neq̄q̄ pau-
 at. **E**t dixit ad me. daniel vir̄ desiderioz̄. **C**o-
 gruet̄ vir̄ desiderioz̄ vocat̄. q̄ instāa a p̄ci et
 afflictioē corp̄is ieiunioz̄q̄ duricia cupit̄ scire
 v̄tura et dei secreta cognoscere. **P**ro vir̄o deside-
 rioz̄ symachus interpretatus ē virū desiderabile.
Om̄ibz ei sc̄is habent̄ in se aīe pulchritudiez̄ ama-
 tur̄ a d̄no. **E**t dixit ad me. **N**oluit̄ me daniel ē

Et ego ingressus sum ad verba tua.

quod ex die primo quo posuisti cor tuum ad intelligendum. ut te affliges in conspectu dei tui. exaudita sunt uerba tua.

¶ Quiescit quarta die mensis primi. id est nisan expletis tribus hebdomadis. hoc est viginti et uno diebus. cernit hanc visionem. et audit ab angelo quod ex primo die quo orare cepit. et affligit se in conspectu domini. exaudita sunt verba eius. Querit si statim exauditur. est. quod non statim ad eum missus est angelus. Data est ei per moram occasio. amplius dominum deprecandi. ut ex eo quod plus desiderat. per laborem. plus audire mereatur. **Et** ait autem. et ego ingressus sum ad uerba tua hunc habeo sensum. postquam tu cepisti bonis operibus et lacrimis atque ieiunio dei tuocare misericordiam. ego accepi occasione ut ingredere in conspectum dei et orare pro te.

¶ Princeps autem per sacrum regnum restitit in viginti et uno diebus. **¶** Videt in hoc angelus esse auersa credita sit. uix illud quod in deuteronomio legitur. **¶** Quando diuidebat altissimus gentes. et disseminabat filios adam. Statuit tuos gentium uix numerum angelorum dei. **¶** Ipsi sunt principes de quibus paulus apostolus loquitur. **¶** Sapientiam loquuntur. inter presbiteros. quam nulli principum huius seculi cognouit. **¶** Si enim cognouissent. nunquam dominum glorie crucifixissent. **¶** Restitit autem princeps. id est angelus per sacrum facies pro aedita sibi per uicium. ne captiuorum omnium plus dimittet. **¶** Et forsitan tu primo die ex quo posuisti cor suum propheta ad intelligendum. exauditus sit a domino. id est

1.

no statim missus e angelus. qui ei dei indulgentia nu-
 tiaret. q. viginti et uno diebus restitit ei pnceps
 psaru. et numerus pta ppli uideoz. q. misse te-
 nent captivi et dimitti no debent. **Et ecce**
michael vnus de pncipibz pms venit i adiuto-
riu m. **Resistente psaru angelo pabz tuis. et**
mee legationi. q. orones tuas offereba deo. venit
i adiutoriu m angeli michael q. p est pto isrl.
Quaptes at pmos. archangelos itelligim.
Et ego remasi ibi iux regis psaru. **Rege psaru**
tu angeli. idz pncipe vocat. et ondit. q. iuxta
michaelo paululu sit mortuo. qui cont psaru
pncipelo qbat. **Veni aut ut docere q. ventura**
sut pto tuo i nouissis diebz. **Ad daniel pcat**
e. hoc a deo meret. audire qd futm sit pto isrl.
no i viano tpe. s. i nouissis diebz. idz in cosuma
tioe scti. **Que in visioe tua couersa st iteiora**
mea i me. **Sic theodoro inceptatus e iux illud**
qd in cetero sado psalmo legim. **Indic ania**
mea dnm. et oia iteiora mea nome sm ei. pub
eni q. dei disione vide meam. iteiora nra foras
aspiciunt. Cu aut viderim. visione dei couertut.
inob iteiora nra. et totu i illis sum. de qbus et
alio loco scbit. Ois gloria ei. filie regis intri sec.
cu q. loqret mecu conalui. et dixi loqre dne
q. cofortastime. **Quasi ei cofortasset tactus qsi**
filij homis. et pauoz vtessit de corde sacmetu dei

audire nō potat. Et idcirco nūc ait. Quia q̄fortasti
me dñe loq̄re. Tu enī fecisti ut possi et audire et
sentire q̄ loq̄us. **E**t ait. Nūq̄d scis q̄re beneū ad
te. Et nūc reūtar ut p̄har adū su p̄ncipe p̄saru.
Quod dicit hoc ē. Dem q̄dē ut docere te. exaudi
tas p̄res tuas. et reūsus sū. ut pugne ront p̄ncipe
p̄saru in cōsp̄u dei. qui nō vlt̄ p̄lm̄ tuū de capti
tate laxari. **C**ū enī egredier apparuit p̄ncip̄s grecorū
 egrediens. **E**go igit̄ egrediebar a cōsp̄u dei. ut
 tibi nūciare q̄ v̄tura sūt p̄lo tuo ī dieb; nouissis
 licet adhuc nō sim secur̄. stante p̄saru p̄ncipe. t̄
cōt̄durente tuis p̄ab; et mee legationi. Et ecce
p̄ncip̄s grecorū. id ē macedonū v̄iebat. et igress̄
em cōsp̄u dei. ut accusaret p̄saru p̄ncipe atq̄
macedonū. ut in locū eorū regnū macedonū succē
det. Et reueā mira s̄c̄m̄eta dei. Laxato ei de cap
tate p̄lo indeorū. p̄saru regnū atq̄ macedonū int̄
fecto dario. s̄b̄uertit alexander rex macedonū.
et p̄ncip̄s grecorū v̄iat p̄ncipe p̄saru. **Q**uip̄m̄
ānuūabo t̄ q̄d̄ xp̄ssū ē in septima v̄iebat. **H**ic
 ordo ē laonis. Adhuc res ī dubio ē. te ei p̄ante
dum et me offente ordes tuas stat̄e regione p̄
top̄s p̄saru. et nō vlt̄ p̄lm̄ de captitate laxari.
Ego aut̄ q̄ v̄iat p̄ncip̄s grecorū. et interī puḡt̄
cōt̄ p̄ncipe p̄saru. habes mychael̄ ī adiutorio.
donec illi int̄ se dimicat̄. referat̄ que d̄s ī fu
tura p̄dixit. et t̄ narra da p̄cepit. Nulli q̄ ori

at scrupulus que pro pncipe macedonu. pnc
 ape grecor dicit. hoc e eleanon. alexand et
 rex macedonu pnu subusa greca et sbiecta
 ptati sue i pfas arma corripuit. **Et nemo est**
adiutor meus in oibz hys n michael pnceps vr.

Ego ei su anglus ille qui offero deo ordes tua.
 et nullus e alius q adiutor sit meus rogando
 p vobis deu. n michael archangely. cui credit e
 plus iudeor. Et intm hoc qe ego x pnceps
 grecor coi labore adusu pncipe pfaru dimica
 m. Kenoluēde se vetes hystorie et osiderandū.
 ne forte illud tepus sigficet. qn psc a greas su
 perati st. et iuxta editionē usq ad finē
 libri vna putet visio. q ano tao qri regis appa
 ruit danieli. Porro iux hebraica veritate sepa
 ta sut q sequit. et septa ordine ppostero. de au
 causis sup dixim. No em sub cxi ano tao. s
 sub darij pmo qui subitat balthasar narrat
 ista que septa sut. **Capitulum vndecimum.**

Ego inqt daniel ab ano pmo darij
 medi. stabā ut confortaret et roboa
 ret. **E**go inqt daniel ab ano pmo
 regis darij qui subitat chaldeos. et me de ma
 nu umicoz qm in se fuit libānt ob custodi
 āmeā. etiā lacū leonu suo signās anulo. ne
 me adūsarij inficent. stabā ante cōspectum
 dei. et rogabā ei clementiā p eo qui me dili

gebat ut cōfortaret. ul' ipē ul' regnū eius rō
 boraret. Cūq; in orōne p̄sistere hē dñō cōdē
 te cognouit. Cōsuetudis ē autē p̄phaz repente
 p̄sonas intrōdūcē sū vlla p̄faciōe ūborū. ut est
 illud ī ps̄ t̄resio p̄mo. Cū enī rogasset dñm p̄
 p̄pheta. ⁊ dixit. tu es refugium meū a t̄bulatiōe
 que arctā dedit me. exultatiō mea erue me a t̄m
 dantib; repente p̄sona dei intrōducit cōdentis.
Intellēm tibi dabo et īstruā te. ī via q̄ ḡd̄reis fir
 mabo sup te sup t̄ oculos meos. Et nūc narrāte
 p̄phā ab āno p̄mo darij medi stabā ⁊ de p̄tabar.
 ut cōfortaret et roboraret eius īperū. deus re
 pente īndit. **E**t nūc ditatē ānūciabo tibi. **I**
Est op̄ sensus. **Q**uia vis nosse de p̄sarū regib;
 qd̄ futurū sit. audi ordīnē rerū. et ausculta qd̄
 queris. **E**t ecce adhuc tres reges stabūt ī p̄side
 et q̄rtus ditabit op̄ib; nimis sup oēs. et cū in
 ualuit dicitis suis. cōatabit oēs adūsū regnū
 grecā. **Q**uāor reges post cyrū dicit ī p̄side
 s̄recturos. cāby se filiū cyri. et cymeriden mag.
 qui p̄antap̄tē filiū cambysē ducit brozē. **Q**
 cū a septē magis fuisse ocaus. et ī loco ei' da
 rius suscepisse īperū. eadē p̄antap̄tes nup
 sit dario. et ex eo xersēn filiū genuit. **Q** potētis
 sum rex ⁊ ditissim'. adūsū grecā īnūabile dux
 ciatū. et ea gessit q̄ grecorū narrant hystorie.
Suācēdit ei athenas sub p̄ncipe callia. bellūq;

n.

eo tpe gestu est in themopol. et apud salaminaz
 nauale itame qn soffocles et erupides clari
 habebant et themistocles in pfas fugies hau
 sto tauri sanguie peryt. Frustra igr. quida da
 nu regē quartū q ab alexandro supatus ē sūp
 sit quino qrtus s qrtus decim post qru pfa
 tu rex fuit. que septio unpy sui ano et supavit
 eto cadet alexander. Et non du q qtuoz post
 uru regibz pfaru enuatis. noue ptericit et
 trisuit ad alexandru. No eni aure fuit spū
 pphali. hystorie ordine sequi. s p clara queqz
 pstringe **S**urget vo rex fortis et dnabit
 ptate mka. et faciet qd placuit ei. et cu steterit
 coteret regnu eius. **I**psitue de magno a
 lexandro regē macedonu loquit q philippi fi
 lius fuit. Hic e illius traabus q supatis vir
 ta greca thebis q subis trisunt in asiam.
 et fugatis dary duabz. vrbz sardis cepit.
 Postea q captā india et vrbz alex adia rōdi
 ta. ai trigita et duos etatis hāt anos. et du
 odecimū anū iperū in babylone veneno pe
 rūt. **E**t diuidet i qtuoz ventos cali. et nō
 in posteros eius. neqz scdm potentia illius
 q dnatus ē. **P**ost alexandru in qtuoz vctos
 cali. oriente videt et occidentē. meridie et
 septentrionē regnū illiq diuisū ē. In egypto
 eni pm regnit ptholomeus. lagi fili q. **183**

ad meridie. In macedonia philippus qui et
 ardens si alexandri. id est ad oriente. Cuius
 et babilonis et superiorum locorum seculatus qui in
 canoz. id est ad oriente. Asia et pontice ceteraque
 in parte plaga punicarum antagonis. id est ad sep-
 tetrione. Hoc secundum totius orbis plagas dicitur
 in. Ceterum qui in iudea est. ad aqilonem syria. et ad
 meridie egyptu habet. Quod autem aut. si non in poste-
 ros est. hoc significat quod liberos non habuit. si regnum
 ipsum in alienos laceratum sit. excepto fratre phi-
 lippo qui macedonas tenuit. Neque secundum potentiam
 illi quadamatus est. Divisum enim in quatuor partes reg-
 num imbecilli fuit. dum ad usum se dividit. et ite-
 rum furore barbarum. Lacerabitur enim regnum eius
etiam in externos exceptis hijs. Propter regna quatuor
 or macedonie. asia. syrie. egypti. etiam in alios ob-
 scarios et minores reges. macedonum regnum la-
 ceratum est. Significat autem perditam et traxerunt et ly-
 simachum. Nam capadocia et armenia bithunia et
 herachia. bosphorumque et alie provincie de parte ma-
 cedonum recedentes divisos sibi reges constituerunt.
Et confortabitur rex austri. Ptolemaeu in di-
 catilagi filium qui primus regnavit in egypto. et vir
 prudentissimus fortissimus ac divitissimus fuit. et tante
 potentie. ut patrum reges egyptorum expulsus resti-
 tueret in regnum. Eptimumque optinuit ac fenice. et
 vito demetrio filio antagoni fuerat ablata res.

tunc et **S**arcinaq; obtinet. et multas insulas vrbesq;
 ac regiones de quib; no est hui' t'p'is scribere. **J**o-
 co aut cetera regna dimittes. macedonie videl;
 et asie. t'm de egypti & syrie narrat regib;. q' in
 medio iudea posita nunc ab illis. nunc ab istis i-
 g'ib; tenebat. **E**t scripture sc'e p'positu' e. no' extra
 na absq; iudeis historia texere. sic a que isrl'
 p'lo copulata e. **E**t de p'ncipib; eius p'ualeb;
 sup' eu. et d'nabit ditione. **M**ulta ei d'natio est
Ipe est ptholomeus philadelphus sc'ds rex
 egypti filius ptholomei superioris. sub quo sep-
 tuaginta ite'ptes alexandrie septuaginta sc'am i g'
 tu' dicit' utisse simone. **Q**ui et eleazar o potifi-
 ci milia iherosolyma. et in t'plo donaria vasa mis-
 misit. **C**ui' bibliotheca p'fuit demetrius pha-
 lere' ide' apud grecos orator p'f. tateq; potencie
 fuisse narrat. ut ptholomeu' p'iem d'icet. **N**ar-
 rant eni' historie habuisse eu' p'editu' ducena mi-
 lia. equitu' viginti milia. t'ruu' vo' duo milia. e-
 lephantos q's p'm' adduxit ex ethiopia q'drin-
 getos. naues longas. q's liburnas vocat. mille
 quingentas. alias ad abaria militu' deportanda
 mille. auriq; et argenti pond' grande. ita ut de
 egypto p' singulos annos quatuordecim milia arge-
 ti et octingenta talenta auri acciperet. & frumeti ar-
 tabas q' m'esura tres modios et triap'te modij
 habet. quingies et decies centena milia. **E**t p'

fine annorum federabunt. **S**icut ut theodorus in-
 terpretatus est. Et post annos illi commiserunt. **F**ilioque
 regis austru venit ad regem aqilonis facere amicitia.
 et non obtinebit fortitudinem beathy non stabit
 semine eius. Et tradet ipsa et quae adduxerunt ea iuue-
 nes eius. et qui confortabat ea in temporibus. **P**rimus
 syrie regnavit ut dixi seleucus cognomineo ny-
 ranor. sedus anthiochus qui appellatus est so-
 thectaus et ipse anthiochus. qui appellatur e theos.
 id est deus. **I**ste ad usum ptholomeum philadelphum.
 qui sedus impabat egypto gessit bellam in phoenicia.
 et totius babylonis atque orientis viribus dimi-
 cavit. **V**olens itaque ptholomeum philadelphum
 post multos annos molestum finire ita enim filia sua
 beronice anthiocho uxorem dedit. **Q**ui de uxore
 uxore nomine laodice. habebat duos filios. seleu-
 cum qui cognominatur e callinitus et alterum anthio-
 chum. **D**eduxitque ea usque pelusium. et infusa au-
 ri et argenti multa dotis nomine dedit. unum pherno-
 phorus dotalis e appellatur. **A**nthiochus autem
 beronice. consorte regni habere se dicit. et laodice
 in concubine locum. **P**ost non multum tempus amore superat.
 laodice cum liberis suis idcirco in regiam. **Q**uae
 metues ab igni viri animi. ne beronice idcirco.
 virum post multos veneno interfecit. **B**eronice autem
 cum filio qui ex anthiocho natus erat. ut adionem et
 geneo anthiochie principibus occidendum tradidit.

filiūq̄ suū maiore seleucū calliniū i p̄s locū
 regē cōstituit. Et hoc ē qd̄ nūc d̄. p̄ mltos ā
 nos ptholomei philadelphus et anthiochus
 theos faciet amicitias. et filia regis austrū idz
 ptholomei. veiet ad regē aq̄lonis idz ad anthi
 othū. ut int̄ p̄em et virū iūgat amicitias. **¶**
 Et nō potuit obtinē inq̄b. nec semen ei stare in
 regno syrie. si ip̄a beronice et q̄ eā adduxerant
 int̄ficiēt. Rex q̄ anthiochus q̄ cōfortabat eā.
 hoc ē p̄ quē potat p̄ualē. veneno uxoris occis
 ē. **¶** Et stabit de germine radiā ei p̄latō. et
 veiet cū exatu magno. et igrediet p̄nūā re
 gis aq̄lonis. et abutet eis et obtinebit isup
 deos eoz et sculptilia. **¶** Dasa q̄ p̄iosa argenti
 et auri captiva ducet i etēriū. Ip̄e p̄ualeb̄
 ad usū regē aq̄lonis. et int̄bit i regnū rex au
 stri. et veiet ad terrā suā. **¶** Dasa beronice
 et mortuo ptholomeo philadelpho p̄re ei
 i egipto. si eius et ip̄e ptholomeus cognome
 to euergetes t̄ius successit i regnū. De pla
 tatiōs et de germine radias ei. eo q̄ eēt ger
 man. veiet cū magno exatu. et igress⁹ ē p̄
 nūā regis aq̄lonis. idz seleucū cognomēto
 callitini. qui cū m̄re laodice reḡbat i syria.
 et abusus ē eis et obtinuit. in tm̄. ut syriā
 capet. et aliaā superioresq̄ p̄tes t̄is eufrā
 ten. et ip̄e modū vniūsaā asyā. Cūq̄ audiss̄

alij
 regiptu.

In egypto seditione moueri. diripiēs regnū
 seleuci. q̄draginta milia talentozū argenti tulit
 et vasa p̄iosa simulachra q̄ deozū duo mili
 a q̄ngenta. In quibz erant et illa q̄ cambyses
 capta in egypto in p̄sas apportauēat. Dem
 q̄ gens egyptiozū p̄dolatrie dedita. q̄ post
 multos ānos deozū eozū simulachra retule
 rat eūgetez eū appellauit. Et syria q̄de ipe
 obtinuit. alicia aut̄ amico suo anthiocho
 gubnanda tradidit. et zantippo alci dūa
 p̄uicias t̄ns eufraten. **F**ily aut̄ eū puocati
 et cōgregabūt multitudine exercitū plimozū.
 et ueniens p̄perans et mudans reuert̄. et cō
 nitabit et congrediet̄ cū robore eius. et exalta
 bit̄ cor eius. **P**ost fugā et morte seleuci calli
 niti. duo filij eius seleuci cognomēto herapno
 et anthiochus q̄ appellatus ē magnus. puocati
 tes seipos spe victorie. et in uolone p̄aretis.
 exercitū cōgregato ad iusū p̄tholomeū philopa
 torē arma corripuit. **L**ūq̄ seleucus si maior
 tuo ano ipeȳ ocaus ēet in frigia per doliū
 nycanoris et apaturū exercitus. q̄ in syria ēet
 cōfluxit ad anthiochū fr̄em eius cognomēto
 magnū de babilone uocant ad regnū. Et p̄pte
 reanūt̄ infert. q̄ duo quidē filij puocati sint
 et cōgregauerūt multitudine et exercitū plimū.
 s̄ dūq̄ anthiochus magnus uenit de babilone

in syriā. que eo tpe tribat̃ a ptholomeo philo-
 patore filio eugētis. q̃ q̃tus reg̃bat̃ i egypto.
 Cū pug̃sset ad iuduceb eius. p̃mo a p̃ditioe
 theodoti obtinuis̃ syriā. que p̃ successione iā
 a regibz egypti tenebat̃. i tanta venit auda-
 ciā. cōtepta luxuria philopatoris et magic̃
 artibz quibz i seruire dicebat̃. ut vlt̃ egypto
 bellū conaret̃ i ferre. **E**t puocat̃ rex austri
 egrediet̃ et pug̃bit ad iuduceb regē aq̃lonis. et p̃-
 pabit̃ multitudinē nimīā. **E**t dabit̃ multitudine
 in manibz eius. et capiet̃ multitudinē. et exaltabit̃
 cor eius. et deiciet̃ milia milia. s̃no pualebit̃.

Ptholomeus ei cognometo philopator am-
 sa syria p̃ditioe theodoti congregauit plurimā
 multitudinē. egressus ē ad iuduceb anthiochum
 magnū. que nūc regē aq̃lonis vocat̃ iux̃ sitū
 egypti a iudee p̃uina. Idem vobis p̃ q̃lita-
 te regiois. alci ad austrū. alci ad aq̃lonē si-
 tus ē. Verbi gr̃a. Si de iudea ducam̃ egyptis
 ad aq̃lonē. syris ad austrū ē. In isto g̃ certa-
 nūc iux̃ oppidū raphie qd̃ i foribz egypti est.
 oem anthiochus amisit̃ exatu. et p̃ deserta
 fugiens. p̃neraptus ē. Cū g̃cessis̃ syriā ad
 extremū federe q̃bus dā cōditioibz pugna fi-
 nita ē. Et hoc ē qd̃ scriptura dicit. nūc dicit.
 deiciet̃ milia milia ptholomei philopator. sed
 nō pualebit̃. ad iuduceb ei s̃m̃ cape nō potuit.

Quod sequitur. **E**t conuertet rex aeglonis et p^{ab}.
 multitudine in his maiore q^u pub. et in fine t^{em}
 anoz deiet. p^{er} eas a^u exatu magna topib⁹
 minus. Et in trib⁹ illis multi cōsurgent aduersus
 regē austra. **A**nthiochū magnū significat q^u
 tōte p^{ar}ta philopatoris ptholomei ignauia eo
 q^ud deperit agathoclen p^{er} saltū fixūq^{ue} ei. et
 ipm agathoclen h^{ic} cōtubinū. quē postea dūce
 egypti cōstituit. incredibile de superiorib⁹ bab⁹
 lonis loas exatu cōgregauit. ptholomea philo
 patore. mortuo. aduersū filiū euis. quitūc eat q^u
 tuce anoz. et vocabat ptholomei ephiphane^s rup
 tofede moūt exerat. Tante at dissolutionis ac su
 p^{er}bie agathocles fuit. ut subdite pub egypti. p^{er}
 uicē rebellaret. ipaq^{ue} egyptus seduoib⁹ vexa
 ret. **P**hilippus q^{ue} rex macedonū et magn⁹ an
 thiochus pace fca. aduersū agathoclen et ptho
 lomeū ephiphane dimittat. sub hac cōditioe.
 ut prias citates regno suo singuli ablatis ptho
 lomeo iūgent. Et hoc ē. q^ud nūc dicit. multos cō
 surge aduersū regē austra. ptholomeū salz ephi
 phane q^u erat etate pueri. **F**ili⁹ q^{ue} puarua
 torū p^{er}li tui extollent. ut ipeant in sioez et
 corruet. **P**ugnabit⁹ cōtra se magno anthiocho
 et duabz ptholomei. i medio iudea posita in
 contra studia scindebat. alys anthiocho alys
 ptholomeo fauetib⁹. Deniq^{ue} omias sacerdos

assumptis in deoz pluribus fugit i egyptu. et a
 ptholomeo honorifice susceptus. accepit ea regi
 one que heliopolis vocabatur. et tō cedete rege te
 plu extitit i egypto. simile tēplo in deoz. qd p
 māsit usq ad iperū vespasiani. ductus qnq
 gita ānis. Ipā aut vrbs q vocabatur onie. di
 micatibz postea ad usū rōnos iudeis. ad solū
 vsq deleta ē. et neq vrbs neq tēpli restat
 tūm. Sub occasioe igr onie potestas i finita exa
 mina iudeoz ad egyptū cōfugerūt eo tpe. et
 gironozū multitudie repleta ē. Asserebat ei omias
 vsq vaticinū implē se bēntis. eic alta ē dñi i
 egypto. et tytilus dñi i terminis ei. Et hoc ē
 qd nūc dicit. filij p̄natorū ppli tui. qui lege
 dñi reliqūt. volentes i alio loco p̄terq̄ visū
 erant. deos victimas imolāe. extollent in supbi
 ā et visione. hoc ē p̄ceptū dei se implere iactabūt.
 Et corruēt. qz tēplū et vrbs p̄ ea destruent.
 Cūq anthiochus tenet iudeā. missus scopas a
 ptoli filius dux ptholomei. p̄ti ad usū anthio
 chū fortit̄ dimittant. cepitq̄ iudeā et optima
 tes ptholomei p̄cū sc̄i adducēs i egyptū ven
 sus ē. Et veniet rex a q̄lonis et cōportabit agge
 re. et coquet vrbes munitissias. Et brachia re
 gis austrino sustinebūt. Et cōsurgēt elā ei
 ad resistendū. et nō erit fortitudo. Et faciet
 veniens sup eū iux placatū suū. et nō erit q̄ stet

contē facie eius. Et stabit in tra iclita. et asuma
 bit i manu ei. **A**nthiochus ei volens recupa
 re iudea et syrie vrbes plimas. so pa dūce ptho
 lomei iux fontes iordanis. ubi nūc panias co
 dita ē. victo certamine fugant. et cū decē milibz
 armatorū ob sedet. clausū sidonē. Ob quē libe
 randū misit ptholomei. Duceb iclitos aeorū.
 et menockā et damoxenū. s. obsidiorz solue nō
 potuit. donec fame supatus scopas man⁹ de
 dit. et nudus cū socijs dimissus ē. **Q**uod ait. cō
 portabit aggerē illud significat. q. p. sidū scope
 Tarce iheos solimoz. anitenti bz iudeis mltō tpe
 oppugnauit et cepit. et alias vrbes que p. us a
 ptholomei p. abz tūbant. syrie aliae et hīe. eo
 tpe capte s. a frodrias et solee et sophiron. et
 mallus et amemorū et selemis. et corotēsū.
 et coritus et andriate et lumra et patera. et za
 nethus. et ad extmū ephesus. De qbz vniūsis
 et greca et rōna narat historia. **Q**uod q. iulit
 stabit i tra iclita et cōsumet. sine p. fiet i ma
 nu ei. terra iclita. septuagita intptati s. volū
 tatis. hor ē que cōplarebat deo. iudeā significat.
 et p. iē iherlm. i quā honoifice susceptz. eos q.
 p. au scope erant p. secutus ē. **P**ro tra iclita.
 qd intptat ē aquila. que nos i hoc loco secuti
 sumz. theodorico ipm hebraicū i ubū posuit sa
 bur. pro quo symachus vtit trā fortitudinibz.

Et ponet facie sua ut veniat ad tenendum v
 nis su regni eius et rita faciet cum eo. et filium fe
 miarum dabit ei ut auget illum. **H**oc est tholo
 meu. **S**ine illis id est regnum eius. Volens antithi
 othus non solum syria et alia et alias p⁷ h⁷ h⁷
 as que ptholomei fuerat p⁷u posside. f
 i egyptu qz regnum suu extendit. filia sua
 cleopatra p euiden rhodu. v. ano regni
 adole sceta despondit ptholomeo. et ita de
 tio ano tradidit. data ei dotis nomine si seles
 yria et iudea. filia aut femiaz p pleonas
 mo vocatus e. ut illud poetam sitore locu
 tus e. voce qz hys auribus hansi. **E**t no sta
 bit nec illi erit. et conuertet facie sua ad isa
 las. et rapiet multas. **E**t resse faciet p⁷u
 p⁷ obpbry sui. et obpbry eius conuertet i eu.
Et conuertet facie suam ad iheru ixe sue. et
 ipinget et corruet. et no iueiet. **N**ecqz eni
 optine potest egyptu. qz ptholomeus ephipha
 nes et duces illi sentientes doli. seruiti lege
 rit. **E**t cleopatra magis viri ptes qz pareus
 fauit. **V**n vertit se ad asia. et nauah itamie
 adu su plimas isulas dimittas cepit rodum et
 sautu et colophonu et photea et alias multas
 isulas. **S**z occurrit ei sapio nasuta cu fr⁷ suo pub
 lio sapione affricano qui hant balu mceat. **C**u
 eni consul nasuta fr⁷ affricani audiuois eeti inge

ny. et cont. regē potentissim. senatus ei no flet bel
 lu. ac de. spontanea legatione obtulit affrican⁹
 pro fr̄is iniuria. **V**ictus g. anthioch⁹. intim regre
 iussus ē. et inde fugit ī palamiā et susā. et ad
 vltias regni sui penetrauit vrbes. Cūq; ad iussus
 elimeos pugnet. cū oī deletus ē exatu. **E**t h^o ē
 qd nūc scriptura dicit. qm̄ltas īfulas cepit. & vi
 cente iōno regnū asyē p̄didit. et obp̄bēū eū
 cōuersū sibi caput eius. et ad extimū de asyā fugi
 ens reuissus sit ad iperū tre sue. et ip̄geit atq;
 corruēit. et locus illius nō sit iuent⁹. **E**t stabit
 ī loco ip̄us vilissim⁹ et idign⁹ de core regio. & ī
 paucis dieb; cōteret. neq; ī furde nec ī prelio.
Seleucū dicit cognomēto philopatore filiu
 magni anthiochi. qui idignū nil sp̄re et p̄ris
 gessit ip̄eno. et absq; vllis p̄lys īglorūis perit
 Porro porphyrus hūc nō vlt ē seleucū s̄ p̄tho
 lomeū ephyp̄hanē qui seleuco sic molit⁹ ī s̄di
 as. et ad iussu eū exatū p̄pauit. et idarco veneno
 sit īterfūis a diab; suis. **E**d cū vnus ab illo q
 rēt tanta res moliens ubi habet pecuniā. r̄ndit
 amicas sibi ēē diabas. **E**d cū diuulgatū eēt ī po
 pulos. timuerūt duces ne auferret eoz substanti
 as. et idico malefias artib; eū occiderūt. **E**d
 qm̄o p̄t ī loco magni anthiochi. stāe p̄tholome
 qui hoc oīno nō feat. maxie cū septuaginta m̄p
 tati sint. et stabit de radice eius plantatō. id ē de

germe eius ⁊ semine papiēs dignitate iperij.
 et i paucis dieb; cōteret ab s; ira et prelio.
 Hebrei vilissi. et idignū de tore regio. tri
 phonō itelligi volūt. qui tutor pueri arapu
 it tyrāide. **Et stabit i loco eius Despcus.**
 et nō tribuet ei honor regius. et viciet ilam et
 obtinebit regnū i frauduletia. **Hucusq; hys**
 torie ordo sequitur. et int porphurū ac nob nul
 la cōtentio ē. Cetera q sequūt usq; ad finem
 volūis. ille nō ptatus ē sub psona anthiochi q
 cognōtatus ē ephiphaneb frē seleuci filio an
 thiochi magni. q p seleucū vndeā ānis regna
 uit i syria. obtinuitq; iudeā. sub q legis dei p
 secutio et machabeoz bella narrat. Nū autē
 hec oia de antixpo pphari arbitrāt. qui vltio
 tpe futur' ē. Cūq; eis videat opponi. qre tan
 tos i medio reliquit pmo pphicis. a seleuco vs
 q; ad osūmationē mūdi. vñ det. qd et in priori
 hystoria ubi de regib; p fias dicebat. qtuor re
 ges tantū p' qvū p sacū posuit. ⁊ mlas i me
 dio in silis ipente venit ad alexandru regē
 macedonū. et hant ee septuē scē osuetudinē
 nō vniūsa narrāe. s; ea q maiora videt expo
 nē. Cūq; infra q postea latū et expositiū s; p
 pū volūt ee antixpi. et que i illo ex pte pres
 sent. i antixpo ex toto ee cōplenda. et hūnt
 ee more septuē scē. ut futoz vitate pmittat

¶ Sum' superent anthiochi psona.

i typis. iux illud qd de dno saluatore i sc̄p̄ ḡs̄o.
 p̄mo psalmo d̄r. q̄ p̄notat in salomone. t̄oia
 que i eo d̄cūt. salomoni nō vident̄ t̄ouēre.
 Neq̄ enī p̄m̄sūt ille cū sole et an̄ luna ḡna
 aōis ḡniationū. neq̄ d̄natus ē a mari vsq̄
 ad mare. et a flūme vsq̄ ad t̄ios orbis terre.
 Nec oēs gentes ei f̄uerūt. nec an̄ sole p̄m̄a
 sit nōmē ei. nec b̄n̄ d̄c̄e sūt in p̄o oīs tribz
 tre. neq̄ oēs gentes maḡficauerūt eū. Et
 p̄te aut̄ et q̄s in vmbra et ymagie vitatis
 in salomone p̄missa sūt. ut i dno saluatore
 p̄fectius iplerent̄. Sicut igit̄ saluator habet
 salomonē et ceteros sc̄os in typū aduēt̄ sui.
 sic et antip̄us pessimū regē anthiochi. qui
 sc̄os p̄secut̄ ē. t̄eplūq̄ diolauit. r̄c̄e typū suū
 habuisse credendus est. Sequimur igit̄. expositi
 oīs ordīne. ut iux̄ d̄c̄a q̄ expositioes qd adūsa
 r̄is. qd n̄ris videat̄. Breuit̄ an̄otem̄. Stabat
 inq̄nt̄ i loco selem̄a f̄i eius anthiochi. eph̄ipha
 nes. cui p̄m̄ū ab h̄is qui i syria p̄tholomeo faue
 bāt. nō dabat̄ honor regis. s̄ postea silatioe de
 mēcie obtinuit̄ regnū syrie. et brachia pugnāt̄
 p̄tholomei. t̄ vniusa vastatis expugnata. s̄ a
 facie anthiochi. atq̄ cōtrita. Brachia aut̄ forti
 tudine vocat̄. Unde t̄ man̄ appellat̄. c̄itatus
 mltitudo. Et nō solu aut̄ p̄tholomeū d̄c̄at̄ in
 fraudulētia. s̄ d̄c̄e q̄ federis hoc ē iudā ma

thabem sup aut dolis. Duce qd dicit h^o est. cu
 ipse obtulit p^o pace ptholomeo. et fuisse dicit fe
 deis. p^o ea ei set molitus ifidias ptholomeu
 aut hic no ephiphane significat. q^o qntus reguit
 i egypto. s^o ptholomeu philometore filiu deo
 patre sororis athiochi. cui^o hic amutulu erat.
 Et cu p^o morte deopatre eulasus eunuchus
 nutritus philometoris. et leneus egyptu ve
 geret. syriaq^o ipetent. qua anthiochus frau
 de occupauerat. ortu e int amutulu et puez
 ptholomeu plu. Cuq^o iter pelusiu et monte
 cassiu plu comisissent. victi sut duces ptholo
 mei. Porro anthiochus puero auctas simulans
 ascendit memphis. et ibi ex more regnu egyptiac
 apies. pueri reb^o pvide se dices amodico p^olo
 oem egyptu sbingavit. et habundates atq^o v^o
 rimas igressus e citates. factq^o q^o no fecit p^o a^o
 neq^o p^oes p^ois illi. Nulla ei regu syrie. itava
 tant egyptu. et om^o eoz dissipavit ditias. Et
 ta callidus fuit. ut prudetes cogitantes eoz. q^o
 duces puei erat sua fraude subteret. Nec por
 phius sequis sanctoru simone liam ofissio. p^o fe
 mitge. que nos breui copendio dixim. Nu aut
 et malis int^otant et rectius. q^o i fine mudi. hec
 sit factur^o ian^o xpus. q^o co surge hab^o de medica
 gente. id^o de p^olo. et tabulis eit atq^o de spais.
 ut ei no detur honor regus. et p^o insidias i fran

dulentia p̄ncipatu. Et brachia pugnat̄ ro-
 mani expugnet̄ ab eo et coteret̄. Et h̄ faciet.
 q̄ simulabit se eē ducē fedelis. hoc elegis et
 te stameti dei. **¶** Et ingrediet̄ verbes ditissimas.
 Et faciet que nō fecit p̄ eus & p̄es patru illi.
¶ Nullus ei in deoru absq̄ antixpo ī toto uq̄
 orbe reguit. **¶** Et cont̄ firmillias cogitatioēs
 inibit q̄ silu. facietq̄ uniusa vsq̄ ad tep̄. **¶** Do-
 nec eū dei volūtas ista facē p̄miserit. **¶** Et cōa-
 tabit fortitudo ei et cor ei adūsus regē au-
 stri exatū magno. Et rex austri puocabit ad
 bellū mltis auxilijs et fortibz nimis. et nō sta-
 but̄ q̄ inibit adūsū eū cōsilia. et comedet̄
 pane ai eo coterent̄ illū. exatusq̄ ei oppmet̄.
 et cadet̄ ī facti ei plurimi. **¶** Hec porphirius
 int̄pretat̄ de anthiocho isto. q̄ adūsus ptholo-
 meū sororis sue filiu p̄fectus ē cū exatū mag-
 no. Et rex austri. idz duces ptholomei puoca-
 bunt̄ ad bellū mltis auxilijs et fortibz nimis.
 et nō potant resistē anthiochi cōsilijs fraudulē-
 tis. q̄ simulavit̄ pacē cū sororis filio. et comedit̄
 cū eo pane. et p̄ ea occupavit̄ egyptū. **¶** Nostri
 aut̄ scdm̄ porē sensū oīa int̄pretant̄ de antixpo
 q̄ nascatur̄ de pplo in deoz et de babylone ve-
 tur̄. p̄mū supatur̄ ē regē egypti. q̄ vnus est
 de tribz cornibz. de q̄bus an̄ iā dixim̄. **¶** Quoz
 q̄ p̄p̄o regū cor erit ut male faciant. et ad mēsa

bñā mē dātū loquēt. Et nō p̄ficiēt. q̄ adhuc fi-
nīs i aliud tēpus. et rēntet̄ in terrā suā cū opibꝫ
mltīs. ¶ Nulli dubiū q̄ anthiochus cū ptholo-
 meo patē fecerit. et ierit cū eo cōmuniū. et dolos
 machinatus sit. et nichil p̄fecerit. q̄ regnū eiꝫ
 nō potuit optine. s̄ a militibꝫ ptholomei eiectꝫ
 sit. Vm̄ ex eo q̄ s̄ptura nūc dicit duos fuisse re-
 ges. quoz̄ cor fuit fraudulentū. ut sibi mutuo r-
 mala faciāt. Duces regis puuli p̄ eo cōtra athi-
 ochū moliti intelligūt insidias. Hoc scdm̄ histo-
 riā demonstrari nō p̄t. Ptholomeus enī puus
 etate. et deceptus fraude anthiochi. illū malū
 cogitāe qd̄ potuit. Vñ volūt nūc hęc oīa r̄ferri
 ad antiq̄m̄ et ad regē egypti. quē p̄mū supra
 turus ē. Et cor ei adūsū testā. s̄m̄ facit r̄rēt ad ierā
suā. Statim t̄p̄e r̄rēt. et v̄rēt ad austerū. et nō cit-
pori sumike nouissī. Et v̄rēt trices et rōm
 sup̄ eū et p̄tiet. ¶ Dicit ut alius int̄p̄tatus ē.
 et cōm̄abit. Et greca et rōna narrat hystoia.
 postq̄ reūsus ē anthiochus. expulsi ē ab egypti-
 cis. et v̄rēt eū in iudeā. hoc ē adūsū testame-
 tū sc̄m̄. et spoliaste tēplū et auri tulisse q̄ plu-
 rimū. posito q̄ i arce p̄sidio macedonū. reūsū
 ierā suā. Et p̄ biennū rursū cōt̄ ptholome-
 u r̄ctū q̄ ḡgasse et v̄rēt ad austerū. Cūq̄ duo
 fr̄es ptholomei deopatre filij quoz̄ annūcū q̄at
 obsident alexādrīe legatos v̄rēt rōnos. q̄m̄

vnus marcus popilius lenax. cū eū stantē
 inuenisset in litore. et senatus cōsultū de disset.
 quo iubebat ab aīas recede p̄li rōni. et suo i
 perio eē cōtenti. et ille in s̄ioez ad aīcoz q̄ silū
 distulisset. orbe d̄r fecisse ī harenis baculo que
 t̄ibat manu. et arcū s̄p̄ sisse regē atq; dixisse.
 Senatus et p̄plus rōn̄ p̄cipuit. ut ī isto loco
 in deas. qd̄ cōsili geras. Quibz d̄as ille p̄trūq;
 ait. Si hoc placet senatui et p̄plo rōno. recede
 dū est. Atq; ita timēs mouit ex̄ntū. Pausus
 aut eē d̄r. nō quo iter eēt. s̄ q̄ oēm arrogane
 p̄didit magnitudinē. De antixpo nlls ābi
 git. qn̄ pugturus sit ad ūsū testamētū san. et
 p̄mū cont̄ regē egypti d̄mīcās. rōnoz p̄ eis
 auxilio t̄reatur. Hec aut̄ sub āthiotho ephi
 phane s̄b̄ ymagie p̄cesserūt. ut rex sceleca
 tissi. q̄ p̄secutus ē p̄lm̄ dei p̄figēt antixpm̄.
 qui xp̄i p̄lm̄ p̄secutus ē. Dn̄ mlti h̄roz p̄u
 tat̄ ob seuitie et turpitudis magnitudinē do
 mīcū neronē antixpm̄ fore. **Et inuertet̄**
id̄igbit̄ cont̄ testamētū s̄cīary. Et faciet
ar̄eūtet̄ et cogitab̄. de h̄is q̄ deliquit testa
mētū s̄cīary. Hec plen̄ ī machabeoz ḡ
 tis legim̄. q̄ postq; de egypto eū repulere
 rōni. id̄ignās uenit cont̄ testamētū s̄cīary.
 et ab h̄is iuitat̄ sit qui deliquit lege dei.
 et se misuerūt cerimonijs ethnicoz. Qd̄ ple

nus complendum sub antixpo qui idigbit tot
 testametu dei. et cogitabit ad usus illos quos
 vult dei lege relique. **¶** In significatus in ep
 tate aquila. et cogitabit ut deserat partu
 snarij **¶** Et brachia ex ea stabunt et polluet
 snariu fortitudis. Et auferet iuge sacrificiu.
 et dabit abhoratioes i desolatione. **¶** Pro
 brachis alius in ep tatus o seina. ut signi
 caet stupe atq; p genio. Volut aut eos signi
 cari qui sub anthiocho missi sut p 9 bienniu
 qm tēplu spoliarent. et tributa exigent a iu
 deis. et auferret cultu dei. et in tēplo iherlm io
 nis olympi simulachru. et anthiochi statu
 as ponent. q s nūc abhoratioes desolationis
 vocat. qn ablatu est holocaustu et iuge sacri
 ficu. **¶** Que vnusa i tēplo antixpi nri pcessisse
 cōtendūt. q sessur e in tēplo dei. et se faciens
 ut deū. Iudei aut hoc nec de anthiocho ephi
 phane nec de antixpo. s de rōnis itelligi vo
 lūt. de quibz sup dictū est. et veniens p hābit.
¶ Post multa inqt tpa de ipis rōnis q ptholomeo
 venerūt in auxiliu et anthiocho cōminati st.
 cōsurgēt rex vespasianus. surgēt brachia ei
 et seia tytus filius cū exatu. et polluet scū a
 riu. auferetq; iuge sacrificiu. et tēplu tradent
 etne solitudini. **¶** Sic qppe et cethim qd nos tri
 ves et rōnos in ep tati sumus. hebrei ytalos in

telligi voluit atq; rōnos **E**t impiū i testamēto
 simulabit. fraudulenti ppls aut sciens deū suū
 obtinebit et faciet. **E**t hec i machabeis legi.
 q; q̄dam simulauerūt se legis dei eē custodes. et
 p̄ ea cū gentibz partū fecerūt. alij vō p̄māserūt
 i religioē diuina. **Q**uō et in antixpi t̄pibz futim ar
 bitroz. qm̄ refrige sret caritas mltroz. de qb; dñs
 dicit euāgelio. Putas filius hoīs uerens. iuciet
 fide sup̄ terrā. **E**t docti in p̄lo docebūt plu
 mos. et ruent i gladio. et i flūia. et i captiuitate
 et i rapinā dier. **Q**uāta uiderab anthiocho
 passi sūt. machabeoz libri referūt. et triūphi
 eoz testimoio sūt. quip custodia legis dei. flā
 mas et gladios et furtures ac rapinas vltiās
 sustinuerūt. **Q**ue uetura sub antixpo nemo
 quis dubitet. mltis resistantibz potēte ei. et
 in diuisa fugietibz. **Q**ue hebrei i vltiā eūsiōe
 tēplique sub respasiano et tyto accidit int̄
 ptant fuisse de p̄lo pluriōs q; facerūt deū suū.
 et pro custodia legis ei int̄fa sūt. **C**ūq; coe
 erit subleuabūt auxilio p̄uulo. et applicabūt
 eis plurimi fraudulenti. **E**t de eruditis ruet
 ut cōflent et eligatur et dealbētur. usq; ad
 tēpus p̄finitū. q; adhuc aliud tēpus erit. **¶**
Quū auxiliū mathathia significari arbitrat por
 pharius de uico modin. q; ad usū dices anthio
 chi i bellauit. et cultū dei veri suāe conat̄ s.

Pūū in q̄t̄ consiliū vocat. q̄ moētus ē mathathi
 as et postea iudas fili⁹ eius q̄ vocabat̄ machabe
 us pugnās cecidit. et ceteri fr̄es ei⁹ ad iudisarioſū
 fraude decepti sūt. **Lege machabeoz libros. H.**
 oīa id̄to facta sūt. ut plent̄ et eligant̄ s̄a. ⁊ deal
 bent̄ usq̄ ad tēpus p̄finitū quo eāt delata vic
 toria. **S**ub antiocho pūū auxiliū nr̄i intelligi vo
 lūt. q̄ cōgregati s̄a resistant ei. et vrent̄ auxilio
 puulo. et postea de euidias corruet̄ plimi. **E**t
 hoc fiet ut q̄si i fornare cōflent̄. et eligant̄ et de
 albent̄. donec veniat tēpus p̄finitū. **Q**uia vero
 victoria i aduētū xp̄i erit. **H**ebrei q̄dē her de se
 nero et antiochino p̄ncib⁹ intelligūt. q̄ iudeos
 plimū dilexerūt. **A**lyo de iuliano impatore.
 q̄ q̄i oppressi fuerūt a gallo cesare. et in captiuit̄
 agustis mlt̄a p̄essi. ille cōsurgat iudeos se ama
 re simulās. et in tēplo eoz imolaturū se eē pro
 mittēs. in q̄ puā spem habebūt auxili. et applica
 bunt̄ illis gentiliū plimi. nō in vitate s̄ i mē da
 cio. **P** d̄ dolorū em̄ cultu eis simulabunt̄ cūctias.
Et her faciet. ut qui p̄bati s̄t. manifesti fiat. **T**e
 pus em̄ v̄ salutis eoz et auxili futū eē xp̄m.
 quē falso sperat̄ eē v̄tū. cū sint icepturi an
 t̄ipm. **E**t faciet iux voluntatē suā rex. et ele
 uabit̄ et magnificabit̄ ad iudis oem̄ deū. et ad iudis
 deū deoz loq̄tur magnificā. et diriget. donec cōple
 at̄ uatū dia. **P**etrata ē q̄ppe diffinitio. **S**us

Tunc quod dicit deus. et aduersus deum.
 ut alius iniquitatis cum ipso cui erit consumatio.
 Ab hoc loco hebrei dicta putant de antixpo. quia
 uiliani primum auxilium surrectur. sic rex qui faciat
 voluntate sua. et eleuetur contra deum deorum. loquitur
 magnifica. ut aut sedeat in templo dei et seipsum fa-
 ciat deum. et dicat voluntas eius donet compleatur
 ira dei. quia in ipso erit consumatio. Ad quod et nos
 de antixpo intelligimus. Porphyrius ait et ceteri qui
 sequuntur eum. et de anthiocho ephiphane dicit ac-
 biturant. quod erectus sit contra cultum dei. et in tanta
 superbia uenit. et in templo dei iherosolymis simul-
 lachis suis poni iusserit. Ad quod sequitur. Et dicitur
 donet compleatur ira. quia in ipso erit consumatio. sic
 intelligitur tanta diuinitas eum posse donet irascatur ei deus.
 et ipsum interficiat. Dicitur de philibus et doro-
 rus qui bibliothecarius scribat historias. narrat eum
 non solum contra deum fecisse iudee. sed anaine facibus
 accensum. etiam in templum dyane in elima. de quo e-
 rat dicitur. spoliare conatum. oppressumque a custo-
 dibus templi et vicinis arcubugibus. et quibusdam fanta-
 sibus. atque terroribus versum in amentiam ad postremum
 morbo iterisse. Et hoc ei accidisse commemorant.
 quod templum dyane violare conatus esset. Dicitur
 dicitur etiam si accidit ei. deo accidisse. quia in scolis
 dei militiam exuerat audelitate. et pollucit tem-
 plum eius. Non enim pro eo quod conatus est facere. et acta
 penitentia implere desinit. sed pro eo quod fecit. punitur.

ee credendus est. **¶** Et deū patrū suoz nō ipu-
 tabit, et erit ī concupiscētijs feiarū: nec quē q̄ deoz
 curabit, q̄ adū suū vniūsa cōsurget. Deū aut mā-
 osim ī loco suo vneabit, et deū quē ignorauert
 pres ei colet auro ⁊ argento lapide q̄ p̄ioso. re-
 busq̄ p̄iosis. et faciet ut muniat maozim tu-
 des alieno q̄ cognouit, et multiplicabit glām ⁊
 dabit ei potestate ī mlis, et trā diuidet ei g-
 tuito. **¶** Id eo qd nos int̄ptati sum⁹, et eit ī concu-
 piscētijs mulierū: septuaginta t̄stulerūt ⁊ concu-
 piscētijs mulierū nō sbiacebit. Kuisū p̄ deo ma-
 osim qd habet in hebraico. aquila t̄stulet deū
 fortitudinū. sep̄gita. deū fortissi⁹. **¶** Clavo ī heb-
 ico p̄ eo ubi nos dicim⁹, et eit ī concupiscētijs feia-
 rū ā bigue positū ē. dicente aquila. q̄ v̄bū ex-
 p̄ssit ex v̄bo. epitheton pateron. antu v̄funsi p̄
 epithimian gmeton heepipanto thean v̄funsi.
 id ē et sup deū patrū suoz nō itelliget, et sup q̄
 cupiscētiā feiarū et sup oēm deū nō itelliget.
¶ Quibz v̄bis itelligit, et habē eū concupiscētiā fe-
 niarū: et nō habē. **¶** Silegim⁹ et itelligim⁹. apoko-
 moy. et sup concupiscētiā feiarū nō itelliget. De
 antu p̄o faahor int̄ptatio est. q̄ deo simulet sa-
 tate ut decipiat mlis. **¶** Simant ita legem ⁊ su-
 p concupiscētiā feiarū. ut sbaudiat eit anthio chi-
 p̄sone magis coaptabit q̄ luxuriosissim⁹ fuisse
 dz. et ī tantū dedecus p̄ stupra ⁊ corruptelas ve-

nisse regie dignitatis. ut mimis q̄ et sortis pub-
 lica uigetur. et libidine sua p̄lo p̄nte cōpleret.
 Deū maosim rediculae porphirius int̄ptat̄ ē
 ut dicit̄. i vico modim vñ fuit mathathias et
 filij ei anthiochi duces ionis posuisse statuas.
 et cōpulis se iudeos. ut victimas imolaret. id̄ deo
 modim. Qd̄ seq̄t̄ aut̄. et deū que ignorauerit pa-
 tres eius colet. hoc magis antuxpo q̄ anthiocho que
 uit. Legim̄ enī anthiochū p̄dolor̄ gr̄ie habuisse
 cultū et iudeos atq̄ samaritas adueneratōez de-
 orū suoz cōpulis se. Nemo et hoc qd̄ uifert̄. fa-
 ciet ut muniat maosim tū deo alieno que o gno
 ut. et mlt̄plicabit gl̄am. et dabit ei ptatē et
 trā diuidet. ḡtūto. theodorao ita it̄ptat̄ ē.
 etaget hec ut muniat p̄sidia tū deo alieno. et
 tū alijs on̄det mlt̄plicabit honore. et dnari e-
 os mlt̄as faciet. et trā d̄idet gratis. Pro p̄sidys
 cōfugna int̄ptatus ē symachus. qd̄ porphirius
 ita edisseit. faciet h̄ oia ut muniat arte ih̄lm̄.
 et i ceteris urbibz ponat p̄sidia. et iudeos doceat
 alienū adorare deū. hant̄ subū. q̄n̄ ionē siḡfic̄.
 que tū illis on̄deit et adorandū eē p̄ sua ferit.
 tūc dabit deceptis honore et gl̄am pl̄imia. Et
 faciet ceteris q̄ in iudea fuerūt dnari. et p̄ puari-
 ratōez possessioes diuidz. et dona distribuet. An-
 tuxpus q̄ mlt̄a deceptis munealargiet. et trā
 suo exatū diuidz. q̄n̄ s̄q̄ troze nō queit. subū

gabit auaiia. **E**t tpe p̄finito p̄liabit^r ad ius
 eū rex austri. et q̄si tepestas veiet cont̄ illū rex
 aq̄lonis i curribz et equitibz et i classe magna.
 et igrediet^r traib. et toteret et p̄tinet et i troib^r
 m̄ trā glōsa et m̄lta corruet. **P**ro q̄ m̄ptatus
 ē symachus. et m̄lta m̄lta corruet. theodoao.
 et m̄lta m̄finabit. **M**ultos aut corruet iux aq̄
 lā. ul' urbes ul' regiones ul' puicias itellige. **E**t
 herozphirius ad anthiochū refert. q̄vndeao
 āno regni sui rursū cont̄ sororis filii p̄tholo
 meū philometore dimicauit. **E**t audies veni
 re anthiochū. cōgregauit m̄lta p̄ploz m̄lta.
S anthiochus q̄si tepestas valida i curribz et in
 eq̄tibz et i classe magna igressus sit t̄ns p̄litas
 et t̄n secundo vniūsa vastauit. **V**enitq; ad trā
 iudā. idz iudā quā symachus trā fortitudis
 m̄ptatus ē. pro quo theodoao. ipm ubi heb
 itū posuit sabbai. et arcē munit. de cuius
 muroz citatis. et sic egyptū p̄xit. **N**ū autē
 ad antaxpm. et ista refertes dicit. q̄ primū
 pugturus sit cont̄ regē austri. idz egypti. et p̄
 ea libeas et ethiopes supatur. q̄ de dētē cornu
 bus trā cōtrita cornua sup legunt. et q̄ vctū
 rus sit in trā isrl. et m̄lta ei urbes ul' puicē
 dature sint manus. **N**ec aut sole saluabit^r
 de manibz ei edom et moab et p̄ncipii filioz
 amon. **A**nthiochus aut festinas cont̄ p̄tho

lomeu regē austru. ydumeos et moabitas et amo
 nitas qui ex latere iudae erant no tenuit. ne oc
 cupatus alio pho ptholomeu reddet fortiore.
 Antixpus qz ydumea et moabitas et filios a
 mon. idz arabia reliquet itactu. qz illuc facti
 ad deserta cofugient. **E**t mittet manusua i
 tras. et tra egypti no effugiet. et dñabit the
 zauroru auri atq; argenti. et i oib; pncis e
 gypci per libias qz et ethiopes tñsibit. **H**ec
 anthiochu ex pte fuisse legim. Sz qd sequit
 p libias et ethiopes tñsibit. magis nri antixpo
 asserunt concire. anthiochus ei libia qua ple
 tius affrica itelligit. ethiopia qz no tenuit. ni
 forte qz ab ipso climate sut pncie egypti a lon
 ge p deserta vicina captis egyptis ena iste p
 uiae turbate sut. **D**ñno dñat qz cepit eas. s
 p libias ethiopiaqz tñsicit. **E**t fama turba
 bit eu ab oriente et ab aq lone. et veiet i mlti
 tudie magna. vt coterat et mfciaat plurios.
 et figet tabn aculu suu int maria sup monte
 mclitu et sem. et veiet usqz ad sumitate eius.
 et nemo auxiliab. t. et. **E**t i hoc loco porphi
 riu tale nesuo qd de anthiocho sopniat. **D**ignas iat
 cont egyptios et libias ethiopes qz p tñsientis audiet
 sibi ab aq lone. et ab oriente pharotaru. un regē di
 ab capiet aradios i sisterebet om i litore phe
 nins vastab. pncia cofestioz pget ad artaxiu ce

ge armenie. qui de orientis partibus mouebatur. et in
 fetis plimis de exeatu ponet tabernaculum suum in
 loco apud huc. quoniam duo latissima flumina est. i. g. g. g.
 et eufraten. Cuius huiusmodi processit. in quo motu se
 dicit. i. i. i. et s. s. dicit non potest. Cuius et in duo ma-
 ria eum sedisse probare non possit. et scilicet sit duo
 mesopotamie flumina duo maria in scriptis. a monte
 autem i. i. i. dicitur propter. quod secutus est theodosius in
 preteritione. quod autem in media maria super monte saba-
 sem. Cuius saba nomine motus vel armenie vel me-
 sopotamie putet. que scilicet sit dicit non potest. et hac li-
 cetia metendi possit. et nos adde quod ille conti-
 nuit. sancti dicitur monte. quod in errore armeniorum sit
 idolis consecratus. Et uenit inquit usque ad sum-
 mitate ipsius motus. et elyma de puria que est ultima
 pars ad orientem regio. ibique uolens in seipsum dya-
 ne spoliare quod habebat infinita donata. fugatur
 a barbaris est. quod mira ueritate phanum illud sus-
 cepit. et mortuus est merore in seipsum in tabes
 oppido per se. Hec in suggestione nri. artinas
 fmo de composuit. que etiam si potuit apparere non de
 antiocho dicitur si de antiocho. quod ad nos. que ex omnibus
 scripturarum locus christi per amorem aduentum et antiochie
 datum. Potest enim h. dicitur de antiocho. quod ad nos.
 et in regione nram. In quo et in superioribus ubi
 antiochum propheta consumata est aliud de antiocho.
 Dimittat itaque dubia. et in manifestis hercat. que

sit ille lapis q̄ de monte absasus s̄n manibꝫ
 creuit. i monte magnū et orbe impleuit. et
 q̄ d̄i forme ymagine cōtrūcit. qui sit ille filius
 hoīs qui cū nubibꝫ uetur⁹ sit. et statur⁹ an̄ vo
 tuisti d̄icē. et dandū sibi regnū. qd̄ nullo fine
 claudet. oēs q̄ p̄li tribꝫ ac lingue ip̄i futuri
 fut. Hec q̄ manifesta sūt p̄terit. et de uideis as
 ferit p̄phari. q̄s usq; hodie h̄ire agnoscam⁹. et
 dicit eū qui sub noīe danielis scribit libeū. ad e
 foallanda spem suorū fuisse metatū. nō q̄ oēm
 hystoria futūra nosse potuit. s̄ quo iā s̄a mēo
 iarit. Et i vltie uisionis calypnus imorat. flūia
 pones pro mari. et monte inclitū et san apedhno
 que ubi legit. nulla pt̄ p̄ferre hystoria. **D**icit
 extimū uisionis hui⁹ caplm̄ sup̄ antip̄o sic expo
 nit. q̄ pugnas cont̄ egyptios libiasq; et ethio
 pes. et tua cornua de decē cornibꝫ cōterens audi
 tur⁹ sit de aq̄lonis et orientis p̄tibꝫ adūsū sebella
 cōsurge. q̄ ueniens cū magna multitudine ut cōteat
 et int̄fruat plimob̄ si gret tabnaculū suū in a
 pedhno. uix nicopoli que p̄us emans uocabat̄.
 ubi iapiūt uidee p̄uiae mōtana q̄ surge. Deniq;
 inde se erigens usq; ad montē olueti i h̄eosoli
 marū regio ascendit. **E**t hoc ē qd̄ scriptura nūc di
 cit. et cū fixit tabnaculū suū i mōtane p̄uiae
 raditabꝫ iter duo maria. mare bidelz qd̄ nūc ap
 pellant mōrtūū ab oriente. et mare magnū. **D**

au^l hitorre cesarea ioppe ascalon et gaza sice fut.
 tuc veiet usqz ad sumitate motis eius. h^o est mo
 tane puaae. idz vtiue motis oliueti qmclitus vo
 tad. qz ex eo dñs atqz saluator ascendit ad prem.
 Et nullus antixpo poteit auxiliari cont se dno
 seuerete. et assecut ibi antixpm ee periturz. vn dñs
 ascendit ad celos. Apedhno ubu copositu e. qd
 si diuidas itelligi pt sensus. Et figet tabnaaculu
 suu et tssronu suu int maria sup monte inclitu
 et san. Huc locu ita intptatus e symachus.

qd in latino sonat. extendet papiliones eqtat
 sui int maria sup monte fortitudis san. et veiet
 usqz ad vtiue montis. Theodoao vo sic vtit. z fi
 get tabnaaculu suu epadno int maria imote
 saba sco. z veiet usqz ad prem eius. Aquila ita.
 Et plantabit tabnaaculu ptozy sui aphe dano
 iter maria imonte glosso et sco. et veiet usqz
 ad fine ei. Soli setuagita oi se nois qstione li
 bantes. intpretati st. et statuet tabnaaculu suu
 int maria et monte volitatis san. et veiet hoia
 qsumatiois ei. Qs appollinaris secutus de noie
 apedno sino conuuit. Hec ideo phicus posui. z
 ut porphiry onda calupnia qui hec oia ignora
 uit a nesae se finxit. et septuic sce difficultate.
 cui itelligentia absqz dei gra z doctna maio

rû sibi iperitissimū vlt maxie vendicat. **Donde**
 at q̄ tū p. hām hebreus sermo nō habeat. s̄ p
 ipa vtat. p̄he. aū v̄ grecū i isto tū loco apud
 hebreos sc̄abat q̄ d̄ p̄he. s̄ legat. p. **Ed̄ at** anti
 xp̄us veiat vsq̄ ad sūmitatē mōtis sc̄i et i ih̄u.
 et ibi pereat p̄saias plenius loq̄tur. **D**abitabit
 d̄ns i monte sc̄o facie d̄natoris tenebray sup̄ o
 nes gentes. et eū qui d̄nat̄ auctis ppl̄is. et vni
 onē que vniūta est contra vniūsas nationes.
Tpe aut̄ illo cōsurgēt **Capit̄m duo d̄ca. 11**
 michaēl princeps magn̄. qui stat̄ pro filiis ppl̄i
 tu. et veiet tēpus quale nō fuit ex eo ex quo
 getes eē ceperūt usq̄ ad tēpus illud. **Et i tpe illo**
 saluabit ppl̄is tū ois qui inētus fuit scriptus in
 i libro vite. **Et mlti d̄ hys q̄ dormiūt i tpe pul**
 ue euigilabit. alij i vitā etnā. et alij i ob̄p̄tū
 ut b̄ deat semp. **Qui aut̄ docti fuerūt fulgebūt**
 q̄si splendor firmamētī. et qui ad iusticiā eruduit
 mltos. q̄i stelle i p̄petuas etnitates. **H**atten̄ poi
 phurus utcuq̄ se tenuit. et tā mōz iperitis q̄
 suor̄ male eruditib̄ errore posuit. **Deh̄ caplo qd̄**
 d̄natus ē. in quo mortuor̄ d̄sc̄bit resurrectio. a
 lys suscitatis i vitā etnā. alys i ob̄p̄tū sepitiū.
Deo p̄t d̄re qui fuerūt s̄b anthiocho fulgetes
 q̄i splendor firmamētī et alij q̄si stelle i p̄petuas
 etnitates. **S̄z qd̄ nō faciat p̄tinatā.** Quasi cō
 titus coluber eleuat caput. et moritur̄ i eos qui

morituri sunt venena diffudit. Et hoc inquit
 de anthiocho scriptum sit. qui vadens in pside. li-
 sic q̄ anthiochie et phenicie perat reliquit eua-
 tu. ut aduersus iudeos pugnet. vrbeq̄ eorū isrlm
 subiret. Que oia narrat iosephus historie
 auctor hebreæ. q̄ talis fuit tribulatio. q̄ his nunq̄
 et tempus aduenit q̄le nō fuit ex eo q̄ gētes eē
 reperūt usq̄ ad illud tempus. Reddita at vic-
 toria et resis anthiochi duabz ipoz anthio-
 cho i pside mortuo. saluati s̄ pplus isrl. oēs
 qui scripti erāt i libro dei. hoc ē qui legē fortis-
 sie defenderūt. et contra deleti sūt de libro. q̄
 puacatores extiterūt legis. et anthiochi fu-
 erūt parati. tūc ait hū qui q̄si in tre puluere
 dormierat. et opti erat maloz ponde. et q̄ i
 sepulchris miseriū reconditi. ad insperatā
 victoriā de tre puluere surrexerūt. et de humo
 eleuauerūt caput. custodes legis i surgentes
 i vitā etnā. et puacatores i oppbriū sepi-
 tū. Magni atq̄ doctores. q̄ legis habuere
 noticiā. fulgebūt q̄i celu. et qui isrlites po-
 pulos exhortati sūt. ad custodiē sas ratiōmo-
 nias dei. instar astroz dei splende bunt i pe-
 tuas etnitates. Ponit q̄ hystoriā de macha-
 beis i qua dicit. multos iudeoz s̄ machabēia
 et iuda machabes ad hēmū cōfugisse et latu-
 isse i spelūcis et cavernis petrarū. ac p̄ vic

toria p̄cessisse. et hec methasoricos. q̄i de reser-
 tione mortuorum ee p̄dca. **T**empe aut̄ antixpi ta-
 le tribulatione fore. q̄hs nūq̄ fuit ex q̄ gētes ee
 ceperūt. verius itelligit̄. **D**onam̄ ei v̄nisse hysia
 q̄ v̄ctus ē. et penitus opp̄ssos ee iudeos. q̄ vicert̄.
 nūq̄d fuit tanta tribulatio. q̄nta eo tpe q̄ iherlm̄
 captā ē a babilonyis. tēplū q̄ sb̄i sū. et ois p̄pls
 ductus i captitate. **O**pp̄resso igit̄ antixpo et spū
 saluatoris extincto. saluabit̄ p̄plis q̄ sc̄pt̄a fuit
 i libro dei. et p̄ diuinitate meritoꝝ alij vsurget̄
 in vita et̄na. alij i ob̄p̄brū septimū. **M**agri ha-
 bebūt similitudine celi. et q̄ alios erudūt̄ stellaz
 fulgore cōpabūt̄. **N**ō enī sufficit scire sapiam̄
 n̄ alios erudias. **T**acitusq̄ sermo doctrine alij nō
 edificas. mercede muto ore reape nō p̄t̄. **Q**ue
 locū theodotio. idē i vulgata edicio ita expressit̄.
Et itelligetes fulgebūt̄ q̄i splendor firmamētū.
 et de iustis plures q̄i stelle i eternū et̄vlt̄. **S**olent
 nōnulli q̄rere. vtrū doctus et̄ sc̄is eandē mercede
 habeat̄. et vna i celestib̄ amasione. **D**innūc iū
 theodotione d̄. q̄ docti similitudiez celi habeant̄.
 et absq̄ doctrina iusti stellaz fulgore cōparent̄.
 tm̄ q̄ sūt iū erudita sc̄itate. et sc̄am iustitiate.
 q̄ntū distent̄ celi et̄ stelle. **T**u aut̄ daniel claude
 f̄mōes et̄ signa libri vsq̄ ad tēpus statutu. **D**
 t̄nsibūt̄ pluri. et̄ i m̄plex eit̄ sc̄a. **E**t daniel
 m̄t̄ p̄licē reuelat̄ veritate. i p̄ oraculo siḡfi

rang q locutus est pcepit ut inoluat smones et
 claudat libru ut legant plimiet qrant hystole
 veitate et pti obscuritatis magitudine diuisa
 opinetur. **Ed aut aut pti sicut idz pauet pli**
mi miloz signifiat leone. Solem em dice p
 auarici libru et in suu hystoria. **Ed quide et p say**
as de obscuritate sui volub loqtur et erit smone
libri isti q vba volub signati. qd si dederit ho
nesacti libas dicetes ei. lege. indebit. nesao libas.
Int aut d dicit illud ho sacra libas. et dixerunt.
lege libru indebit no possu lege. qz sigtus est.
Et in apocalypsi iohis liber videtur signatq sigill
septē septus ius et fous. cuq nulls possi sigtula
ipius solue. aut iohes. fleba nimis. et venit ad
me vox dices ne plores. etc dicit leo de tribu
inda. radix dauid apre libru z solue sigtula
eius. Libru aut istu pt solue. q septuraz sacra
meta cognouit et itelligit enigmata. z uba tu
brofa pti misteiozu magitudine. et mptat pa
bolaz. et occidente hram triffert i spm vniifica
te **Et vidi ego daniel. et ecce qz duo alij viri**
stabat vn hinc et vn inde sup ripa flumis.
Et dixi vno qui idut erat lineis. et q stabat
sup aqs flumis. usqz q finis hoz mirabilu.
¶ Vidi daniel duos anglos stantes ex vtraq
pte sup ripa babylonis fluis. q cu huc ponat
absq noie scdm pteita misiona puto cu ee tygu

q̄ bebrante d̄r eodetel. et tū nō interrogat eos q̄ sta
 bat sup vīa q̄ ripa. s̄ cū que in p̄ncipio viderat.
 q̄ erat idutus vestibz lineis sine biffimis qd̄ he bea
 ure d̄r baddim. Et h̄c ip̄e angely stabat sup aq̄s
 flūis babilonis suō eos calcant. pede. Et q̄ itel
 ligim⁹ supiores duos āgelos q̄ v̄dit stantes sup
 ripā et interrogat nec putat sasatatoe q̄ dignos.
 anglos eē p̄ sarū atq̄ grecorū. h̄c aut̄ eē anglos
 clemētissimū. q̄ orones daniel in rōsp̄tū dei optu
 k̄at. q̄n̄ ei viginti et vna die p̄ sarū angely īsisteb̄.
 Interrogabat aut̄ h̄c mirabilia q̄ in p̄nti visioe di
 tūt. quo r̄plenda sūt t̄pore. **Ad porphyrius**
 more suo de antiocho. nob̄ de antiocho int̄p̄tam.
Et audiuī v̄vū q̄ idutus eāt lineis. q̄ stabat
 sup aq̄s flūis. cū leu ass̄ dextera sua in celū et iu
 rasset p̄ v̄vū t̄e r̄ternū. q̄ i t̄pus et t̄pa et d̄m̄
 d̄m̄ t̄p̄is. **T̄pus et t̄pa et d̄m̄ t̄p̄is.** tres et semis
 ānos int̄p̄tat porphyri⁹. qd̄ et nob̄ v̄ix s̄p̄aurarū
 sc̄az ȳdioma nō negam⁹. **Id̄a et sup̄ legim⁹** qd̄
 septē t̄pa t̄nsierūt sup nabuch⁹ id̄ septē āni
 offeratiois ei⁹. et i visioe q̄ta sc̄ptū ē quor̄ bes
 narū leonis et v̄si et pardi. et alter̄ aiālis cui⁹
 nōmetacet. q̄ regnū significat rōnoz. et p̄lea de
 antiocho. q̄ tres reges h̄ūket. et s̄m̄oes t̄nti ex
 t̄sulo q̄tur. et sc̄os altissi t̄oterat. et putab̄ aut̄
 q̄ possit mutale t̄p̄ora et leges. et vadent̄ in
 manus eius vsq̄ ad t̄pus et t̄pa d̄m̄ t̄p̄is.

Et iudicium sedebit ut auferat potētia et cōte-
 rat et disparet usq; ad finē. Manifesteq; de adue-
 tu xpi et scōz. Regnū autē et p̄as et magitudo reg-
 ni que ē subter omē celū detur p̄lo scōz altissi-
 mū regnū sempiternū ē. et omēs reges seruiēt ei et
 obediēt. Si itaq; supiora q̄ p̄spiciē de antiq;
 septa sūt. refert porphyrus ad anthiochū. et ad
 tres et semis ānos. q̄bus tēplū dicit fuisse deser-
 tū. ergo et hoc qd̄ seq̄tur regnū ei' sempiternū. et
 omēs reges seruiēt ei. et obediēt. Debz p̄bas sup
 anthiocho. ul' ut ip̄e putat sup p̄lo iudeoz. qd̄
 nequa q̄ stare manifestū est. ut legim' i' mathabeoz
 libris. Iosephus q̄ e' eandē cōsensit opinione. q̄
 tribus ānis tēplū pollutū fuit i' iherosolē. et i' eo io-
 uis ydolu' steterit sub anthiocho epiphane ante
 scō q̄dragēsimō q̄nto āno regni macedonū a seleuco
 mēse ei' de āni nono usq; ad mēse nonū cētēsi-
 mi q̄dragēsimi octauū āni. q̄ faciūt ānos tres.
 Dub' antiq; aut nō tres āni s̄ tres et semis. h̄
 ē mille. ducenti nonaginta dies desolationis tēpli et
 eiusioris. fuit ēē dicit. ¶ Et cū q̄pleta fuit disper-
sio manus p̄li sc̄a. cōplebit' uniusa h̄. ¶ Q̄ndo
inq̄t p̄lus de' dispersus fuit. ul' anthiocho p̄seq̄-
te. ut vlt' porphyrus. ul' antiq; ut nūi vci' p̄-
bant. tūc hęc oīa cōplebūt. ¶ Et ego audiui et
nō intellēxi et dixi. Dñe mi' qd̄ erit post hęc?
Et ait. Vade daniel. qz clausi signatiq; sūt s̄

r p finitū
ali p dabit

mones usq ad tepus consumationis. elige
et qz ignis dealbabit mla et impie ager im
py. neqz itelligit omis ipy poro docti itelli
gent. **¶** Wlt ppha itellige qd videat vmo qd
no videat. et futoz cupit agnosce veritate.
Audierat eni regn bella diuisa. et int se ppha
et mltiplice hystoria. s noia no audiat. signi
loia. Di aut ppha audiuit et no itellixit. qd
faciet hy qui signatu libru. et usq ad tepus co
sumationis mltis obscuritatibz obuolutu p sup
coe mentis edisserit. **¶** Ca aut inqt finis adue
neit. ipy no itelliget. et qui docti fuerit disa
plina dei ipi itellige poterit. In pueria ei
aiam no introibit sapia. nec pt se in fine tē
pori qd patris subditus. **¶** Et a tpe quo ablatu
fuit iuge sacrificiu. et posita fuit abhoratio de
solatione. dies mille ducenti nonagita. **¶** Hos
mille ducentos nonagita dies porphurus i tpe
Wlt anthiochi. et in desolatione tēplē ee aphe
tos. qua et iosephus et machabeoz ut dixim⁹
liber trib⁹ tm annis fuisse comēozant. Et q. p
spiciū ē tres istos et semis anos de antixpi
dia tpb⁹. qui tribus et semis annis. hoc ē mille
ducentis nonagita diebz scōs psecutus. est. et
postea ē ruiturus i monte inclito et scō. **¶** A tpe
igit eulelethi smoy. qd nos inēptati sum⁹. iuge
sacrificiu. qn antixpus orbe optineb dei cultu

71

inb dixerit usq ad infectionē eius tūc et semis
āni. idz mille ducēti nonagita dies cōplebunt.
Cibus qui expectat et pueit ad dies mille tre
centos triginta quinq. **H**is inqt qui in fco antix
dies sup nūm finitū qdragita quinq p̄stolat. quibz
ē dñs atq saluator i sua maiestate veteri. **E**cce
aut p̄ infectionē antixi qdragita quinq dixerū
silentiū sit diue sciēte est. in forte dicam dilatio
regni scōz pacie cōprobatio ē. **P**uro et locū pe
nitecie dari lapsozū p̄ penas. **P**orphyrus huc lo
cū sic edisserit. ut qdragita quinq dies qui supes
mille ducētos nonagita sūt. victorie cont anthi
ochi dices tēpus significet. qñ iudas machabeus
fortit dimicauit et emūdauit tēplū. ydoluqz cō
trinit et victimas optulit in tēplo dei. **A**d recte
dicit si machabeoz liber tibus et semis ānis tē
plū scibet fuisse pollutū. et nō tabus. **T**u aut
vade ad tēpus p̄ finitū. et iquiesce. et stabis in
forte tua i fine dixerū. **I**n quo theodoaon ita in
terptatus ē. **T**u aut vade et reqesce. et i surges
i ordine tuo in cōsumatiōe dixerū. **Q**uo ūbo ondi.
oem p̄phetiā vianā ēē resrectiōis oīm mortuoz.
qñ et p̄pheta resrecturus ē. **E**t frustra porphur
ū. qui i tipo anthiochi de antixpo dicta sūt velle
oīa referre ad anthiochi. au caligine ut dixim
plenius en derūt eusebius cesariensis et appolina
rius laodiceus. et ex pte disertissim vir n̄r metho

duobusque qui saxe doluerit in ipoz libris poterit i
 namer. **Explicat comentū sup Danielon.**

Incipit de Susana.

Apropositas ut potui que i danielis libro
 uicta habitantū continent. pona binter
 qd origenes in decimo stromati libro
 suoz de susane et belis fabulis dixit.
 an her uera a sut. **E**t parentes eius iusti et do
 merit filias suas iuxta lege moysi. **H**oc utendu e
 testimonio ad exhortatioez parentu. ut doceat iux
 lege moysi. s. monē qd diuū nō solū filios sed et
 filias suas. **E**t cōstitutū sūt duo senes de p̄plo
 iudices in ano illo. **R**eferebat hebreus istos es
 achiam et sedechiā de qbus scribit iheremias. fa
 aat te dñs sicut achiam et sedechiā qd fixit i
 babilonis i igne p̄t iniquitate quā fecerat in
 isrl. et adulterabat uxores amū suoz. **D**e qbz
 locut ē dñs. qz egressa ē iniquitas de babilone
 a senibz iudicibz q uidebant rege p̄lm. **N**ul
 lū de p̄bz p̄toribz nō aut. qui regibat p̄lm.
 Equi uidebatur rege. **Q**ui enī bñ p̄sūt p̄lo.
 regū p̄lm. qui aut tm̄ nomē habent iudicū.
 et iuste p̄sūt p̄lo. rege magis uideat quā re
 gant. **E**t exarsēūt in cōcupia ei et eūterit

sensu suu. et declinauerunt oculos suos ut non
videret celu neq; memissent iudicioru iustoz.

¶ Qd greci vocant pachos. nos pturbatioe
magis q; passione rectius interpretam. Hec igit
pturbatio et cupido libidinis ut illam. pmo per
cussit corda femoz. **¶** Sicut i animis eoz iaceret
fundamentu. et cogitarent desiderata qplere. ipi
einterunt sensu suu. quo sub iuso oculi eorum iudina
tisut. ut celestia no vident. nec recordantur iu
dicioz iustoz. siue dei. siue honestatis. siue na
ture. que omnia ad bonu insita e.

¶ Et erat su
sana iambulabat iux aetudine. **¶** Ante iudic
tu est. q; facto mane iambulabat susana. **¶** Det
incogruu e ad placandos eos qui omni q gerim
de septuaginta sabis q; ut exempla. huc iambulandi lo
u assume. qd ite q; ad vegetandu corpus au
la deambulet. que locu inqt de septuaginta
editione nuc posui. **¶** Quo ducto origenes on
dit cetera. seno iux sepginta intptes differuisse.

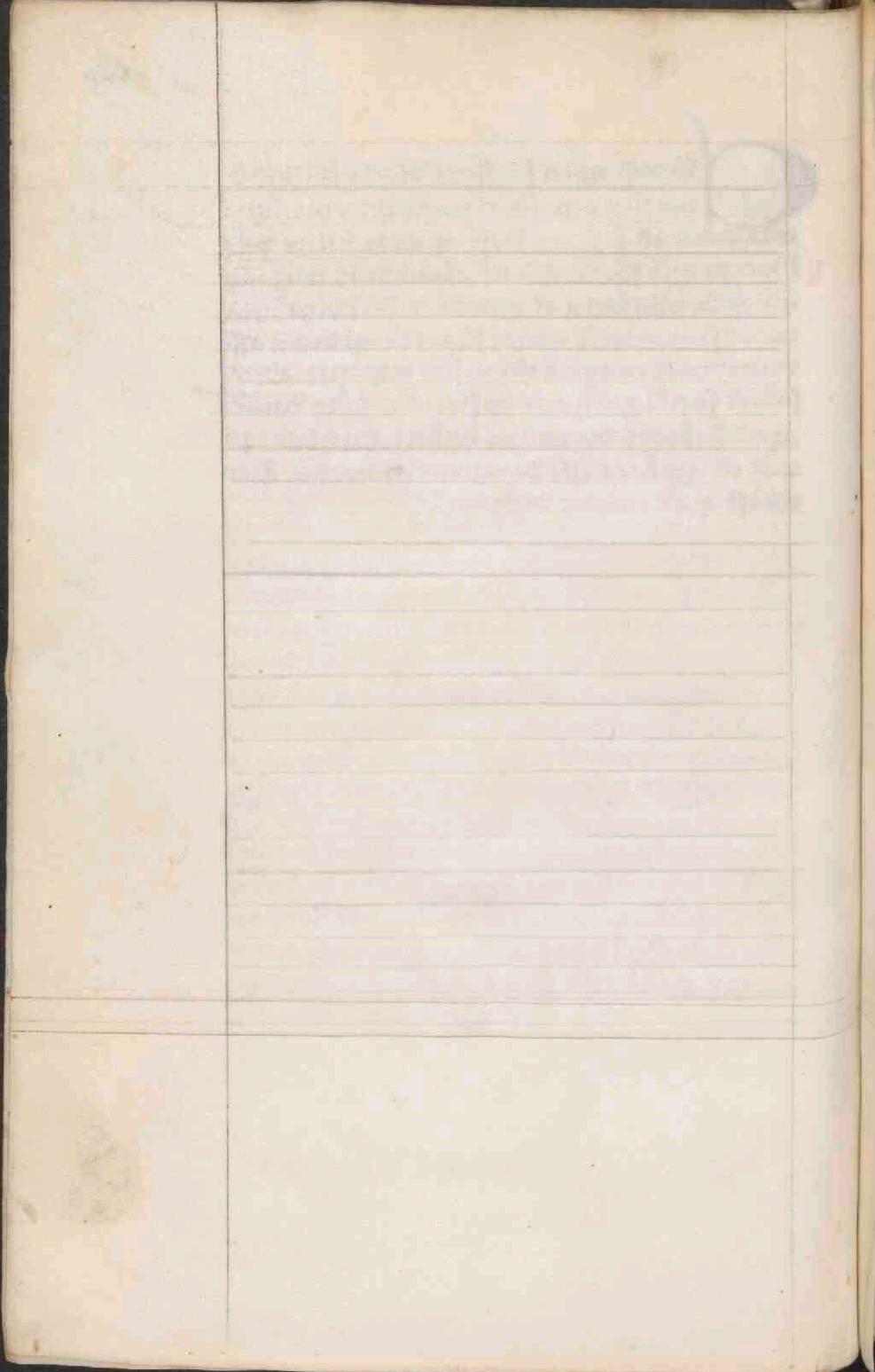
¶ Ingenuitoy susana et ait. **¶** Augustine in st. vii
diz. Si em hoc egero. morib in e. **¶** Si aut no
egero. nequa q; effugiaman' vrab. **¶** Q ad su
mitate p fce vtutis venit. nu q; sibi dicit imi
nere disamine. si adulteroz man' no effugit
dixtu assentire nob. et comisce nob tu. alio qn
si noluis. dicem' testio' cont te. q; fuit tecu iu
uenis. et hac causa dimisicis puellas a te. **¶** Huc

no quippe fragilitatis e morte timie que infert
 prouisiua. nisi forte angustia inq̄tabim. no t̄
 minetis mortis s̄ obpbz et ignominie. q̄ p̄fū
 denda eat illis accusantibz atq; dicitibz. fuit
 tū illa iuuenis. et idcirco dimisit puellas. Si e
 hoc egero moris in est. Sin aut no egero. nequaq;
 effugiam man' vras. Peccatu morte vocati. Si
 aut ergo q̄ facit adulteriu. moris e adulteriu.
 sic omne pccm qd ducit ad morte. moris aro ap
 pellandū e. Et toaēs mori credim. q̄aens pecca
 mus ad morte. **Qu**e contra toaēs uisurgim
 et purificam. q̄aens uite digna opa facim.
Melius in est absq; ope in adē in manus
 vras. q̄ peccatē in consp̄ū dñi. **I**n greco no ha
 bet melius idē. ex eo teron. s̄ relecto. qd nos lo
 nū interpretari possum. **Qu**e eleganti no dicit
 melius in e in adē in man' inq̄rū pbiorū. qm
 peccatē in consp̄ū dei. ne videtur cōpatione
 p̄cā qd erat bonū. s̄. appellatē melius. **S**z bo
 nū e inq̄t in no face malu et in adē in manus
 vras. ne peccatē in consp̄ū dñi. **N**o p̄ q̄patione
 legendū est. melius in in adē in man' vras. qm
 peccatē in consp̄ū dñi. s̄ absolute. bonū est in
 no face malu et in adē in man' vras. ne peccatē
 in consp̄ū dñi. **E**t exclamauit voce magna
 susana. **M**agna vox eat no aeris p̄uisione
 et clamore factū. s̄ p̄uidiae magnitudie. p̄ qua

clamabat ad Dñm. **U**n et sc̄a scriptura i clamatioe
 seniorũ nõ appoſuit magnã vocẽ. **S**equit̄ em̄.
Clamauerunt senes adũsus eã. **E**xclamauit vo
 ce magna susana dicitq̄. **D**eus et̄ne q̄ abscondi
 toru es rogtor qui nosti om̄ia p̄ usq̄ fiant. in sas
 qm̄ fallũ testimonũ cont̄ me tulerũt. **C**ordis af
 fectus et̄ metib̄ pura confessio et̄ bona consãã vo
 ce eius fecerãt claiore. **U**n magna eãt exclama
 tio eius deo. que ab hõibus bona v̄debat. **C**uq̄
 dicit̄ ad mortẽ suscitauit Dñs sp̄m̄ scm̄ pueri
 iunioris cui nomen daniel. **Q**uoſp̄mone ondit̄
 nõ intrasse i daniel sp̄m̄ scm̄. s̄cũ qui erat i illo
 et̄ quiescebat p̄t̄ etatis i firmitate. nec sua po
 teat opa demonstrãd. data occasioe p̄ sc̄a sc̄a
 a dño suscitãtũ. **E**t exclamauit voce maḡ.
Nidus ego sũ a sanguine hui. **S**uscitato in
 se sp̄u sc̄o. et̄ que puer debet dice. suggeret̄.
Vox eius magna eãt. **E**t nõndũ i scripturis.
Sas ubi vox p̄toris magna dicat. **D**icit sub q̄
 arbore videris eos loquẽtes sibi. **Q**ui ait sub
 sano. **D**icitq̄ ei daniel. **H**ic metitus es i caput
 tuũ. **E**cce angelo dei acceptã sententiã ab eo san
 det te medũ. **E**t p̄ modũ alit̄ seniorũ ait.
Sub primo. **D**icitq̄ ad eũ daniel. **H**ic metitus es
 et̄ tu i caput tuũ. **M**anet angelo dñi gl̄dũ hñs
 ut faceret te medũ. **C**as hebrei respbat̄ hystoria
 susane dicetes eã in danielis volum̄e nõ haberi.

Debem^{us} diligenter inquire noia sanu^m & primu^m. q^{ui}
 latini illic et lentisai interpretant. si fin apud heb^{raeos}
 ob. et qua^m habent etymologia. ut a sano sasso
 et a primo sectio suae seratio dicat lingua eoru^m.
Quod si noⁿ fuit iuentu^m naitate cogim^{us}. et nos atq^{ue}
 gre^{corum} cor^{um} smie. qui greca tm^{en} smonib^{us} hac volut ee
 peritope. que greca tm^{en} habet etymologia & he
 braica noⁿ habeat. **Q**uod si q^{ui}s on^{de}rit duay istaru^m
 arboru^m sassois et sectionis. et iⁿ hebraico stare e
 thymologia. tuc poterim^{us} etia^m hanc septua^m rea
 pere. **E**t fecerut eis sicut male egerat adiu^{sus}
proxima sui. ut facent scdm legem oysi. et int
fecerut eos. **I**ntefecit eos ois synagoga. **V**id^{etur}
 illa opinio refutari. de q^{ui} sup^{er} dixim^{us} scdm ihe
 nua^m q^{ui} ipi^{us} cent p^{ro}bri achias et sederthias. n^{on} forte
 hoc q^{ui}o^d septu^m est. intefecerut eos. sic interpretm^{us}. p^{ro}
 eo q^{ui}o^d e regi babylonis occidendos tradiderut.
 Sicut et nos dicim^{us}. q^{ui} iudei intefecerut saluato
 re. noⁿ q^{ui} ipi^{us} p^{ro}tulerint. s^{ed} q^{ui} didicerut occidendu^m.
 et succlamates dixerut. auafige auafige eu^m.
Melchias aut^{em} et p^{ro}cor ei^{us} laudauerut eu^m pro
filia sua susana aⁿioachi marito ei^{us} et cognat
oib^{us}. q^{ui} noⁿ eet iuenta i ea res turpis. **D**ig
 ne quasi sancti laudat deu^m. noⁿ q^{ui} libe^{ra}ta e de
 manu p^{ro}coru^m. hoc eni^m noⁿ satis laudabile est.
 nec magni diseminis. si noⁿ esset libata. s^{ed} q^{ui} noⁿ
 e iuenta i ea res turpis.

Quoniam apta fuissent ostia aspiciens
 rex sup mensa. clamauit voce magna.
 Magnus es bel. et no est apud te ullus dolo.
 Hoc qd nuc scriptura diat. clamauit voce mag
 na. qz de ydolatra et ignorate deu diat. vde
 tur obseruatione nrām sbuerite. qz dudū asse
 ruim⁹ voce magnā tm in sās repperiri. Qd
 soluet facile qui hanc hystoriā in libro daniel
 apud hebreos dixerit no haberi. Si q̄s aut po
 tuit eā appbare esse de canone. none tūc q̄ren
 dū est quid cūdere debeam⁹.



10

[Faint, illegible handwriting]

1

Princet Regulaib9 In Tractis.

196.

